
Helyi Esélyegyenlőségi Program

Nagyatád Város Önkormányzata

2013-2018.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	17
Célok.....	18
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	19
1. Jogszabályi háttér bemutatása	19
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	21
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	23
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	52
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	68
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	77
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	84
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	89
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	90
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	91
1. A HEP IT részletei	91
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	91
A beavatkozások megvalósítói.....	99
Jövőképünk	107
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	107
Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	147
3. Megvalósítás.....	171
A megvalósítás előkészítése.....	171
A megvalósítás folyamata	171
Monitoring és visszacsatolás.....	173
Nyilvánosság	173
Érvényesülés, módosítás	174
4. Elfogadás módja és dátuma.....	176

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Nagyatád Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Nagyatád rövid településtörténete

Nagyatád város nevét a török ata (atya) szóból származtatják, de az Ata személynév és származékai hazánkban már az **Árpád-korban** is előfordultak. Az írásos források először **1190-ben** említik az Atád nevet. A tatárjárást megelőzően már falvas településekről szóltak a krónikák. A Batthyányiak 200 évig birtokolták a területet és Atád, mint uradalmi központ piachellyé vált. Először **1475-ben kapott városi rangot**, amikor Mátyás király **vásártartási joggal** ruházta fel. A település forgalmas utak kereszteződésében feküdt, s így élénk **kereskedelem** alakult ki.

Az uradalom és a város az 1554-55-ös hadjáratl vált **török hódoltsági területté**. A török uralom alatt a település elvesztette korábbi közigazgatási önállóságát és a lakosság **majdnem teljesen kihalt**. A török kiűzését követően a birtok gazdái horvát és vend telepesekeket hívtak ide.

1722-től Czindery Ferenc Ignác tulajdonába került Atád, aki ferences rendi szerzeteseket telepített le. Ettől az időszaktól kezdve jelentősen szaporodott a magyarul beszélő népesség. **Kereskedelme** révén a település ismét élénk fejlődésnek indult: napi, heti és országos vásárokat tartottak. A földesúr meghatározta a templom és a rendház helyét, amelynek 1751-ben rakták le az alapjait.

Egy Bécsben kelt, 1744-es okmány szerint Atád megkapta a **szabad királyi városoknak** járó jogokat. A település, amely ekkor három utcából állt, **másodízben is város** lett. Egy 1778-ból származó statisztikai adat szerint a lakosság száma majdnem elérte a 700 főt. Az 1848-as szabadságharcig a megye legnagyobb marhavásárait tartották itt. A XIX. században két alkalommal (1802, 1888) is földrengés pusztított, amely sok lakóházban tett kárt. Az 1848-as forradalom és szabadságharc idején a harcok elkerülték a várost, de több fiatal állt be innen is nemzetőrnek.

A szabadságharc leverése újabb közigazgatási átszervezést hozott. A nagyatádi vegyes szolgabírói hivatalhoz **harmincnyolc helység és negyvenkét puszta** tartozott, valamint itt kapott székhelyet a

megye egyik pénzügyi biztosa is. Az 1871. évi XVIII. tc. megszüntette a mezővárosokat, Nagyatád **nagyközség** lett.

A gazdasági élet fejlődését bizonyította a **pénzintézetek** létrejötte. 1844-től Nagyatádi Járási Takarékpénztár, 1872-től Nagyatádi Takarékpénztár és 1909-től Néptakarékpénztár is működött. Az 1870-es országgyűlés határozata értelmében Nagyatád környékéből járást szerveztek, itt helyezték el a járásbírószéket és a szolgabírószéket. 1890-ben megindult a vasúti fővonalhoz csatlakozó helyi érdekű vasút. Megnőtt a polgári lakosság száma, a korábbi nagyszámú földműves már csak a népesség egyharmadát tette ki.

1906-ban az egészségesebb ivóvíz nyerése céljából artézi kutat fúrtak a Széchenyi téren. A 403 méter mélységből előtört **gyógyvíz, ivó- és fürdőkúrára** egyaránt alkalmas. A fürdő részvénytársaság eredményes munkájának köszönhetően 1906-ban szép fürdőépületet emeltek a Széchenyi téren.

A századfordulón létesített **gyárak** (1898: Berkovits-féle gombkötő és paszomántüzem, 1903: Woolák-féle gomb és zsinórgyár, 1912: cérnagyár; valamint nyomda, gépállomás) eredményeként rohamosan nőtt a munkásság száma. Megalakult az **önsegélyező pénztár** és létrejött a Nagyatádi Munkásotthon. Az élénkülő politikai tevékenységet jelezte a nagyatádi gazdák kezdődő szerveződése, amelynek az élén hosszú ideig Nagyatádi Szabó István állt.

Az első világháború kitörése megakasztotta a politikai fejlődést. Az országos események nyomán 1918 novemberében Nagyatádon is megalakult a Nemzeti Tanács. A Tanácsköztársaság bukását követően megerősödött a kiscgazda mozgalom, de a tervezett földreformot nem sikerült keresztülvinniük.

A II. világháború súlyos károkat okozott a községben. Hónapokig állt itt a front, amelynek következtében a lakóházak hetven százaléka megsérült. **1949-től újabb nagyarányú bevándorlás** indult meg. Új utcák születtek, **Bodvica és Kisatád** összeépült. Az 1956-os forradalom Nagyatádon békésen zajlott le, semmilyen komolyabb atrocitásra nem került sor.

1962-ben készült el a településfejlesztés szabályozására - az 1955-ös tervvázlatot követően - egy kisebb rendezési terv. Ez szabályozta a területek felhasználását, a közlekedési és ellátási rendszer, valamint a közműhálózat fejlesztését. Meggyorsult a lakásépítés. 1971-ben egy lakáselemeket gyártó üzem települt ide. Új lakótelepek jöttek létre a Hunyadi és a Kiszely utcában. **A három nagyobb üzem, a Danuvia gépgyár, a cérnagyár és a konzervgyár** termelése 1970 és 1975 között 14 %-kal nőtt. A hetvenes években 1903 új lakás épült a városban, Nagyatád gyors ütemben urbanizálódott. A lakosság létszáma 10 400 főről 12 900 főre nőtt.

Az intenzív fejlődés eredményeként, **1971. április 25-én** történelme során harmadszor is **várossá** nyilvánították Nagyatádot. A Hild-érmes Nagyatádon dinamikus, tervszerű településfejlesztés indult meg, megőrizve a város ligetes-parkos szerkezetét. Jó példája ennek a városközpont folyamatos beépülése, a középületek rekonstrukciója, új kereskedelmi létesítmények átadása.

A kilencvenes évek derekán új városfejlesztési időszak indult Nagyatádon. A város teljes területén kiépült a szennyvízcsatorna-hálózat, korszerűsítették a közvilágítást, helyi autóbuszjáratok indultak. 1996-ban a Szent Flórián téren újonnan épült tűzoltó laktanyában folytathatta tevékenységét a Városi Tűzoltóság. 1997-ben indult a városi televízió csatorna, a teljes körű kábelrendszeren gyakorlatilag minden családhoz eljuthatnak az aktuális információk, javultak a szociális és egészségügyi ellátás feltételei.

Nagyatád földrajzi elhelyezkedése

Nagyatád a Dél-Dunántúli Régióban, Somogy megyében, Belső-Somogy déli részén, a Balatontól 60 kilométerre fekvő kistelepülés. A város a Nagyatádi Járás központja, amelynek lakossága 2012-ben 10 975 fő volt. A Járást 18 település alkotja, központja Nagyatád. A központi településen és a 17 községben 28.164 ember él, amely a megye népességének 11,8%-a. A 43,62 fő/km²-es népsűrűség azt jelzi, hogy a térség a megyei átlagnál is ritkábban lakott. A térség szerepel a hátrányos helyzetű térségek országos listáján.

A város a térség gazdasági és társadalmi központja, mely számos szolgáltatást nyújt a környező településeknek. Az ehhez szükséges intézményhálózata teljes körűen kiépült (óvoda, általános iskola, középiskolák, alapfokú művészetoktatás, könyvtár, védőnői szolgálat, fogorvosi ellátás, hétvégi orvosi ügyelet, kórház, közigazgatási központ).

A régió három legjellemzőbb nemzeti, illetve etnikai kisebbsége a német, horvát és a cigány. A cigány kisebbség aránya a harmadik legmagasabb az országban, jóval magasabb az országos átlagnál.

A városon keresztül halad a 68-as főút, amely észak-déli irányú kapcsolatot teremt a Balaton és az országhatár között. Az M7-es autópályától 56 km-re, a horvát-magyar határtól 23 km-re fekszik. A két legnagyobb város a közelben a megye központja Kaposvár és Nagykanizsa, melyek 42, illetve 48 km-es távolságban érhetők el Nagyatádtól és jellemzően egy óras autóúttal közelíthetők meg. Budapest 226 km távolságban található.

Az alsóbbrendű úthálózat minőségi állapota igen rossz, közlekedésbiztonsági szempontból sok a pótolni való. A térség egyközpontú, a térség térszervező ereje egyértelműen Nagyatád. Az ellátás tekintetében a Járás települései ráfűződnek Nagyatádra, ugyanakkor Segesd a 68-as főút kapcsán, Kutas, Beleg, Ötvöskónyi, Somogyszob pedig a vasút kapcsán Kaposvárhoz gravitál.

Nagyatád közigazgatási rendszere, együttműködések

A közigazgatási teendőket Nagyatád Város Önkormányzatának 11 tagú képviselőtestülete látja el. A képviselőtestület munkáját állandó meghívottként a jegyző, az aljegyző és a Polgármesteri Hivatal irodavezetői segítik. A döntéselőkészítés a négy - az oktatási, kulturális és sport bizottság, a szociális és egészségügyi bizottság, a pénzügyi bizottság, valamint a városfejlesztési és gazdálkodási - bizottság feladata.

A város székhelye a Rinyamenti Kistérségi Többcélú Önkormányzati Társulásának, a település a térség kulturális és gazdasági központjaként működik. A korábbi Rinyamenti Területfejlesztési Önkormányzati Társulás keretében 1995-től működő együttműködés ma már kiterjed a területfejlesztésre, sport és szabadidős tevékenységekre, a szociális ellátás, a közoktatás, az orvosi ügyelet, valamint a család-, gyermek-, és ifjúságvédelem, a belső ellenőrzés feladataira is. Az együttműködés élő és aktív, a jelenlegi törvényi szabályozásnak megfelelően a Társulás munkaszervezeti feladatait a Nagyatádi Polgármesteri Hivatal látja el.

A városban cigány, valamint horvát kisebbségi önkormányzat működik, amelyek javaslattevő jogkörrel rendelkeznek Nagyatád Város Önkormányzata felé. A kisebbségi önkormányzat fő feladata a nemzetiséghez tartozók érdekképviselete, a nemzetiségi kultúra ápolása, a nemzetiségi hagyományok felelevenítése, őrzése, öntudat erősítése. Nagyatád Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzatának a városi önkormányzattal való együttműködése kiegyensúlyozott, amely

leginkább a közmunkaprogram szervezésén keresztül valósul meg. A kisebbségi önkormányzat fő célja, hogy a szakképzetlen roma lakosokat piacképes tudás birtokába juttassák és elősegítsék a társadalomba való beilleszkedésüket.

A lakosság egy része jellemzően szociális juttatás iránti kérelemmel, míg a vállalkozások, gazdálkodó szervezetek a tevékenységükkel kapcsolatos hatósági engedélyezési eljárás kezdeményezése, adózással kapcsolatos ügyeik intézése céljából keresik fel a hivatalt. A hivatal alkalmazottai minden esetben törekednek a jogszabályi kereteken és az önkormányzat anyagi lehetőségein belül rugalmasan kezelni a felmerült igényeket és megoldást találni a problémákra.

Az Önkormányzat kötelezően ellátandó feladatai mellett számos önként vállalt feladatot is ellát, ezzel is növelve a lakosság komfortérzetét, szabadidő-eltöltési módjait, lehetőséget teremtve a letelepedni vágyó fiatalok számára, valamint bővítve a közszolgáltatások palettáját. Ilyen önként vállalt feladat például a Járóbeteg-ellátás (Kórház-Rendelőintézet), helyi autóbusz-közlekedés támogatása, társadalmi és sportszervezetek támogatása, Nagyatádi Diákokért Alapítvány, Nagyatádi Fürdők (Strand és Gyógyfürdő) üzemeltetése, távhőszolgáltatás-üzemeltetés szerződéses kapcsolattal, Nagyatádi Kulturális és Sportközpont (Sportcsarnok, Művelődési Ház, Városi Múzeum, Szoborpark, Látogatóközpont) fenntartása, piac működtetése. Az Önkormányzat több feladatot a Rinyamenti Kistérségi Többcélú Önkormányzati Társulása keretében lát el, így a mozgókönyvtár üzemeltetése, a sport és szabadidős tevékenységek szervezése, a területfejlesztés, a szociális ellátás, a közoktatás, az orvosi ügyelet, valamint a család-, gyermek-, és ifjúságvédelem, a belső ellenőrzés feladataiban alakítottak ki együttműködést.

Meg kell jegyeznünk azonban, hogy az önkormányzatok központosított támogatásának csökkenése, valamint a gazdasági helyzet bizonytalansága miatt a városvezetés a fakultatív feladatok ellátására egyre nehezebben tud forrást biztosítani, amely bizonyos szolgáltatások korlátozását vonta és várhatóan vonja maga után.

A településen elérhető közszolgáltatások

Az önkormányzat a városüzemeltetési feladatok ellátásánál a biztonságos, jó színvonalú szolgáltatások, valamint a városüzemeltetéshez kapcsolódó munka feltételeinek megteremtésére törekszik.

A 2010. április 22-én alakult meg a Rinyamenti Víziközmű Társulat 9 településen 2310 ingatlan képviseletével, így a vízi közműveket (ivóvízellátás, szennyvízkezelés és tisztítás) koncessziós szerződés alapján üzemelteti a Társulat. A szennyvíztelep technológiai fejlesztésére beadott pályázat támogatást nyert, így a szennyvízhálózat - a Nagyatádi Regionális Szennyvíztársulás gesztorságával, a Kivadári városrész csatornázásával - teljes körűvé válik, amely a Rinyamenti Víziközmű Társulathoz tartozó 9 települést is érinti.

A közvilágítás folyamatos működtetése, karbantartása megoldott a városban, amely szintén az Önkormányzat feladatai közé sorolt tevékenység.

Nagyatádon a lakossági kommunális hulladék gyűjtése és kezelése megoldott, amit szelektív hulladékgyűjtés is kiegészít. A Mecsek-Dráva Hulladékgazdálkodási Program résztvevőjeként a regionális hulladékgazdálkodási program keretében a Szarvas utcában hulladékudvar létesül, amely biztosítja a kulturált hulladék-elhelyezést a továbbszállítás előtt.

Mindezek mellett az önkormányzat jó gazdaként bánik a település értékeivel, legyen szó a közutak kátyúzásáról, a csapadékvíz elvezetéséről és belvízvédelemről, a közterületek gondozásáról vagy a

rágcsálóirtásról. Mindezt jobb, korszerűbb megoldásokkal, költségtakarékos módszerekkel, hatékony szolgáltatási formában igyekeznek megvalósítani.

Demográfiai helyzet bemutatása

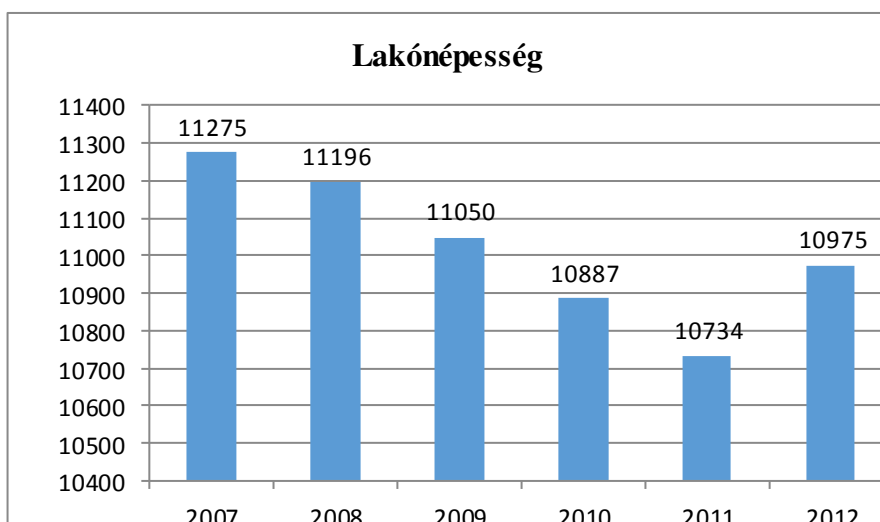
Nagyatád város lakónépességére a 2007-2011 között minden évben folyamatos, gyorsuló ütemű csökkenés, fogyás jellemző, azonban a rendelkezésre álló 2012. évre vonatkozó adatok alapján körülbelül 3,6 %-os emelkedés figyelhető meg. A csökkenés leginkább abból eredeztethető, hogy a város nem tudott és tud megfelelő munkalehetőséget biztosítani – főként a diplomás – fiatalok számára, így jelentős a későbbiekben bemutatott elvándorlás. Mindezek mellett jellemző a szegényebb, szakképzetlen rétegek kiköltözése a térség kisebb településeire az életfenntartási költségek csökkentése céljából. Ezen okok vezettek oda, hogy a lakosság szám 2007 és 2011 között 541 fővel esett vissza.

1. számú táblázat – Lakónépesség számának és arányának változása

Év	Fő	Változás mértéke (fő)	Változás aránya
2007	11 275	-	-
2008	11 196	-79	99,29 %
2009	11 050	-146	99,69 %
2010	10 887	-163	98,52 %
2011	10 734	-153	98,59 %
2012	10 975	241	102,25 %

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR (2007-2011); somogy.gov.hu (2012)

1. ábra – A lakónépesség számának változása

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR (2007-2011); somogy.gov.hu (2012)

A város állandó népességének száma 11 203 fő, amely 469 fővel magasabb, mint a lakónépesség száma, amely arra utal, hogy Nagyatádon kevés a munkája miatt a városba költözött, nem nagyatádi lakos, inkább megfigyelhető a nagyatádi lakosok más településen, egyre magasabb számban

külföldön történő munkavállalása, valamint a gyermekek, diákok más településre költözése a továbbtanulása miatt.

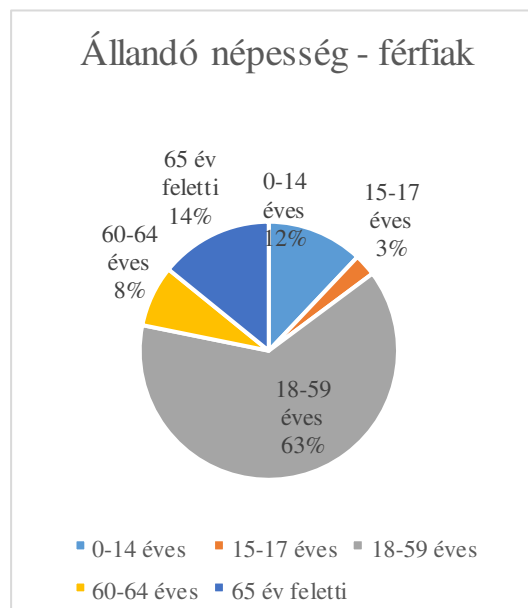
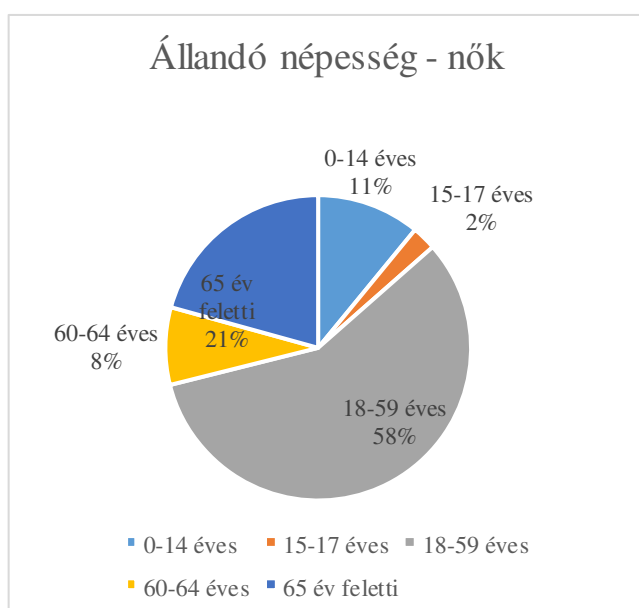
Az állandó népességből a korcsoportonkénti megoszlás alapján a 18-59 éves nők és férfiak képviselik a legnagyobb hányadot, amely 60 %-os arányt jelent. Ezen korcsoporton belül a nők az állandó népesség számához viszonyítva 2 %-kal magasabb arányban jelennek meg. Abban az esetben, ha az összes állandó népesség nemenkénti megoszlásához viszonyítjuk a 18-59 éves nők és férfiak számát, akkor látható, hogy a férfiak 63 %-os arányt képviselnek, amely érték a nők esetében 5 %-al kevesebb, tehát 58 %. Az állandó népességből mind a férfiak, mind a nők vonatkozásában a 15-17 éves korosztály jelenik meg a legkisebb arányban. A 65 év feletti állandó lakosok esetében az országos jelenséghez hasonlóan a nők 26 %-al magasabb mértékben jelennek meg, mint a férfiak, amelyből az feltételezhető, hogy magasabb mértékű a férfiak elhalálzásának vagy elvándorlásának mértéke, mint a nőké.

2. számú táblázat - Állandó népesség (2011)

Korcsoport	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
	6020	5183	11203	54%	46%
0-2 évesek	-	-	191	-	-
0-14 éves	658	624	1282	51%	49%
15-17 éves	155	143	298	52%	48%
18-59 éves	3467	3286	6753	51%	49%
60-64 éves	493	398	891	55%	45%
65 év feletti	1247	732	1979	63%	37%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2. ábra - Állandó népességből a nők és férfiak arányának megoszlása korcsoportonként

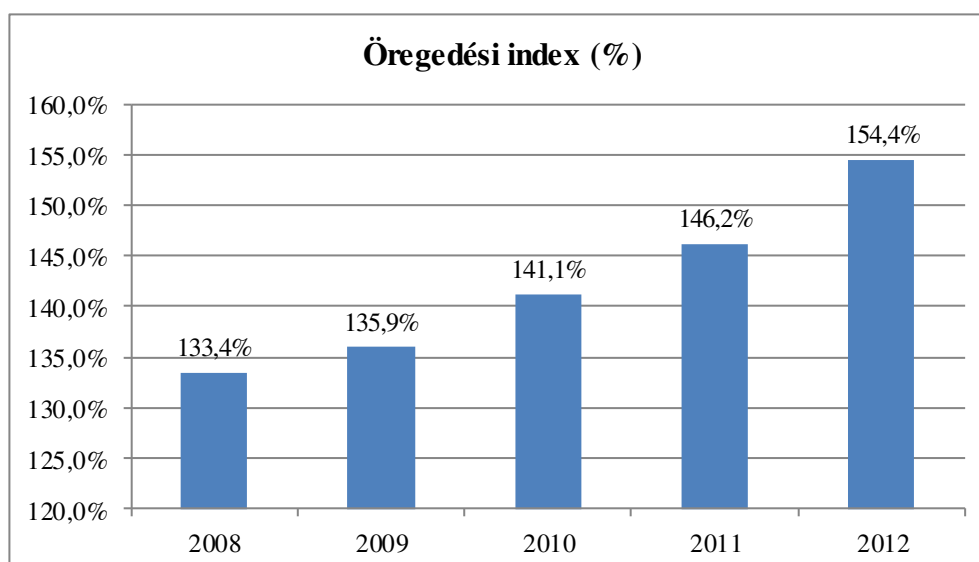

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakosság korösszetételét vizsgálva megállapítható, hogy magas az időskorúak lakosságon belüli aránya, ami kiemelt és egyre növekvő terhet ró a szociális ellátórendszer egészére. A településen élő lakosság korösszetételére jellemző, hogy 2001-ben a lakónépesség 20,8%-a volt 60 év felett. A rendelkezésünkre álló adatok - 3. ábra - alapján látható, hogy ma ez az arány még jelentősebb, hiszen az előregedés mértéke 21 %-al növekedett, ez által erőteljesen érvényesül, évről évre fokozatosan növekszik a lakosság előregedése, amelynek várható eredménye a település előregedése. Mindezek következtében fontos az idősök fokozottabb ellátása szükséges.

3. ábra - Öregedési index

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

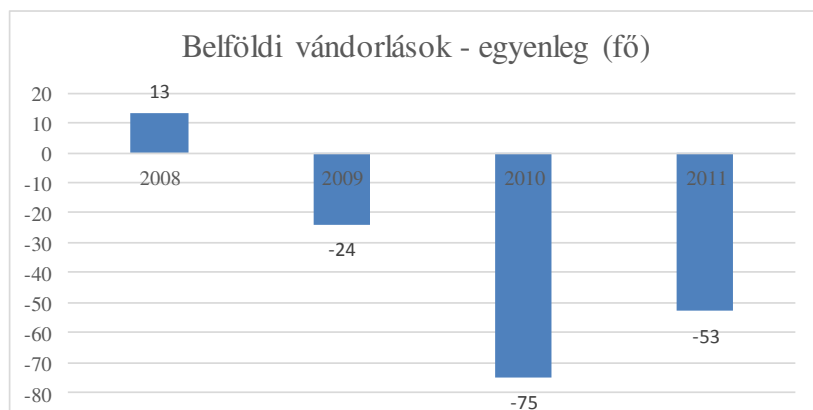
A belföldi vándorlások szemléltetését a 2008 és 2011 közötti időszakban vizsgáljuk. Megfigyelhető, hogy az elvándorlások mértéke a 2008. év kivételével folyamatosan magasabb volt az odavándorlásokénál. 2008-ra a nagy élelmiszerláncok áruházainak megjelenésére és azok munkahelyteremtő hatására vezethető vissza a településre vándorlása magasabb mértéke. 2009. évtől az oda- és elvándorlása mértékében negatív egyenleg mutatkozik, így a településre az elvándorlás jellemző, amely azt mutatja, hogy a település vonzereje a lakosság számára az önkormányzat és a vállalkozók fejlesztései ellenére is csökken.

4. táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (fő)	Elvándorlás (fő)	Egyenleg (fő)
2008	231	218	13
2009	193	217	-24
2010	170	245	-75
2011	143	196	-53

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. ábra – Belföldi vándorlások

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A városba a nem jelentős mértékű bevándorlás a közeli településekről történik, néhányan a közeli városokból (Barcs, Csurgó) is érkeznek, a célirány is hasonló. Jellemző tendencia, hogy a felsőoktatási intézményekben továbbtanulók főiskolai-egyetemi tanulmányaik befejezésével nem térnek vissza Nagyatádra, a nagyvárosokban maradnak.

Tehát a korcsoportok szerinti megoszlást elemezve a tendencia egyértelműen romló, a lakosság jelentős mértékű elöregedéséről beszélhetünk. Nemcsak az állandó lakosságszám csökken, de az egyik legfontosabb korosztály, a 14 éven aluliak jelentős visszaeséséről is beszélhetünk. Emellett egyre inkább csökken a 30 éves korosztályba tartozók száma, akik a következő nemzedék szülőit jelentenék. A megyei és országos értékekkel összehasonlítva Nagyatádon a lakosság számának csökkenése - a 60 éven felüliek kivételével - minden korcsoport tekintetében sokkal jelentősebb volt, mint a magasabb területi szinteken.

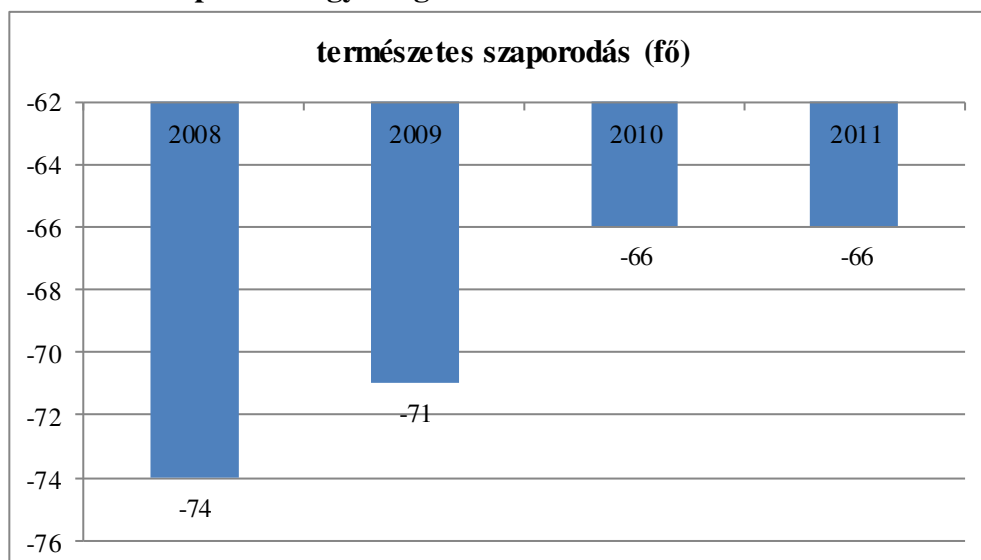
A fentieket az egyéb népmozgalmi adatok is alátámasztják, ugyanis ezek alapján Nagyatádon a halálozások aránya meghaladja, míg az élveszületések aránya jelentősen alulmúlja mind a megyei, mind pedig az országos szintet. A rendelkezésünkre álló KSH tájékoztatási adatbázisban a 2000-2008 évek között százalékos arányban bemutatásra kerültek az országos, megyei, valamint a területi esetszámok változása mind a házasságkötések, mind a válások vonatkozásában. Ezen adatok alapján megállapítható, hogy a házasságkötések száma nagyobb arányban csökkent, mint a magasabb területi szinteken, hiszen országos szinten ez az arány 83 %, megyei szinten 71 %, míg települési szinten 60 %. A változás betudható a fiatalok nagy számú elvándorlásának, akik már nem Nagyatádon kötnek házasságot. A válások száma a megyei (107 %) és országos (105 %) szinthez viszonyítva a településen (87 %) csökkent.

5. táblázat – Természetes szaporodás

Év	Élve születések száma (fő)	Halálozások száma (fő)	Természetes szaporodás (fő)
2008	85	159	-74
2009	83	154	-71
2010	64	130	-66
2011	65	131	-66

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. ábra – Természetes szaporodás egyenlege

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás tekintetében a halálozások száma jóval meghaladja az élve születések számát, igaz a száma 2008 óta folyamatosan csökken, azonban az élve születések száma az elmúlt 3 évben stagnált. A születésszám növelésére, a gyermekvállalás ösztönzése, elősegítése országos beavatkozást igényel.

Gazdasági jellemzők bemutatása

A város és térsége gazdasági életében jelentős szerepet játszanak a század eleji indulású, tradicionális üzemek. A városban szakmai hagyományokkal rendelkezik a cérnagyártás (Coats Hungary Kft.), az élelmiszeripar (Konzervgyár, D-Back Kft.) és a gépgyártás (pl. Komplex Gépipari Rt., Büttner és Társa Kft.).

Meghatározó vállalkozást jelentenek a városban a helyi nyomdák, az építőipari cégek és számottevő a kereskedelem szerepe is. Nagyatádon jelentős számú termelő, kereskedő, és szolgáltató cég működik. Adottságai révén a térségben hagyományai vannak a bogyós gyümölcsstermelésnek, az erdő- és vadgazdálkodásnak is.

A rendszerváltás előtt működő nagyobb vállalatok – például a Danuvia Központi Szerszám- és Gépgyár, a Nagyatádi Konzervgyár, a Cérnagyár – több száz (illetve akár ezer fő feletti) alkalmazottat foglalkoztattak, saját képzési bázissal rendelkeztek. A rendszerváltást követően ezen vállalatoknak javarészt megszűntek korábbi piacai, feldarabolták őket, vagy tönkrementek. A városban és a térségben sokan elvesztették munkahelyüket.

A jelenlegi helyi vállalkozások tetemes részét az egykori nagyvállalatok szakemberei, munkatársai hozták létre szaktudásukat, kapcsolatrendszerüket hasznosítva. A nagyobb üzemek (a mai Cérnagyár, Konzervgyár) a régi állami vállalatok (re)privatizációjával jöttek létre.

A gazdasági-üzleti környezet jellemzői Nagyatádon kettős képet mutatnak:

- Megfelelő közművek rendelkezésre állása a településen
- Megbízható, olcsó munkaerő rendelkezésre állása
- Megfelelő általános képzettség, de alacsony szakképzettség
- Magas szakképzettségű munkaerő ellátottság gyenge
- Biztonságos települési környezet

- Tiszta, rendezett, tetszetős települési környezet
- Megfelelő beszerzési források a térségben
- Kisvárosi jelleg: a kereskedelmi és egyén szolgáltatások hétköznapi este, hétfévégén korlátozottan vehető igénybe
- Rugalmas, ügyfélbarát önkormányzati ügyintézés

Iparterületek

Nagyatád Város Önkormányzata 1998. évben nyerte el az **Ipari Park** címet. A város keleti szélén, belterületen, a 68-as főút északi oldalán, mintegy 18 hektáros egybefüggő területen épült ipari park tulajdonosa és kezelője ma is Nagyatád Város Önkormányzata.

2001. év folyamán az Ipari Park I. üteme (12,6 ha) teljes területén az infrastruktúra kiépítésre került. A területek értékesítése 2000 évben kezdődött meg, 2008-ra az Ipari Park I. ütemének valamennyi területét megvásárolták a befektetők, vállalkozások.

Az ipari parkba a Tesco áruház mellett elsősorban helyi kis- és középvállalkozások települtek be (több esetben olyan cégek, amelyek korábban is Nagyatádon, de kevésbé optimális helyen működtek).

Az Ipari Park II. ütemének (5,4 ha) keretében a telkeket teljes közművesítéssel, 3.000 m² felett igény szerinti méretben értékesíti az önkormányzat. A közműcsatlakozások a telekhatáron rendelkezésre állnak. A betelepülő vállalkozások tekintetében nincs előzetesen lefektetett feltételrendszer (méret, ágazat, tevékenység) az önkormányzat részéről. Az elmúlt időszakban komoly érdeklődés a területek iránt azonban nem volt. Az Ipari Park területe (a II. fázist követően) tovább nem bővíthető. A tulajdonos-üzemeltető az Ipari Parkba betelepült vállalkozók számára – a telekértékesítés és az azzal kapcsolatos ügyintézés lebonyolításán túl – általános és egyéb üzleti szolgáltatásokat nem nyújt, mivel azokra az üzemeltetőnél konkrét igény nem jelentkezett.

A város **egyéb ipari zónái** – a **Cérnagyár** területe – lakóövezetbe ékelődő területek.

A város külterületén – összesen mintegy 52 hektár területen – **2 volt laktanya** található. A laktanyák területének közművesítése folyamatban van, a terület új funkciójaként gazdasági szolgáltató udvart kíván létrehozni az önkormányzat. 2010-ig 16 (elsősorban helyi) vállalkozás vásárolt (mintegy 12 ha nagyságú) telephelyet a területen, kedvezményes áron. Az önkormányzat célja a területek kedvező áron történő értékesítésével, hogy hosszabb távon gazdája legyen a területnek, ezért nem az értékesítésből származó bevételek maximalizálása a fő szempont, hanem a vállalkozók számának betelepülése és a munkahelyek teremtésének ösztönzése.

6. tábla – Gazdasági adatok

Év	Regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	Vendéglátóhelyek száma	Kivetett iparüzési adó (Ft)
2008	1677	86	69	207 529 200
2009	1742	82	68	252 015 600
2010	1827	79	68	298 771 900
2011	1702	76	65	315 709 600

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, Önkormányzati adatok

Összességében elmondható, hogy méretéhez, lakosságszámához képest jelentős számú gazdasági társaság működik a városban – annak ellenére, hogy a város megközelíthetősége számos betelepülést fontolgató cég számára kevésbé előnyös –, azonban ezen vállalkozások többsége mindössze néhány főt foglalkoztat. A munkahelyek száma csökkent az elmúlt években, ezzel összefüggésben romlik a lakosság vásárlóereje, amely a kereskedelmi, szolgáltató szférára is negatív hatással van.

A regisztrált vállalkozások száma a településen 2011. évre jelentős mértékben lecsökkent, ezzel szemben a kiskereskedelmi üzletek és a vendéglátóhelyek számában csak minimális mértékű csökkenés figyelhető meg (6. tábla).

Nagyatádon a legnagyobb foglalkoztató a 2012-es intézményi átalakításokat megelőzően az Önkormányzat volt, amelynek intézményhálózata több mint ezer embernek adott munkát. A Coats Hungary Kft. 4-500 főt, míg a Büttner&Co Kft. 200 főt foglalkoztat. Utóbbi két vállalat esetében elmondható, hogy a gazdasági válság okozta visszaesés után az elkövetkezendő években ismét fejlesztés - ezáltal remélhetőleg kismértékű létszámbővülés is - várható. További jelentősebb foglalkoztatók: Industrie Elektrik Kft., D-Back Kft.

A helyi vállalkozások (főként a magyar tulajdonúak) jelentős része kis létszámmal működik, sok esetben alultőkésítettek, fejlesztési lehetőségeik igen korlátozottak.

A kivetett iparüzési adó mértéke a városban folyamatosan növekvő tendenciát mutat, amely nagyságrendileg 315 millió Ft-ot tesz ki.

A helyben foglalkoztatás, illetve a más településen foglalkoztatottak arányát tekintve nem állnak rendelkezésre pontos statisztikai adatok. Általánosságban azonban elmondható, hogy a nagyobb vállalkozások, kereskedelmi egységek esetében a munkavállalók - főként az alacsonyabb képzettségűek - jelentős része (pl. gépgyártás területén foglalkoztatók esetében mintegy 40-50%-a) Nagyatád 20-30 km-es körzetéből ingázik.

Az egyes, elsősorban műszaki felsőfokú végzettséget igénylő munkahelyek betöltését a nagyatádi székhelyű vállalkozások sok esetben nem tudják helyi munkaerővel megoldani, számos mérnök, orvos a környező nagyobb városokból – Kaposvárról, Nagykanizsáról, Pécsről – jár nagyatádi munkahelyére.

Nagyatádról a környező településekre ingázás kevésbé jellemző (ez csak a közfoglalkoztatottak között, elsősorban a munkalehetőségek beszűkülése miatt kialakulóban lévő új tendencia), gyakrabban fordul elő, hogy a nagyatádi lakosok - amennyiben nem találnak helyben munkát - inkább nagyvárosokba, elsősorban Budapestre költöznek.

A munkanélküliségi ráta a 2008-2012 évek között 7,5 – 8,4 % körül alakult. A 2011-re történő csökkenés a vállalkozások, kereskedelmi egységek bővítéséből adódott, amely magasabb arányú foglalkoztatást eredményezett. A nyilvántartott álláskeresők jelentős aránya (49,3 %) 2012-ben tartósan, több mint 180 napnál régebben regisztrált munkanélküli volt. Az álláskeresők mintegy 10,7 %-a pályakezdő, 19 %-a 25 év alatti és 20 %-a 50 évnél idősebb.

Egészségügy, sport

A város léptékéhez, lakosságszámához képest az egészségügyi ellátás széles körben és magas színvonalon folyik: az alapellátás mellett a Kórház-Rendelőintézet is rendelkezésre áll, emellett a gyógyfürdő komplex balneo- és fizioterápiás kezelése is igénybe vehető.

Az Önkormányzat alapfeladatként a következő (kötelező egészségügyi alapellátást nyújtó) szolgáltatásokat működteti: hét háziorvosi, három gyermekorvosi, négy fogorvosi körzet, ifjúság-egészségügyi szolgálat, valamint a kistérségre is kiterjedő hétközi és hétvégi sürgősségi háziorvosi ügyeleti szolgálat. Az eddigi 7 védőnői körzet helyett a jövőben várhatóan 6 körzet működtetésével biztosítja az Önkormányzat a területi védőnői szolgálatot.

A **Nagyatádi Városi Kórház-Rendelőintézet** által biztosított közszolgáltatások valós szükségleten alapulnak. A Városi Kórház épülete az átalakításokat követően állami tulajdonba került, a működtetést és üzemeltetést 2013. júliusáig még várhatóan vállalkozók látják el. A betegforgalom, az ellátottak száma, az intézmény szakmai mutatói azt jelzik, hogy az ellátási területeken élők számára fontos és nélkülözhetetlen egészségügyi szolgáltatásokat biztosít. A betegellátás színvonalának emelése érdekében a Sürgősségi Betegfogadó Hely létrehozásához az intézmény udvarán helikopter leszállásra alkalmas, a szükséges engedéllyel rendelkező térburkolat került kialakításra. Jelenleg folyamatban van a Kórház pszichiátriai-rehabilitációs részlegének felújítása, az épületek teljes körű akadálymentesítése, nappali ellátás kialakításának megvalósítása.

Az Orpheus-program keretében 2006. évben megvalósult a **Gyógyfürdő** - ezen belül a reumatológiai szakrendelés - korszerűsítése, bővítése és külső felújítása, akadálymentesítése (a lépcsők megszüntetése, a mozgáskorlátozottak részére szolgáló mellékhelyiségek kialakítása, betegbeemelési lehetőség megteremtése).

A város önkormányzata a sportnak a közéletiségben, a közösségépítésben, az érték közvetítésben, a fiatalok nevelésében, az egészség megőrzésében, és az életminőség javításában betöltött kiemelkedő szerepét felismerve foglalkozik ezzel a területtel. Ennek érvényesítésével dolgozta ki **középtávú sportstratégiáját**, alkotta meg sportrendeletét.

A sportcélú önkormányzati támogatások a város sportéletének kiteljesedésével, a szakosztályok számának bővülésével, az eredményesség és természetesen a lehetőségek figyelembe vételével fokozatosan emelkedtek. A közvetlen támogatáson túl helyi iparüzési adókedvezménnyel ad a város önkormányzati támogatást a sportegyesületeknek.

Az önkormányzati sportfejlesztési célkitűzések között kitüntetett figyelmet kap a sportági **utánpótlás-nevelés**. A Sportbizottság elkülönített **alapot** hozott létre e fontos feladatterület támogatására. A gyermekszakosztályok kézilabda és labdarúgás sportágakban csatlakoztak a Nemzeti Utánpótlás-nevelési Intézet által felügyelt Sport XXI. sportágfejlesztési projekt programjához. A korosztályos képzést ellátó intézmények és sportszervezetek így kiegészítő központi forrásokat vehetnek igénybe. Továbbra is magas színvonalú felkészítő munka folyik az úszó, a triatlon és a cselgáncs szakosztályoknál, s a Nagyatádon gyökeret vert legfiatalabb sportág – a Ritmikus Sportgimnasztika – is mind népszerűbb a leányok körében.

Szociális ellátás

Nagyatádon és a kistérségben a szociális alapszolgáltatások és szakosított ellátások biztosítását a **Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ** végzi, amelynek működési területe a Rinyamenti Kistérség településeit fedi le.

- A Szolgáltató Központ szervezeti és működési egységei:
- Gyermekek napközbeni ellátása (Bölcsőde – Nagyatád)
- Idősek nappali ellátása: Bodvicai Idősek Klubja (30 férőhely) Nagyatád; „Ezüstkor” Idősek Klubja (30 férőhely), Nagyatád
- Szakosított ellátás: „Naplemente” Idősek Otthona (40 férőhely), Nagyatád
- Idősek Klubja (30 férőhely) Segesd

- Idősek Klubja (40 férőhely) Lábod
- Alapellátás:
  - Jelzőrendszeres házi gondozás
  - Támogató Szolgálat
  - Közösségi ellátás

Az intézmény feladatai:

- Étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- Közösségi ellátás
- Támogató Szolgálat
- Idősek Klubja
- Családsegítés
- Adósságkezelési tanácsadás
- Szociális információs szolgáltatás
- Gyermekjóléti Szolgáltatás
- Idősek Otthona

A nagyatádi bölcsőde 50 férőhelyes, kihasználtsága éves átlagban 90% körül mozog. A bölcsőde fejlesztésére támogatást nyert az önkormányzat. A projekt keretein belül megvalósult a bölcsőde épületének felújítása, férőhelyeinek bővítése (72 főre), belső funkcionális átalakításokkal, akadálymentesítéssel.

Nagyatádon szociális segélyben 435 háztartás részesül. A családok 380 gyerek után igényelnek rendszeres, 110 gyermek után rendkívüli gyermekvédelmi támogatást. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek számára az önkormányzat szociális nyári étkeztetést is szervezett (100-140 fő/év). A szülők 85 esetben nyilatkoztak halmozottan hátrányos helyzetükről. 2009-ben aktív korúak ellátásában 399 fő részesült. Lakásfenntartási támogatásban évente átlagosan 103 család részesül. Közgyógyellátásra évente átlagosan mintegy 370 fő jogosult.

A Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás közigazgatási területén a családgondozásban részesülők száma évente mintegy 600 fő. A házi segítségnyújtást naponta átlagosan 80-90 fő veszi igénybe.

Oktatás, ifjúságpolitika

A városban a nevelést - oktatást végző intézmények minden szintje megtalálható, az óvodai neveléstől a középfokú oktatásig 5 **közoktatási** intézmény működik a településen:

- Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Nagyatádi Tankerületének fenntartásában lévő Nagyatádi Közoktatási Intézmény (NKI), az Ady Endre Gimnázium és Szakközépiskola és a József Attila Kollégium.
- Megyei fenntartású az Duráczky József Óvoda, Általános Iskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Nevelési Tanácsadó és Diákotthon Éltes Mátyás Intézmény, a Nagyatádi Szakképző Iskola, valamint középfokú oktatást folytat még a TIT Alapítványi Közép és Szakiskola.

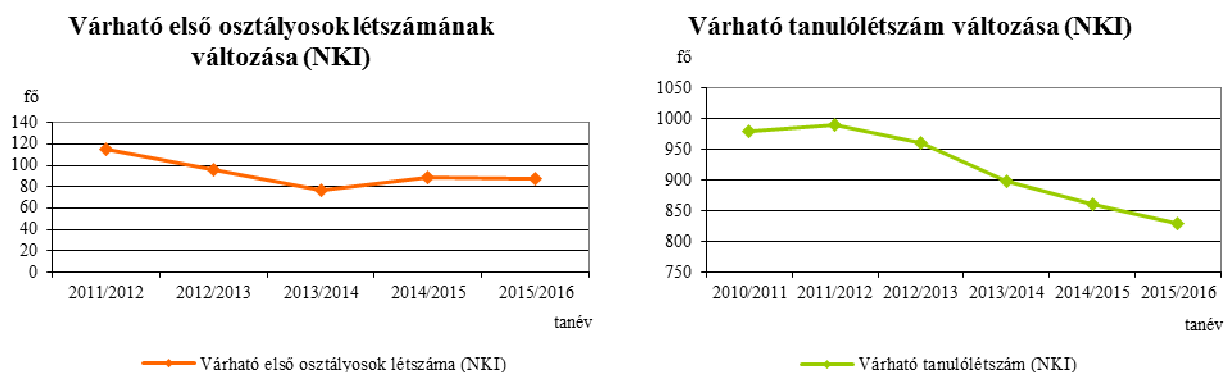
Az **NKI** tagintézményei:

- Árpád Fejedelem Általános Iskola,
- Bárdos Lajos Általános és Sport Iskola, Zeneiskola
- Pedagógiai Szakszolgálat és Nevelési Tanácsadó

Az NKI tagintézményeiben a közoktatási szakszolgáltatások teljes körűen biztosítottak. Az óvodai férőhelyek száma elégséges, az óvodák épületének állaga megfelelő. A nagyatádi általános iskolákban az alap művészeti oktatás is működik. 2011. január 1-jétől az NKI-ban dolgozó pedagógusi létszám 91 fő.

Áttekintve az NKI intézményi/intézményegységi tanulói létszámának változásait a 2006/2007-es tanévtől a 2010/2011-es tanévig megállapítható, hogy a vizsgált időszak alatt **128 fővel (12%) csökkent összintézményi szinten a gyermekek száma**. Ez a változás 3 osztály megszüntetését vonta maga után (2006-ban 44, 2010-ben már csak 41 osztállyal indult a tanév).

A népesség nyilvántartó prognózisai alapján ez az állapot állandósulni látszik, és a tanulósám további csökkenésére kell számítani a következő ábrákon bemutatottak szerint:

Forrás: Nagyatád közoktatási vezető-főtanácsosának Iskolák integrációjára vonatkozó előterjesztése, 2011. február

Az intézmény továbbtanulási mutatói jó képet mutatnak: az általános iskola befejezése után jellemzően minden tanuló továbbtanul, a lemorzsolódási, vagy továbbtanulási folyamatokba beavatkozást nem tartanak szükségesnek a szakemberek. A gimnáziumi képzést kevesebben választották az utóbbi évben, többen a szakközépiskolák érettségit is adó képzéseit és a szakiskolai oktatást részesítették előnyben a munkaerőpiacon való érvényesülés reményében.

Elemelve az intézményben tanulók összetételét, megállapítható, hogy az elmúlt 5 évet tekintve **Nagyatádon a tanulók közel 30%-a vidékről bejáró** volt. A magas bejárói tanulólétszám egyik oka, hogy 2006-tól bővült az intézményfenntartó társulás Bakháza és Háromfa községekkel, így a 7. és 8. osztályosok Nagyatádon fejezik be az általános iskolát. A környező településekről sok szülő dolgozik a városban, így ők magukkal hozzák-viszik gyermekeiket az iskolába. Fontos tényező az is, hogy az intézményegységekben olyan kiegészítő oktatási ellátásokat (sport, tánc, képzőművészet, ének-zeneoktatás, stb.) vehetnek igénybe a gyermekek, amelyeket a községük iskolája nem tud nyújtani a számukra.

Az **Ady Endre Gimnázium és Szakközépiskolában** informatika, gépészet és turizmus szakmacsoportokban indul szakoktatás. A gépészeti ág hagyományai a Danuvia gépgyár megszűnése után létrejött hasonló tevékenységű vállalkozások szakképzett munkavállalóira, a turisztikai ág pedig a gyógyfürdőre és a balatoni nyári foglalkoztatásra alapoz (utóbbinál angol, német vagy francia nyelvi előkészítő osztály elvégzése jellemző). Újonnan került bevezetésre az informatikai szakmacsoport oktatása is. A létesítmény a felújításnak köszönhetően korszerű, modern technikai eszközökkel alkalmazó, jó képzési szerkezetű intézménnyé vált. A minőségi nevelési-oktatási feltételek biztosítottak. A pedagógusok szakmai elismertsége a rendszeres továbbképzéseknek köszönhetően folyamatosan nő. Évről-évre növekszik a felsőoktatási intézményekbe jelentkezők és a felvettek száma.

A szakképzés hatékonyabb formában történő megszervezése, a fejlesztési források hatékonyabb felhasználásának biztosítása, valamint a szakképzési profil munkaerő-piaci igények szerinti alakítása érdekében új típusú **térségi integrált központ** jött létre Marcali, Barcs, Kadarkút, Nagyatád Szakképzés-szervezési Társulás néven. A Társulásban Nagyatád részéről az Ady Endre Gimnázium és Szakközépiskola vesz részt.

A bejáró diákoknak nyújt szállást a 2006/2007. évben felújított József Attila **Kollégium**, amelynek befogadóképessége 160 fő.

Az önkormányzat nagy hangsúlyt fektetett a városban és a kistérségben lakó fiatalok magas színvonalú oktatására, és elhelyezésére, ennek érdekében került sor a gimnázium, a város legrégebbi általános iskolájának és a kollégium felújítására. Elsődleges célként fogalmazódik meg a fiatalok megtartása, amelyre a jelenlegi gazdasági és egyéb feltételek nem biztosítanak egyértelmű és biztató alapokat. A város **ifjúságpolitikájának** részeként a következő intézkedéseket teszi:

- A fiatalok elhelyezkedését a munkatapasztalatot szerző támogatással megvalósuló foglalkoztatással segíti az önkormányzat.
- A Nagyatádi Diákokért Alapítvány az önkormányzat támogatásával évenként kb. 1 millió Ft összegből nyújt mintegy 40-50 nagyatádi egyetemi-főiskolai hallgatónak támogatást.
- A Somogyi Egyetemistákért és Főiskolásokért Közalapítvány, valamint Nagyatád Város Önkormányzata támogatásával évente 50-60 fő részesül egyszeri ösztöndíjban.
- A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj Pályázatra évről-évre 1 millió Ft keretösszeget biztosít az önkormányzat.
- Segíti a fiatalok művészeti csoportjait, akik szívesen vesznek részt városi ünnepeken, rendezvényeken.
- A Városi Sportcsarnok, a tanuszoda, a strandfürdő és több szabadtéri sportlétesítmény áll a sportolni vágyó fiatalok rendelkezésére a városban.
- Az EU Városközpont rekonstrukciós pályázat részeként a Szent István parkban BMX – gördeszka pálya létesül, szintén a fiatalok igényei szerint.

A Nagyatádi Művelődési Központ rendszeresen biztosít művelődési, valamint amatőr zenekaroknak gyakorlási lehetőséget, és az alagsorban kialakítandó klubhelyiségekben kulturált szórakozási helyet a fiatalok számára

Közművelődés, kultúra

A kultúra és a közművelődés fontos eleme a városhoz való kötődés erősítésének, a közösségi élményeknek. A város vezetése ennek megfelelően kiemelt feladatának tekinti az oktatási intézményrendszer fejlesztése mellett a közművelődési intézményrendszerének fejlesztését.

A település méreteiből fakadóan is a **művelődési és kulturális intézmények szoros, napi együttműködést** valósítanak meg egymással, valamint a helyi nevelési-oktatási intézményekkel. Az intézmények: Városi Múzeum, Haditechnikai Park, Nagyatádi Művelődési Központ, Nemzetközi Faszobrász Alkotótelep és Szoborpark, Városi Könyvtár.

Értékeink, küldetésünk

Nagyatád Város Önkormányzatának célja, hogy a településen élők számára elérhetővé tegye a közszolgáltatásokat, biztosítsa az idősek, a fogyatékkal élők és a hátrányos helyzetű személyek esélyegyenlőségét az élet minden területén. A cél minél hatékonyabb és eredményesebb megvalósítása érdekében Nagyatád Város Önkormányzata megalkotja Helyi Esélyegyenlőségi Programját. A program potenciálisan kiemelt hátrányos helyzetű társadalmi célcsoportjai a mély szegénységben élők és a romák, a gyermekek, a nők, az idősek, valamint a fogyatékkal élő személyek. A célcsoportok helyzetelemzése során megállapításra kerül, hogy a Nagyatádon élő

hátrányos helyzetű társadalmi csoportok a teljes lakossághoz viszonyítva milyen jövedelmi, foglalkoztatási, képzettségi, szociális, lakhatási, területi, egészségügyi mutatókkal rendelkeznek, és ezek alapján milyen esélyegyenlőtlenségi problémákkal küzdenek. A problémák feltárását, összegzését követően intézkedések fogalmazódnak meg a problémák kezelésének lehetőségei kapcsán és beazonosításra kerülnek a problémák megoldásához szükséges beavatkozások megvalósítói.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Nagyatád Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogsabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Magyarország Alaptörvénye „Szabadság és felelősség” fejezetének XV. cikke kimondja, hogy a törvény előtt mindenki egyenlő, minden ember jogképes. Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja. A nők és a férfiak egyenjogúak. Magyarország az esélyegyenlőség megvalósulását külön intézkedésekkel segíti, továbbá külön intézkedésekkel védi a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékosokkal élőket.

Az Alaptörvény rendelkezéseivel összhangban Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (1) bekezdése kimondja, hogy a község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata (a továbbiakban: települési önkormányzat) ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

A jogszabály 31. § (2) bekezdése szerint, a helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékosokkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára – oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A helyzetelemzés és az intézkedési terv elfogadása során figyelembe kell venni a települési kisebbségi önkormányzatok véleményét. A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

A jogszabály 31. § (3) bekezdése szerint a helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani:

- a) az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,
- b) az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- c) a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- d) olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni, az áttekintés alapján, szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.

A Program elfogadása abból a szempontból is kiemelt fontosságú, hogy 2013. július 1-jét követően települési önkormányzat az államháztartás alrendszeréből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha a törvény rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

További főbb kapcsolódó jogszabályok:

- Fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény
- Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
- Nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény
- Az Európai Parlament és a Tanács 2006/54/EK irányelve (2006. július 5.) a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról
- Országos Fogyatékosügyi Programról szóló 10/2006. (II. 16.) OGY határozat
- A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjának, továbbá az akkreditált munkáltatók ellenőrzésének szabályairól szóló 176/2005. (IX. 2.) Korm. rendelet
- 2/2005. (III. 1.) OM rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról és annak módosításai 362/2004. (XII. 26.) Korm. rendelet az Egyenlő Bánásmód Hatóságról és eljárásának részletes szabályairól
- 2000. évi LX. törvény a foglalkoztatásból és a foglalkozásból eredő hátrányos megkülönböztetésről szóló, a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 1958. évi 42. ülésén elfogadott 111. számú Egyezmény kihirdetéséről
- A pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve a családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról szóló 2004. évi CXXIII. törvény
- A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjáról, valamint a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához nyújtható költségvetési támogatásokról szóló 327/2012. (XI. 16.) Korm. rendelet

- A megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához nyújtható költségvetési támogatásáról szóló 177/2005. (IX. 2.) Korm. rendelet
- A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

- Nagyatád Város Önkormányzatának 2013. évi költségvetési rendelete
- Nagyatád Város Önkormányzatának Városfejlesztési és Gazdasági Programja
- Településfejlesztési Koncepció
- Településrendezési Terv
- Közoktatási Esélyegyenlőségi Terv
- Nagyatád Város Önkormányzatának 6/2008 (II.15.) rendelete a szociális pénzbeli és természetbeni ellátásokról
- Nagyatád Város Önkormányzatának 7/2008 (II.15.) rendelete a gyermekvédelmi és szociális személyes gondoskodásról
- Nagyatád Város Önkormányzatának 14/2006. (III.31.) rendelete az adósságkezelési szolgáltatásról
- Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulási Megállapodása

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- Nagyatád Város Önkormányzatának 2013. évi költségvetési rendelete
- Nagyatád Város Önkormányzatának Városfejlesztési és Gazdasági Programja
- Településfejlesztési Koncepció
- Településrendezési Terv
- Közoktatási Esélyegyenlőségi Terv
- Nagyatád Város Önkormányzatának 6/2008 (II.15.) rendelete a szociális pénzbeli és természetbeni ellátásokról
- Nagyatád Város Önkormányzatának 7/2008 (II.15.) rendelete a gyermekvédelmi és szociális személyes gondoskodásról
- Nagyatád Város Önkormányzatának 14/2006. (III.31.) rendelete az adósságkezelési szolgáltatásról
- Nagyatád Város Önkormányzatának Akcióterületi Terve

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

- Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulási Megállapodása
- Rinyamenti Kistérség Stratégiai Fejlesztési Programja

A megállapodás az egészségügyi, a szociális, valamint a család-, gyermek- és ifjúságvédelem feladatainak ellátására irányul. Az egészségügyi szolgáltatás esetében a társulás a központi orvosi ügyeletet közösen tartja fenn. Az ellátás szervezésével kapcsolatos feladatait Nagyatád Város Önkormányzata Képviselő-testületével kötött külön megállapodás alapján látja el. A Nagyatád székhelyű (Nagyatád, Tallián u. 2/A. Egészségügyi Központ) központi orvosi ügyelet a házi orvosi

praxishoz kapcsolódó sürgősségi betegellátást a 18 társult települési önkormányzat működési területére kiterjedően végzi.

A kistérség szociális feladatainak ellátását a Társulás által alapított és fenntartott intézmény útján látja el. A Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás fenntartásában lévő intézmény, a Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ.

A Szolgáltató Központ intézményegységei:

- Bölcsőde intézményegység
- Lábodi intézményegység
- Nagyatádi intézményegység
- Segesdi intézményegység

A társulás mikro-körzeti központok keretében a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. 63-64. §-ában, valamint a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 39-40 §-ában meghatározott feladatok közül az alábbiakat látja el:

- bölcsődei ellátás szervezése,
- családi napközi,
- családsegítő szolgálat működtetése,
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás működtetése, összehangolása és fejlesztése,
- házi segítségnyújtás biztosítása,
- gyermekjóléti szolgálat működtetése,
- Idősek Otthona
- idősek nappali ellátása (Idősek klubja)
- támogató szolgálat
- közösségi ellátás (közösségi pszichiátriai ellátás)
- szociális étkeztetés
- szakmai tanácskozást szervez a szociális ellátó rendszerben résztvevő szakemberek számára,
- e területen megjelenő pályázatok figyelése, pályázati forrásgyűjtés és pályázatok elkészítése,
- térségi konferenciák, rendezvények szervezése, szakmai anyagok, kiadványok készítése,
- elkészíti a kistérségi településekre kiterjedő szociális szolgáltatástervezési koncepciót, illetve összehangolja a települési koncepciókat.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Előzetesen feltérképezésre és áttanulmányozásra kerültek a vonatkozó jogszabályok, törvényi rendelkezések, a helyi képviselő-testületi előterjesztések és az azok nyomán meghozott határozatok, valamint Nagyatád Város meglévő hatályos önkormányzati dokumentumai, a kapcsolódó önkormányzati szakmai anyagok. A helyzetelemzés alapjául szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, a helyi, valamint a településen működő intézmények nyilvántartásaiból gyűjtöttük össze. A helyzetfeltáráshoz a Képviselő-testület által elfogadott azon hatályos koncepciókra, stratégiákra, programokra alapoztunk, amelyek kapcsolódnak a helyi esélyegyenlőségi program elkészítéséhez. Adathiány felmerülésekor esetenként becslésre támaszkodtunk. Azon területekhez kapcsolódóan, ahol nem állt rendelkezésünkre adat, ott azok összegyűjtésére, a valós állapotok megismerésére, feltérképezésére a helyi esélyegyenlőségi programban intézkedést írtunk elő.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség – okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, iskolai, képzettségbeli, munkaerő-piaci deficitek –, mértékéről legközvetlenebbül, nemzetközi összehasonlításokat is lehetővé tevő módon a jövedelmi viszonyok vizsgálataiból kaphatunk képet. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer¹) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától.

A Roma Nemzetiségi Önkormányzatok becslései alapján a hivatalos nyilvántartásokban szereplőnél számottevően magasabb a romák aránya a lakónépességben belül, csak az identitásukat nem vállalják.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Jövedelmi helyzet szempontjából az elemzéshez adattáblákat a jogszabály nem ír elő, ezért az alábbi adatterületek figyelembevételével értékeljük a településünkön élők jövedelmi és vagyoni helyzetét.

A népesség gazdasági helyzete a településen a személyi jövedelemadó-alap mértékével jellemezhető. Nagyatád településen 2008. és 2011. között a befizetett személyi jövedelemadó mértéke csökkenő tendenciát mutat, a 2008. évben 1 533 697 442 Ft, míg a 2011. évben 1 039 301 798 Ft SZJA került befizetésre. A jövedelmi és vagyoni helyzet pontosabb meghatározásához sajnos nem állnak rendelkezésünkre a szükséges adatok, de a rendelkezésünkre álló, csökkenő tendenciát mutató SZJA adatokból feltételezhető, hogy a lakosság jövedelmi helyzete romlik, de a csökkenő adatok jelenthetik a településen élő munkaképes (aktív korú) személyek, az állandó lakosok számának, valamint a munkavállalók keresetének a csökkenését.

¹ A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia – Mélyszegénység, gyermekszegénység, romák – (2011-2020) helyzetelemzés 1. számú melléklete a 10. oldalon leírja, hogy a 2003-asnál frissebb kutatási adatok egyelőre nem állnak rendelkezésünkre. Népesség előrebecslések a romák számát 2010-es évekre 650–700 ezer közé teszik.

Ez az adat fellelhető Habcsek László: Kísérleti számítások a roma lakosság területi jellemzőinek alakulására és 2021-ig történő előre becslésére 1. Demográfia, 2007. 50. évf. 1. szám 7–54.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A gazdasági válság hatására – a korábbi stagnálást követően – romlott a munkaerő-piaci helyzet Magyarországon. Az elmúlt két évben az EU27 átlaghoz hasonló mértékben csökkent a foglalkoztatás, míg a munkanélküliség tekintetében az átlagnál erőteljesebb romlás volt tapasztalható. Ezzel együtt a magyar munkaerőpiac a válság munkaerő-piaci hatásai, illetve a főbb mutatók romlása tekintetében az unió középmezőnyében helyezkedik el.

A munkanélküliségi ráta, valamint a regisztrált álláskeresők számának csökkenése, illetve a foglalkoztatási ráta növekedésének újbóli beindulása 2011. év első felében arra enged következtetni, hogy a mélypontra már túllendült a magyar munkaerőpiac. Ezzel kapcsolatban ugyanakkor továbbra is óvatosságra intenek azok a közösségi és hazai elemzések, melyek a foglalkoztatás-bővülés (illetve munkahelyteremtés) nélküli gazdasági növekedés jelenségét prognosztizálják.

A szegénység kialakulása és fennmaradása – egyéb iskolázottsági és szociológiai tényezők mellett – a foglalkoztatottság hiányára vezethető vissza. Ez a megállapítás ugyanakkor fordítva is igazolható: a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci belépésének esélye erősen korlátozott. Magyarországon a foglalkoztatási rátában tartós emelkedést nem sikerült elérni, a hazai foglalkoztatási ráta európai összehasonlításban rendkívül alacsony, 55 %. A magyar munkaerőpiacot jellemző alacsony foglalkoztatási ráta elsősorban az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező népesség magas inaktivitására vezethető vissza, amely mindkét nemnél és a munkaerőpiacon egyébként legaktívabbnak számító középkorosztálynál is megfigyelhető.

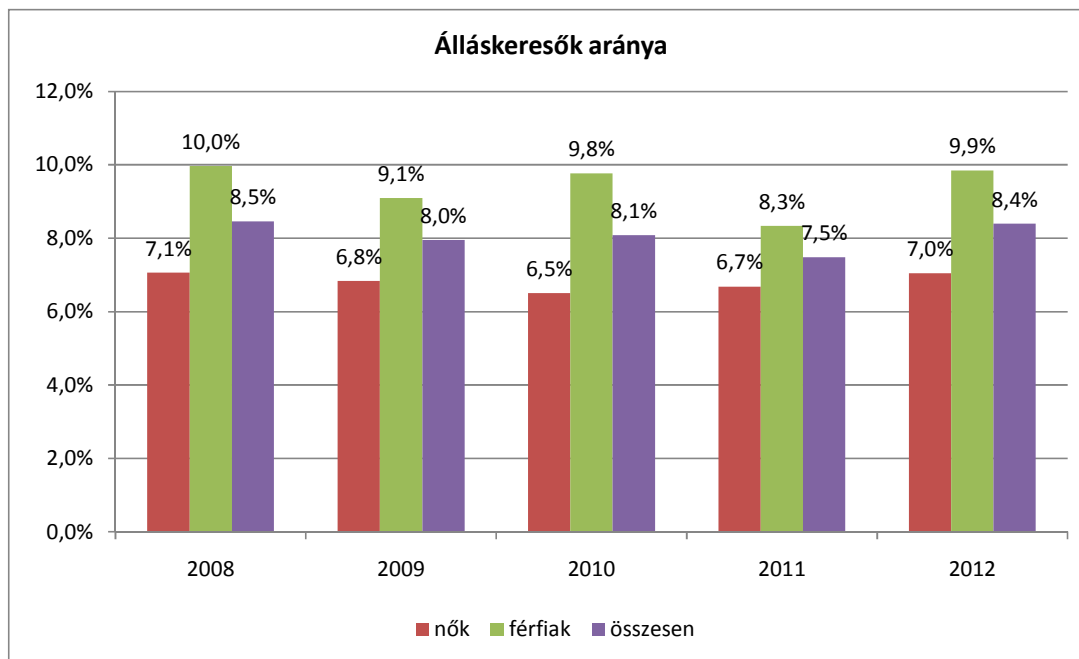
3.2.1 táblázat – Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	4317	4022	8339	305	7,1%	401	10,0%	706	8,5%
2009	4273	4211	8484	292	6,8%	383	9,1%	675	8,0%
2010	4199	3939	8138	273	6,5%	385	9,8%	658	8,1%
2011	4188	3898	8086	280	6,7%	325	8,3%	605	7,5%
2012	4115	3827	7942	290	7,0%	377	9,9%	667	8,4%

Forrás: TeiR – Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.1 ábra – Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

Forrás: TeiR – Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktív korú népességben belül nyilvántartott álláskeresők száma a 2008-2011-es időszakban csökkenő, míg a 2012. évben növekvő tendenciát mutat. A nemek szerinti megoszlást figyelembe véve a férfiak minden esetben magasabb arányban jelennek meg, mint a női álláskeresők.

A 3.2.2 táblázatban bemutatott korcsoport szerinti vizsgálat alapján jellemző, hogy a nyilvántartott álláskeresők között legalacsonyabb a 20 éves és fiatalabb, valamint a 61 év felettek aránya, amely a fiatalabb korosztály esetében a tanulással eltöltött idő kitolódását jelzi, ennek következtében a fiatalok később kerülnek ki a munkaerőpiacra. A 21-25 évesek, valamint az 56-60 évesek aránya a vizsgált időszakban közel 3 %-os, míg a 36-40 évesek esetében ezen arány 1,8 % emelkedést mutat.

A 26-30 évesek arányában viszont a vizsgált időszakban 2,7 %-os, míg a 31-35 évesek esetében 2,1 %-os csökkentés tapasztalható. A 41-45, a 46-50 valamint az 51-55 évesek arányának vizsgálata az adott időszakban stagnáló eredményt mutat. A regisztrált munkanélküliek száma a 2012. évben a 21-25 éves, illetve a 36-40 éves korcsoport létszáma esetében kiugrón magas.

3.2.2. táblázat – Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

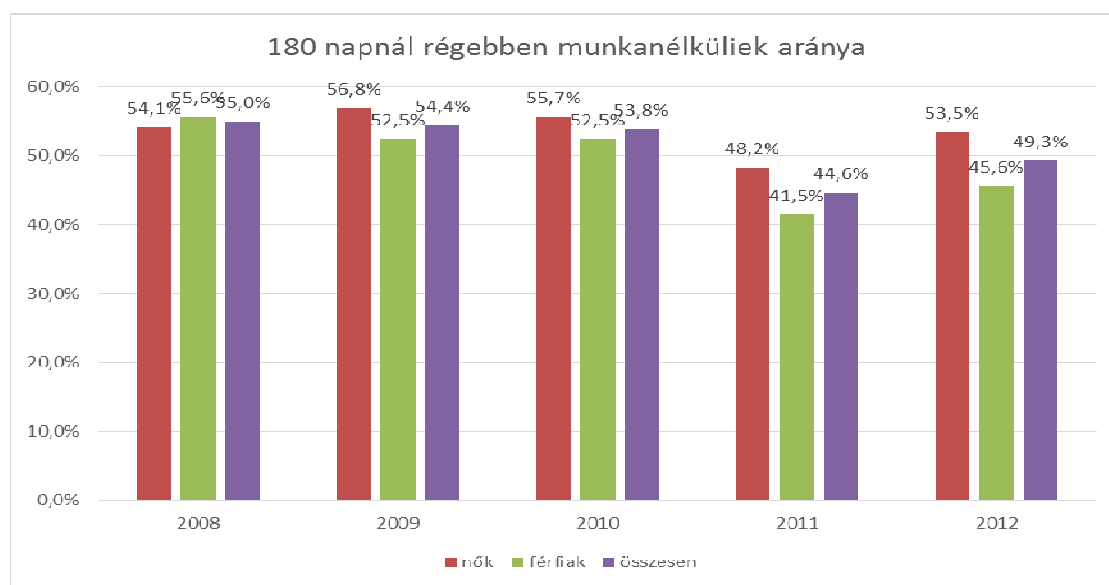
		2008	2009	2010	2011	2012
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	706	675	658	605	667
	%	4,4%	4,4%	3,6%	4,0%	3,7%
20 éves és fiatalabb	fő	31	30	24	24	25
	%	4,4%	4,4%	3,6%	4,0%	3,7%
21-25 év	fő	90	113	87	79	104
	%	12,7%	16,7%	13,2%	13,1%	15,6%
26-30 év	fő	102	95	89	83	78
	%	14,4%	14,1%	13,5%	13,7%	11,7%

31-35 év	fő	102	94	102	86	82
	%	14,4%	13,9%	15,5%	14,2%	12,3%
36-40 év	fő	89	80	88	82	96
	%	12,6%	11,9%	13,4%	13,6%	14,4%
41-45 év	fő	82	65	73	66	77
	%	11,6%	9,6%	11,1%	10,9%	11,5%
46-50 év	fő	79	89	86	75	71
	%	11,2%	13,2%	13,1%	12,4%	10,6%
51-55 év	fő	92	73	69	63	76
	%	13,0%	10,8%	10,5%	10,4%	11,4%
56-60 év	fő	38	34	40	44	57
	%	5,4%	5,0%	6,1%	7,3%	8,5%
61 év felett	fő	1	2	0	3	1
	%	0,1%	0,3%	0,0%	0,5%	0,1%

Forrás: TeiR – Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresőket elemezve fontos vizsgálni a munkanélküliség időtartamát. A statisztikákban a 180 napnál régebbi regisztrálás az egyik fontos mérföldkő. A vizsgált időszakban a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek aránya mind a nők, mind a férfiak körében csaknem minden esetben meghaladja az 50 %-ot. Ez alól csak a 2011-es év jelent kivételt, valamint 2012-ben a férfiak aránya. Ezen adatok azt mutatják, hogy azok a munkanélküliek, akik 180 napnál régebben regisztráltak, nehezen tudnak ismét elhelyezkedni. 2009-2011 közötti időszakban mind a férfiak, mind a nők esetében csökkenés, míg 2012-ben jelentős mértékű növekedés tapasztalható. A változások vonatkozásában megállapítható, hogy a nők magasabb hányadban jelennek meg a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek között, amely arra enged következtetni, hogy az elhelyezkedési lehetőségeik javítására a valós okok és a tényleges helyzet felmérését követően beavatkozásokat szükséges eszközölni, akár foglalkoztatási program, akár átképzés, szakképzés keretében.

3.2.3. ábra - A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek aránya

Forrás: TeiR – Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma összességében 2,7 %-ról 3,4 %-ra emelkedett, miközben az érintett korosztály létszáma 1779 főről 1699 főre csökkent 2008 és 2011 között. A pályakezdő álláskeresők kategóriában a nők aránya az elmúlt években magasabb arányban emelkedett, mint a férfiaké, ezzel szemben a vizsgált korosztály számszerűen nagyobb mértékben csökkent a nők esetében (883 főről 834-re, míg a férfiaknál 896-ról 865 főre).

3.2.4. táblázat – Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-19 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	883	896	1779	22	2,5%	26	2,9%	48	2,7%
2009	874	880	1754	30	3,4%	32	3,6%	62	3,5%
2010	878	864	1742	25	2,8%	32	3,7%	57	3,3%
2011	834	865	1699	32	3,8%	26	3,0%	58	3,4%

Forrás: TeIR – Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nagyatádi, valamint a térségi álláskeresőket a Nagyatádi Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége fogadja. A kirendeltség a munkaerő-piaci képzések lebonyolításában, a képzési lehetőségek felkutatásában, a pályaválasztási tevékenységben az intézményi és a piaci képzőkkel tart fenn kapcsolatokat. Ebben a munkáltatók is részt vehetnek, amennyiben az igényeik alapján munkaviszonyban állók, vagy felvételre kerülők előzetes képzéseit igénylik. A tanácsadás keretében: munka-, pálya-, álláskeresési-, rehabilitációs és pszichológiai egyéni tanácsadáson való részvételre van lehetőség. 2013. március 1-jétől újra elindult az Első Munkahely Garancia program, melynek keretében bérköltség támogatás nyújtható, amennyiben 25 év alatti pályakezdő álláskeresőt vesz fel egy munkáltató.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Az iskolai végzettségre vonatkozó statisztikai adatok teljes körű felvételére csak népszámlálások alkalmával kerül sor, sajnálatos módon a 2011. évre vonatkozóan ezen adatok nem állnak a rendelkezésünkre, ezért csak a 2001-es év adatai alapján tudjuk az akkori állapotot bemutatni. A 2001-es népszámlálási adatok tükrében megállapítható, hogy a 15 éves és idősebb lakosság számából nagyobb arányt képviselnek az általános iskolát végzettek, mint azok, akik nem rendelkeznek általános iskolai végzettséggel. Az általános iskolát végzettek és általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők nemenkénti megoszlását figyelembe véve a nők száma magasabb, mint a férfiaké.

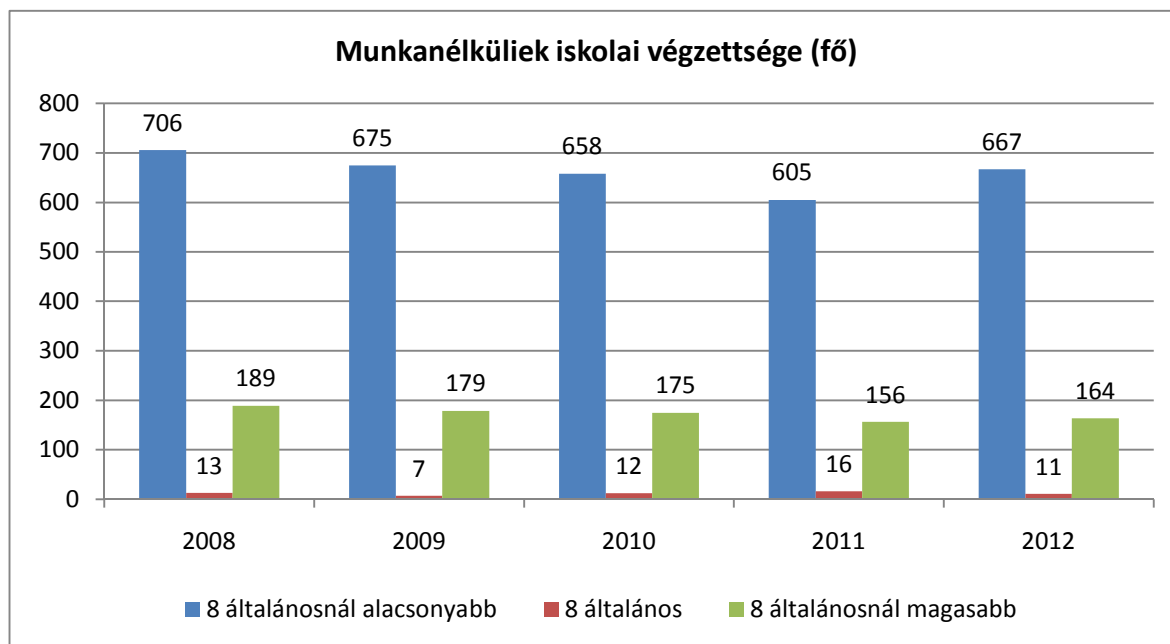
3.2.5. táblázat – Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-x éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	10 165	5549	4616	9282	4889	4393	883	8,7%	660	11,9%	223	4,8%
2011	10 087	5484	4603	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR - KSH Népszámlálás

A nyilvántartott összes álláskeresők számához viszonyítva közel 80 %-os mértékben jelenik meg a 8 általánosnál alacsonyabb végzettséggel rendelkezők aránya, körülbelül 1,5 %-os mértékű a 8 általánossal rendelkező álláskeresők aránya, míg a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők száma a vizsgált időszakban 20 %-os arányt mutat. Ezen adatok alapján megállapítható, hogy a 8 általánosnál alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkező munkanélküliek száma kiugróan magas arányt képviselt az elmúlt öt évben.

3.2.6. ábra – Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Forrás: TeIR – Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Arányában véve 2008 óta jelentős mértékű változás nem történt, ezért elengedhetetlen a vizsgált csoport helyzetének javítása. Az elhelyezkedésük elősegítése érdekében ösztönözni szükséges legalább a 8 általános iskolai végzettség megszerzését, hiszen a 3.2.6. ábrán is látható, hogy a legalább 8 általánossal rendelkezők jóval nagyobb hányadban tudnak elhelyezkedni a munkaerőpiacon, mint azok akik 8 általánosnál alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkeznek.

3.2.7. táblázat – Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók létszáma és a 8. évfolyamot eredményesen végeztek

Év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
	fő	Fő	%
2009	0	0	-
2010	0	0	-
2011	0	0	-
2012	0	0	-

Forrás: TeIR

Ezen ponthoz kapcsolódóan az adatgyűjtést a TeIR rendszerből végeztük, mivel helyi adatok nem álltak rendelkezésünkre, ezért a későbbiekben szükséges az ehhez kapcsolódó adatgyűjtést, helyzetfeltárást elvégezni.

3.2.8. táblázat – Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

év	középfokú felnőttoktatá sban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2009	234	185	79,1%	49	20,9%	n.a	0,0%
2010	200	151	75,5%	49	24,5%	n.a	0,0%
2011	82	82	100,0%	0	0,0%	n.a	0,0%

Forrás: TeIR, KIK

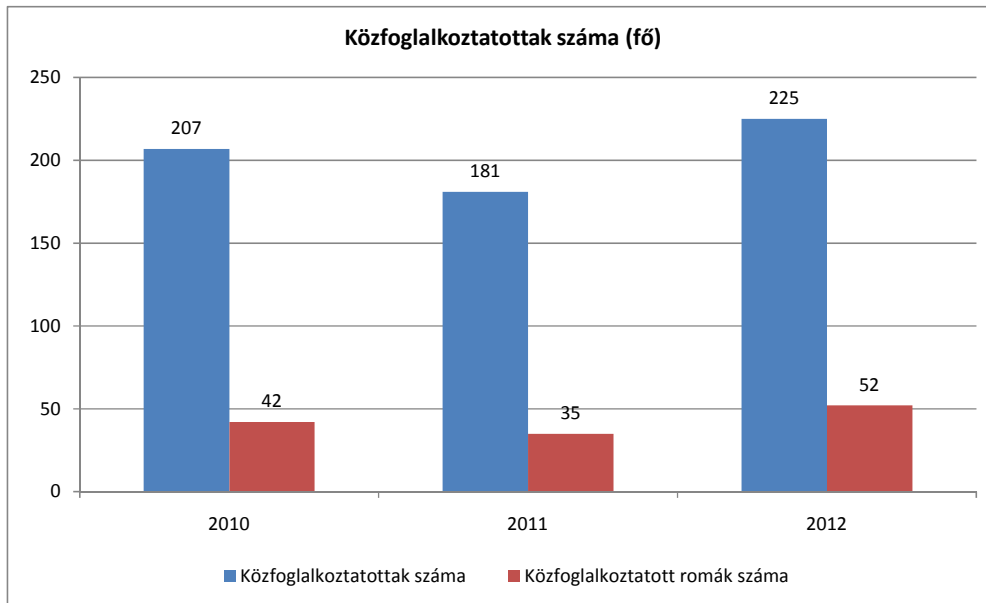
A középfokú iskolában a felnőttoktatásban résztvevők számában a rendelkezésre álló adatok alapján a fenti táblázatban megadott kategóriákban folyamatos csökkenés mutatkozik. Azonban ezen adatok feltételezhetően nem a valós helyzetet tükrözik, mivel a gimnáziumi felnőttoktatásra vonatkozóan nem áll rendelkezésre helyi szintű adat, ezért a későbbiekben szükséges az ehhez kapcsolódó adatgyűjtést, helyzetfeltárást elvégezni és a probléma megoldását elősegítő potenciális partnereket bevonni.

c) közfoglalkoztatás

Nagyatád Város Önkormányzata 2009. évben elkészítette a közfoglalkoztatási tervét, amely azon időszakra meghatározta azokat a feladatokat és munkaköröket, melyeket részben vagy egészben közfoglalkoztatás keretében kívántak ellátni. A 2010. évben 207 fő volt a közfoglalkoztatottak száma. A 2011. szeptemberében hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény. Az új típusú közfoglalkoztatás legfőbb célja, hogy minél több munkára képes és munkára kész, aktív korú, szociálisan rászoruló ember számára biztosítson átmeneti munkalehetőséget. Az új rendszer előnye, hogy a korábbihoz képest jóval nagyobb számban vonhatók be a segélyezettek, ugyanakkor a rövid foglalkoztathatósági időtartam miatt jelentősen romlik a dolgozók motiváltsága és a foglalkoztatás értékteremtő lehetősége. A 2011. évben a közfoglalkoztatásban, Nagyatádon 181 fő vett részt.

A közfoglalkoztatásban történt változás során 2012. évtől kezdődően a munkaügyi központ már csak a hosszabb idejű közfoglalkoztatást támogatja, amely alapján a foglalkoztatás 5 hónapon keresztül 6, illetve 8 órában történik. A közfoglalkoztatás keretében a 2012. évben 225 fő foglalkoztatására került sor az önkormányzat intézményeiben, a Polgármesteri Hivatalban, valamint városüzemeltetési feladatokat láttak el Nagyatád közterületein. A közfoglalkoztatás a tartós munkanélküliséget látványosan nem csökkentette. Jellemzően a tartós munkanélküli iskolai végzettségének megfelelő munkakört tudunk biztosítani.

3.2.9. ábra – Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

Forrás: Önkormányzat adatai

A fenti adatokból látható, hogy a romák a településen minden évben részt vettek a közfoglalkoztatásban. 2010-2011 közötti időszakban igaz, hogy a számuk csökkent, de a 2012. évben számuk bár nem jelentős mértékben, de emelkedett, amely az esélyegyenlőség érvényesülését tekintve pozitív eredményt jelent.

Egyes - főleg pályázati forrásból támogatott - programok során előnyben részesítik roma származású személyek alkalmazását. Az esélyegyenlőség megteremtése szempontjából ők kiemelt célcsoport, képzésük, foglalkoztatási helyzetük, ezekkel pedig társadalmi felzárkóztatásuk segítése fontos feladat.

Nagyatádon működik Nagyatád Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzata, amely - együttműködve a települési önkormányzattal - a közfoglalkoztatási és közmunka programokban rendszeresen részt vesz, közreműködik a foglalkoztatottak kiválasztásában, a munkafolyamatok felügyeletében, esetleges konfliktuskezelésben.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Közlekedés

Nagyatád a 68-as főút mentén található, 56 km-re fekszik az M7-es autópályától, 23 km-re a horvát-magyar határtól (Berzence-Gola). A két legnagyobb város a közelben Nagykanizsa és Kaposvár, melyek 42, illetve 48 km-re vannak Nagyatádtól és jellemzően 1 órás autóúttal közelíthetők meg. Budapest 226 km távolságban található.

A tömegközlekedési eszközök közül autóbusszal közvetlenül két – egy reggeli és egy délutáni – járatpárral juthatunk el Budapestről a városba, vagy pedig jellemzően nagykanizsai vagy pécsi átszállással érjük el Nagyatádot, amelynek menetideje rendkívül változatos 3,5-5,5 óra között

mozog. Nagykanizsáról 6 közvetlen és 8 átszállásos, Kaposvárról 9 közvetlen és 7 átszállásos, Pécsről 5 közvetlen és 9 átszállásos járatpár érinti a várost.

A város vasúti megközelíthetősége nehézkes, mivel Nagyatád nem vasúti fővonal mentén fekszik. Budapestről vonattal jellemzően 2 vagy 3 átszállással, 1 járat esetében pedig 1 átszállással juthatunk el ide, jellemzően Pécs vagy Dombóvár érintésével. A menetidő 4,5-5,5 óra közötti (az átszállások számától függően). A környező nagyobb városok elérhetősége jobb, azonban itt is minimum egy (Pécsről minden esetben kettő) átszállással kell kalkulálni.

A 68-as főút keresztülszeli a várost, amely igen nagy terhelést jelent a település számára. E probléma megoldását a Nagyatádot tehermentesítő útban látják. Az elkerülőút tervezése folyamatban van, de kivitelezése az eredeti elképzelésekhez képest csúszik.

Mindezekből az adatokból látszik, hogy Nagyatád közlekedési helyzete meglehetősen hátrányos, amely nem kedvez az ipar vagy egyéb üzemek, logisztikai bázisok letelepedésének. Ez számos problémát vonz magával (pl. foglalkoztatáshiány miatti lakosságcsökkenés, ill. elvándorlás), és a turizmust is kedvezőtlenül érinti.

Nagyatád kistérségi településekkel való tömegközlekedési összeköttetését a kaposvári székhelyű Kapos Volán Zrt. biztosítja. A legtöbb közvetlen járat Nagyatádról Barcsra, Babócsára, Kaposvárra, Kutasra, Rinyaszentkirályra, valamint Taranyba közlekedik. A kistérség települései közül Kaszó saját busszal oldja meg a dolgozók és a diákok szállítását, az igényeknek megfelelően Belegbe és Rinyabesenyőbe 2, Bolhásra 3 buszpár közlekedik naponta, jellemzően a reggeli és a délutáni órákban.

Nagyatádon belül két vonalon közlekedik helyi buszjárat, az egyik a Zrínyi u. - Kórház - Petőfi u. - Béke u., a másik pedig körjárat, Henész, forduló - Posta - Konzervgyár - Henész, forduló útvonalon. Ez utóbbi rövidített vonala az autóbusz-állomás és Henész között tart. A helyi tömegközlekedés ellátását Nagyatád Város Önkormányzata vállalta fel önkéntes feladatként, a helyi és térségi lakosok munkába jutásának megkönnyítése érdekében.

Potenciális munkalehetőségek és lehetséges vállalkozási területek

A város és térsége gazdasági életében jelentős szerepet játszanak a század eleji indulású, tradicionális üzemek. A városban szakmai hagyományokkal rendelkezik a cérnagyártás (Coats Hungary Kft.), az élelmiszeripar (D-Back Kft.) és a gépgyártás (pl. Komplex Gépipari Rt., Büttner és Társa Kft.).

Meghatározó vállalkozást jelentenek a városban a helyi nyomdák, az építőipari cégek és számottevő a kereskedelem szerepe is. Nagyatádon jelentős számú termelő, kereskedő, és szolgáltató cég működik. Adottságai révén a térségben hagyományai vannak a bogyós gyümölcsstermelésnek, az erdő- és vadgazdálkodásnak is.

A rendszerváltás előtt működő nagyobb vállalatok – például a Danuvia Központi Szerszám- és Gépgyár, a Nagyatádi Konzervgyár, a Cérnagyár – több száz (illetve akár ezer fő feletti) alkalmazottat foglalkoztattak, saját képzési bázissal rendelkeztek. A rendszerváltást követően ezen vállalatoknak javarészt megszűntek korábbi piacai, feldarabolták őket, vagy tönkrementek. A városban és a térségben sokan elvesztették munkahelyüket.

A jelenlegi helyi vállalkozások tetemes részét az egykori nagyvállalatok szakemberei, munkatársai hozták létre szaktudásukat, kapcsolatrendszerüket hasznosítva. A nagyobb üzemek (a mai Cérnagyár, Konzervgyár) a régi állami vállalatok (re)privatizációjával jöttek létre.

A gazdasági-üzleti környezet jellemzői Nagyatádon kettős képet mutatnak:

- Megfelelő közművek rendelkezésre állása a településen
- Megbízható, olcsó munkaerő rendelkezésre állása
- Megfelelő általános képzettség, de alacsony szakképzettség
- Magas szakképzettségű munkaerő ellátottság gyenge
- Biztonságos települési környezet
- Tiszta, rendezett, tetszetős települési környezet
- Megfelelő beszerzési források a térségben
- Kisvárosi jelleg: a kereskedelmi és egyén szolgáltatások hétköznap este, hétvégén korlátozottan vehető igénybe
- Rugalmas, ügyfélbarát önkormányzati ügyintézés

Iparterületek

Nagyatád Város Önkormányzata 1998. évben nyerte el az **Ipari Park** címet. A város keleti szélén, belterületen, a 68-as főút északi oldalán, mintegy 18 hektáros egybefüggő területen épült ipari park tulajdonosa és kezelője ma is Nagyatád Város Önkormányzata.

2001. év folyamán az Ipari Park I. üteme (12,6 ha) teljes területén az infrastruktúra kiépítésre került. A területek értékesítése 2000 évben kezdődött meg, 2008-ra az Ipari Park I. ütemének valamennyi területét megvásárolták a befektetők, vállalkozások.

Az ipari parkba a Tesco áruház mellett elsősorban helyi kis- és középvállalkozások települtek be (több esetben olyan cégek, amelyek korábban is Nagyatádon, de kevésbé optimális helyen működtek).

Az Ipari Park II. ütemének (5,4 ha) keretében a telkeket teljes közművesítéssel, 3.000 m² felett igény szerinti méretben értékesíti az önkormányzat. A közműcsatlakozások a telekhatáron rendelkezésre állnak. A betelepülő vállalkozások tekintetében nincs előzetesen lefektetett feltételrendszer (méret, ágazat, tevékenység) az önkormányzat részéről. Az elmúlt időszakban komoly érdeklődés a területek iránt azonban nem volt. Az Ipari Park területe (a II. fázist követően) tovább nem bővíthető.

A tulajdonos-üzemeltető az Ipari Parkba betelepült vállalkozók számára – a telekértékesítés és az azzal kapcsolatos ügyintézés lebonyolításán túl – általános és egyéb üzleti szolgáltatásokat nem nyújt, mivel azokra az üzemeltetőnél konkrét igény nem jelentkezett.

A város **egyéb ipari zónái** – a **Cérnagyár** területe – lakóövezetbe ékelődő területek.

A város külterületén – összesen mintegy 52 hektár területen – **2 volt laktanya** található. A laktanyák területének közművesítése folyamatban van, a terület új funkciójaként gazdasági szolgáltató udvart kíván létrehozni az önkormányzat. 2010-ig 16 (elsősorban helyi) vállalkozás vásárolt (mintegy 12 ha nagyságú) telephelyet a területen, kedvezményes áron. Az önkormányzat célja a területek kedvező áron történő értékesítésével, hogy hosszabb távon gazdája legyen a területnek, ezért nem az értékesítésből származó bevételek maximalizálása a fő szempont, hanem a vállalkozók számának betelepülése és a munkahelyek teremtésének ösztönzése.

Nagyatád Város a kedvezményezett térségek besorolásáról szóló 311/2007 (XI. 17.) Kormányrendelet szerint hátrányos helyzetű kistérségben helyezkedik el. A település, valamint

térség 2013-ban felvételre került a vállalkozások számára jelentős kedvezményeket nyújtó szabad vállalkozási övezetek közé. A település, valamint a térség szabad vállalkozási övezetekbe történt felvétele elősegítheti a vállalkozások Nagyatádra és annak térségébe történő betelepülését, ezzel elősegítve a helyi munkahelyteremtést, a potenciális munkalehetőségek megteremtését.

3.2.10. táblázat – Foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások

Év	Regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	Vendéglátóhelyek száma	Kivetett iparűzési adó (Ft)
2008	1677	86	69	207 529 200
2009	1742	82	68	252 015 600
2010	1827	79	68	298 771 900
2011	1702	76	65	315 709 600

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, Önkormányzati adatok

Összességében elmondható, hogy méretéhez, lakosságához képest jelentős számú gazdasági társaság működik a városban – annak ellenére, hogy a város megközelíthetősége számos betelepülést fontolgató cég számára kevésbé előnyös –, azonban ezen vállalkozások többsége mindössze néhány főt foglalkoztat. A munkahelyek száma csökkent az elmúlt években, ezzel összefüggésben romlik a lakosság vásárlóereje, amely a kereskedelmi, szolgáltató szférára is negatív hatással van.

A regisztrált vállalkozások száma a településen 2011. évre jelentős mértékben lecsökkent, ezzel szemben a kiskereskedelmi üzletek és a vendéglátóhelyek számában csak minimális mértékű csökkenés figyelhető meg (6. tábla).

Nagyatádon a legnagyobb foglalkoztató a 2012-es intézményi átalakításokat megelőzően az Önkormányzat volt, amelynek intézményhálózata több mint ezer embernek adott munkát. A Coats Hungary Kft. 4-500 főt, míg a Büttner&Co Kft. 200 főt foglalkoztat. Utóbbi két vállalat esetében elmondható, hogy a gazdasági válság okozta visszaesés után az elkövetkezendő években ismét fejlesztés - ezáltal remélhetőleg kismértékű létszámbővülés is - várható. További jelentősebb foglalkoztatók: Industrie Elektrik Kft., D-Back Kft.

A helyi vállalkozások (főként a magyar tulajdonúak) jelentős része kis létszámmal működik, sok esetben alultőkésítettek, fejlesztési lehetőségeik igen korlátozottak.

A kivetett iparűzési adó mértéke a városban folyamatosan növekvő tendenciát mutat, amely nagyságrendileg 315 millió Ft-ot tesz ki.

A helyben foglalkoztatás, illetve a más településen foglalkoztatottak arányát tekintve nem állnak rendelkezésre pontos statisztikai adatok. Általánosságban azonban elmondható, hogy a nagyobb vállalkozások, kereskedelmi egységek esetében a munkavállalók - főként az alacsonyabb képzettségűek - jelentős része (pl. gépgyártás területén foglalkoztatók esetében mintegy 40-50%-a) Nagyatád 20-30 km-es körzetéből ingázik.

Az egyes, elsősorban műszaki felsőfokú végzettséget igénylő munkahelyek betöltését a nagyatádi székhelyű vállalkozások sok esetben nem tudják helyi munkaerővel megoldani, számos mérnök,

orvos a környező nagyobb városokból – Kaposvárról, Nagykanizsáról, Pécsről – jár nagyatádi munkahelyére.

Nagyatádról a környező településekre ingázás kevésbé jellemző (ez csak a közfoglalkoztatottak között, elsősorban a munkalehetőségek beszűkülése miatt kialakulóban lévő új tendencia), gyakrabban fordul elő, hogy a nagyatádi lakosok - amennyiben nem találnak helyben munkát - inkább nagyvárosokba, elsősorban Budapestre költöznek.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A foglalkoztatási, munkanélküliségi helyzet elemzésekor kulcskérdés a képzettség. Mind a képzettség szintje, mind pedig a szakképesítés munkaerő piacon való keresettsége meghatározza a foglalkoztatás lehetőségét. Fontos, hogy olyan képesítéseket biztosító oktatási rendszer álljon rendelkezésre, mely alkalmazkodni képes a piaci igényekhez, vagyis a munkaerő igényekhez biztosít szakképesítést.

Nagyatádon konkrét képzési együttműködést a nagyatádi Ady Endre Gimnázium és egy helyi szerszám- és gépgyártó vállalat együttműködése jelenti, amelynek során a vállalkozásban hasznosítható gépipari képzés zajlik az oktatási intézményben (iskolarendszerű képzés).

Az oktatásból a munkaerő piacra való átlépést segítő programok (pl. gyakornoki programok) nem jellemzőek, amennyiben előfordulnak, úgy azt az egyes vállalkozások belső rendszere szabályozza.

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

Fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	-„Első munkahely garancia” központi program -TÁMOP 1.1.2. „Decentralizált programok a hátrányos helyzetűek foglalkoztatásáért” -Pályakezdők munkatapasztalat szerzésének támogatása -Közfoglalkoztatási programok
Fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzásközpontban	-„Első munkahely garancia” központi program -TÁMOP 1.1.2. „Decentralizált programok a hátrányos helyzetűek foglalkoztatásáért” -Pályakezdők munkatapasztalat szerzésének támogatása -Közfoglalkoztatási programok
Az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen	TÁMOP 1.1.2. „Decentralizált programok a hátrányos helyzetűek foglalkoztatásáért”
Az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzásközpontban	- TÁMOP 1.1.2. „Decentralizált programok a hátrányos helyzetűek foglalkoztatásáért”

Forrás: Helyi adatgyűjtés

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Nagyatádon a munkanélküliek álláskeresésében alapvetően a Kormányhivatal Munkaügyi központja nyújt segítséget, de meg kell említeni a Somogyi Munkanélküliekért Alapítványt, mely kaposvári székhelyű, és szintén az álláskeresést, képzésekben való részvételt segíti.

3.2.14. táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – felnőttek munkaerő-piaci integrációját segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése

Felnőttképző programok a településen	-Közfoglalkoztatási programok -TÁMOP 1.1.2. „Decentralizált programok a hátrányos helyzetűek foglalkoztatásáért”
Felnőttképző programok a vonzásközpontban	- Közfoglalkoztatási programok -TÁMOP 1.1.2. „Decentralizált programok a hátrányos helyzetűek foglalkoztatásáért”
Egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen	-Foglalkozási- és munkaerő-piaci információk nyújtása
Egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzásközpontban	-Foglalkozási és munkaerő-piaci információk nyújtása -Álláskeresői és képzési tanácsadás -Pályaorientáló, pályamegerősítő foglalkozás
Helyi foglalkoztatási programok a településen	-
Helyi foglalkoztatási programok a vonzásközpontban	-

Forrás: Helyi adatgyűjtés

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az esélyegyenlőség megteremtése szempontjából a romák és a mélyszegénységben élők kiemelt célcsoport. Megélhetési problémáik kezelése, képzésük, foglalkoztatási helyzetük, ezekkel pedig társadalmi felzárkóztatásuk segítése fontos feladat.

Nagyatádon működik Nagyatád Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzat, amely - együttműködve a települési önkormányzattal - a közfoglalkoztatási és közmunka programokban rendszeresen részt vesz, közreműködik a foglalkoztatottak kiválasztásában, a munkafolyamatok felügyeletében, esetleges konfliktuskezelésben. A helyi adatgyűjtés alapján az intézményekben a mélyszegénységben élőkre, valamint a romákra vonatkozóan adat nem áll rendelkezésre.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – munkanélküliek, meg-változott munkaképességűek, romák stb. – egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerőpiacról. Ezáltal egyre nagyobb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, így elveszítve a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét. Az esélyegyenlőséget megerősítő pozitív intézkedések azért is szükségesek számukra, mert e csoportok tagjai a munkaerőpiacon összetett hátrányokkal küzdenek.

Az esélyegyenlőségi program helyzetelemzéséhez folytatott adatgyűjtés során nem merült fel foglalkoztatással kapcsolatos hátrányos megkülönböztetés esete. Az önkormányzat és intézményei a foglalkoztatás során az esélyegyenlőség megteremtéséhez szükséges lépéseket megteszik, nem alkalmaznak diszkriminatív eljárásokat, eleget tesznek jogszabályi kötelezettségeiknek.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A pénzbeli és természetben nyújtott támogatásokkal kapcsolatos feladatok ellátása a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, valamint Nagyatád Város Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális pénzbeli és természetbeni ellátásokról szóló 20/2012. (V.31.) módosított rendelete alapján történt a 2012. évben.

Bérpótló juttatásra (BJP) 2011. január 1-jétől, illetve 2011. szeptember 1-jétől foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) jogosult, aki korábban rendelkezésre állási támogatásban (RÁT) részesült, ám a jogosultságot évente felül kell vizsgálni. 2012-től csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni közfoglalkoztatásban vagy más foglalkoztatási jogviszony alapján. Amennyiben a feltételeknek nem tud eleget tenni, mert számára nem tudtak közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát felajánlani, illetve a 30 nap munkavégzést egyéb módon sem tudta teljesíteni, akkor a 30 nap számításánál az általa teljesített közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe kell venni. A bérpótló juttatásban részesülő a munkaügyi szervezettel nyilvántartott álláskeresőként köteles együttműködni. Január elsejétől közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskereső, elsősorban bérpótló juttatásra jogosult személyek foglalkoztathatóak, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevételével kötelesek elfogadni, emellett az önkormányzat rendeletben előírhatja jogosultsági feltételként, hogy a juttatásban részesülő a lakókörnyezetét tartsa rendben. A BJP/FHT összege a mindenkori öregségi minimál nyugdíjhoz igazítva, több mint négy évig változatlanul 28 500 forint volt, majd ez lecsökkent a 2012. évben 22 800 forintra.

3.3.1. táblázat – Álláskeresői segélyben részesülők száma

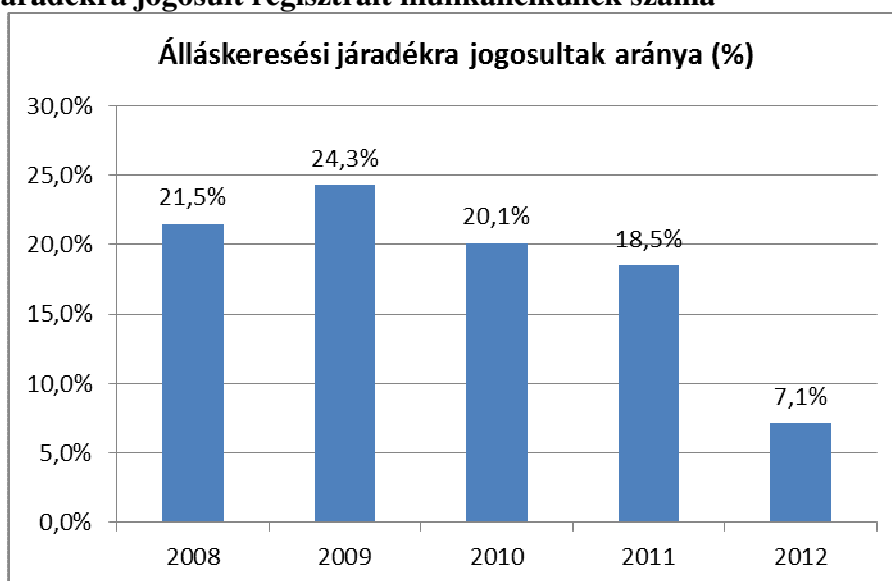
év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	8339	52	0,6%
2009	8264	66	0,8%
2010	8138	72	0,9%
2011	8086	54	0,7%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskeresői segélyben az aktív korúak alacsony százaléka részesül. 2008-ban 0,6%, 2009-ben 0,8%, 2010-ben 0,9%, 2011-ben pedig 0,7% kapta a segélyt.

Az álláskereső személy támogatott képzésben, vállalkozóvá válását elősegítő támogatásban, álláskeresői járadékban, továbbá nyugdíj előtti álláskeresői támogatásban részesülhet a Munkaügyi Központ által. Az álláskereső részére járó álláskeresői járadék, álláskeresői segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos helyközi utazási költségtérítés is állapítható meg.

3.3.2. ábra - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek száma

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2012-től az álláskeresési járadék rendszere megváltozott, folyósításának időtartama jelentősen csökkent, és összege is változott. Ezen változás következménye, hogy az előző évekhez képest 2012-ben az álláskeresési járadékra jogosultak száma jelentősen lecsökkent. Álláskeresési járadék illeti meg azt, aki álláskereső, az álláskeresővé válását megelőző négy éven belül legalább háromszázhatvanöt nap munkaviszonnal rendelkezik, rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra nem jogosult, továbbá táppénzben nem részesül és munkát akar vállalni, de önálló álláskeresése nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

3.3.3. táblázat – Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	280	3,36	n.a	n.a	n.a	n.a
2009	182	2,43	185	27,4	n.a	n.a
2010	190	2,33	200	30,4	n.a	n.a
2011	148	1,83	155	25,6	n.a	n.a
2012	187	n.a	195	29,2	n.a	n.a

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

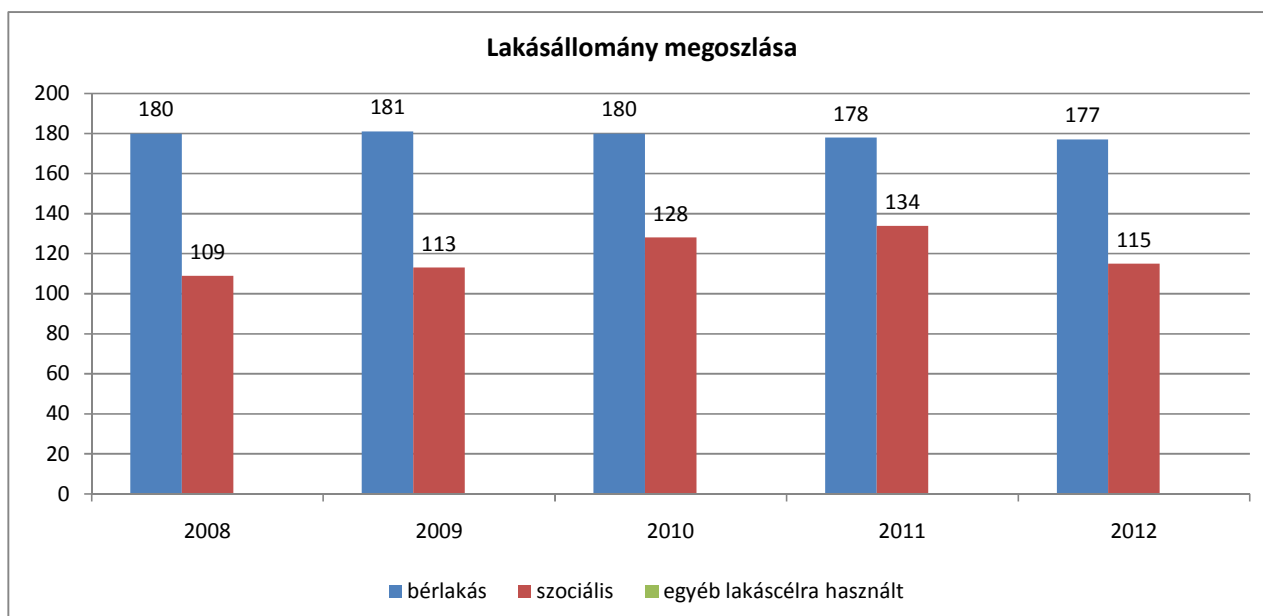
Nagyatád város összes lakásállománya 2008-tól 2011-ig 5070 db-ról 5102-re változott, vagyis kis mértékben növekedett, átlagosan 8 db a növekedés évente. A lakásállomány egy része önkormányzati tulajdon.

3.4.1. tábla – Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	5070	n.a	180	1	109	1	n.a	n.a
2009	5094	n.a	181	1	113	1	n.a	n.a
2010	5100	n.a	180	1	128	1	n.a	n.a
2011	5102	n.a	178	1	134	1	n.a	n.a
2012	5102	n.a	177	1	115	1	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

3.4.1. ábra – Lakásállomány

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A bérlakás állományok közül egy olyan lakás van, melyben a lakhatási körülmények elégtelenek voltak.

A bérlakások felújítására, illetve újak építésére jelenleg nem áll rendelkezésre forrás, azonban fontos, hogy megfelelő minőségű, költség- vagy akár piaci alapon bére adható bérlakás állomány álljon rendelkezésre.

Feltételezhető, hogy az önkormányzat a szükségesnél jóval kevesebb lakással gazdálkodik: egyre szélesebb az a réteg, amelynek jövedelmi viszonyai nem teszik lehetővé önálló lakás építését, illetve vásárlását.

b) szociális lakhatás

A szociális lakhatás lehetősége annál is inkább felértékelődik, mivel a szociális központ által feltárt veszélyeztetett lakhatási helyzetek száma nagyon megemelkedett. Míg 2008-2011-ig számuk 2 és 5 között változott, addig 2012-ben 41-re emelkedett.

Év	Szociális lakásállomány	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	109	1
2009	113	1
2010	128	1
2011	134	1
2012	115	1

Forrás: Önkormányzati adatok

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb, lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanokról nem áll rendelkezésre adat.

d) *elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság*

Nem áll az Önkormányzat rendelkezésre adat. Az elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság feltérképezésére vonatkozóan adatgyűjtés szükséges.

e) lakhatást segítő támogatások

Az önkormányzatnak a rászoruló lakhatási, életviteli problémái megoldásában több eszköz is rendelkezésére áll. Amellett, hogy a tulajdonában lévő bérlakásokat és szociális lakásokat kedvezményes bérleti díjért adhatja ki, nyújthat egyéb, pénzbeli és természetbeni juttatások formájában. Ilyen támogatási forma lehet a lakásfenntartási támogatás. A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás.

Normatív lakásfenntartási támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át (2013-ban 71 250 forintot), és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona.

A normatív lakásfenntartási támogatást egy évre kell megállapítani. [Szt. 38. § (8)].

A lakásfenntartási támogatás igénylésének módját Nagyatád Város Önkormányzata 6/2008 (II. 15.) számú rendeletében szabályozza.

3.4.3. táblázat – Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	82	0
2009	141	0
2010	143	0
2011	325	0
2012	n.a	9

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ

A támogatottak száma 2008 és 2011 között folyamatosan emelkedik, de 2010-ről 2011-re számuk több mint kétszeresére, 143 főről 345 főre nőtt. Itt már megfigyelhető tehát, hogy a gazdasági válság hatására romlottak az életkörülmények, egyre több embernek van szüksége központi/önkormányzati támogatásra. Egyúttal az is látható, hogy mennyire igénybevett támogatási formáról van szó.

f) eladósodottság

Nagyatád Város Önkormányzata 9/2013 (IV. 4.) számú, az adósságkezelési szolgáltatás nyújtásáról szóló 14/2006 (III. 31.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló rendeletében szabályozza az adósságkezelési eljárásban való részvétel módját. A rendelet az alábbi adósságtípusokra terjed ki:

- lakbér,
- távhő-szolgáltatási díj,

- c.) víz- és csatornadíj,
- d.) hulladékiszállítási díj,
- e.) áramdíj,
- f.) vezetékes gázdíj.

Az alábbi együttes feltételek fennállása esetén jogosult a kérelmező az adósságkezelési szolgáltatásra:

- a kérelmező lakástulajdonosként, bérlőként, vagy haszonélvezőként a kérelem benyújtásakor rendelkezik Nagyatád városban állandó lakóhellyel, vagy tartózkodási hellyel,
- az adóssággal érintett személy lakásának nagysága nem haladhatja meg az életvitelszerűen együttlakó személyek számától függően egy személy esetén az 1,5 - 2 szobát, két személy esetén a 2,5 szobát. Minden további személy esetén az elismert lakás nagyság 1/2 szoba nagysággal nő.
- adóssága meghaladja az 50.000 Ft-ot, de nem haladja meg adósságtípusonként a 300.000 Ft-ot, és a 2.§ (2) bekezdésében meghatározott adósságtípusok valamelyikénél fennálló tartozása legalább hat havi, vagy a 2.§ (2) bekezdése szerinti közüzemi díjtartozása miatt a szolgáltatást kikapcsolták.
- a háztartásban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladhatja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének egyedülálló esetében 250%-át, családban élő esetén 200%-át, feltéve, ha a háztartás tagjai egyikének sincs az Szt. 4.§ (1) bekezdés b) pontja szerinti vagyona.
- aki vállalja az adósságcsökkentési támogatás körébe bevont, őt terhelő tartozás legalább 25%-ának megfizetését egy összegben, vagy a hitelezővel történő megállapodás alapján havi részletekben.

Az adósságkezelési szolgáltatás adósságkezelési tanácsadásból, adósságcsökkentési támogatásból és lakásfenntartási támogatás megállapításából áll. Az Önkormányzat az adósságkezelési szolgáltatást a Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ Családsegítő Szolgálatán keresztül működteti. Az igénybevétel feltételei tehát adottak.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetekben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Nagyatádon az Önkormányzat számára rendelkezésére álló adatok alapján a külterületeken és nem lakóövezetekben elhelyezkedő lakások száma 35 darabra tehető. Az ingatlanok közműszolgáltatással (víz, villany) ellátottak, a közszolgáltatás ezen területeken mindenki számára egyformán elérhető. A területen biztosított a közösségi közlekedés (helyi járat) lehetősége.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Nagyatádon és térségében szegregált lakókörnyezet nem található. Néhány helyen nagyobb létszámban élő nemzetiségek előfordulnak, de ez jelen helyzetében nem tekinthető szegregátumnak, jellemzését a 3.5 c) pontban tesszük meg.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Nagyatádon és térségében szegregált lakókörnyezet nem található. Néhány helyen nagyobb létszámban élő nemzetiségek előfordulnak, de ez jelen helyzetében nem tekinthető szegregátumnak, jellemzését a 3.5 c) pontban tesszük meg.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Szegregációnak nevezzük azt a jelenséget, amikor egy településen belül a különböző társadalmi rétegek, etnikai csoportok, stb. lakóhelye erősen elkülönül egymástól. A szegregáció együtt jár a jövedelmi viszonyok és a települési infrastruktúra lényeges egyenlőtlenségeivel (Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába, Osiris kiadó, 1997, 194. o.).

Nagyatádon és térségében szegregált lakókörnyezet nem található. Néhány helyen nagyobb létszámban élő nemzetiségek előfordulnak, de ez jelen helyzetben nem tekinthető szegregátumnak. Egyes városrészekben, mint például Henészben, vagy Bodvicán megfigyelhetők olyan utcák, utcarészek, ahol nagyobb számban (de nem kizárólagosan) élnek cigány lakosok. Ezek a területek a város peremterületein találhatóak, általánosságban elmondható róluk, hogy infrastrukturális szempontból hátrányosabb helyzetben vannak a város központi területeihez képest (pl.: útburkolat rossz minősége, gyalogos közlekedési utak hiánya, komfort nélküli ingatlanok, stb.). Ez alapján ezekre a területekre elmondható, hogy szükséges a közlekedési infrastruktúra fejlesztése, ez a Cigány Nemzetiségi Önkormányzat által a HEP készítéséhez benyújtott javaslatok között is szerepel, vagyis kiemelt igényként jelenik meg.

Ezen folyamatokat nem tekinthetjük szegregációs folyamatnak, mivel nagy mértékű területi átrendeződés a lakosság körében nem figyelhető meg.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi törvény 88.§-ának meghatározása szerint:

"Az alapellátás célja a közösség egészségét fejlesztő megelőző tevékenység, illetve az egyén egészségi állapotának figyelemmel kísérése, valamint egészségügyi felvilágosítása és nevelése, a külön jogszabályban meghatározott kompetencia keretében történő gyógykezelése, gondozása és rehabilitációja az adott diagnosztikus és terápiás háttér mellett. Ezen kívül a szakorvoshoz történő irányítása a betegség megállapítása, kezelési terv készítése vagy terápiás ellátás céljából, a beteg gyógykezelése, házi ápolása és rehabilitációja a kezelőorvos által javasolt terápiás terv alapján, és szükség esetén a beteg otthonában történő ellátása, illetőleg a beteg otthonában végzendő szakorvosi konzílium kérése."

Az alapellátás nem azonos a háziorvosi ellátással, és egy betegnek (szakfeladatonként) több alapellátó orvosa/gonozója is lehet.

Az alapellátás területei ma Magyarországon az egészségügyi törvény 152. § értelmében:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- a fogorvosi alapellátás,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás,
- a védőnői ellátás,
- az iskola-egészségügyi ellátás.

Nagyatádon a lakosság ellátását 7 felnőtt háziorvosi, valamint 3 házi gyermekorvosi szolgálat biztosítja, a fogorvosi ellátás 4 körzet által biztosított.

3.6.1. táblázat – Orvosi ellátás

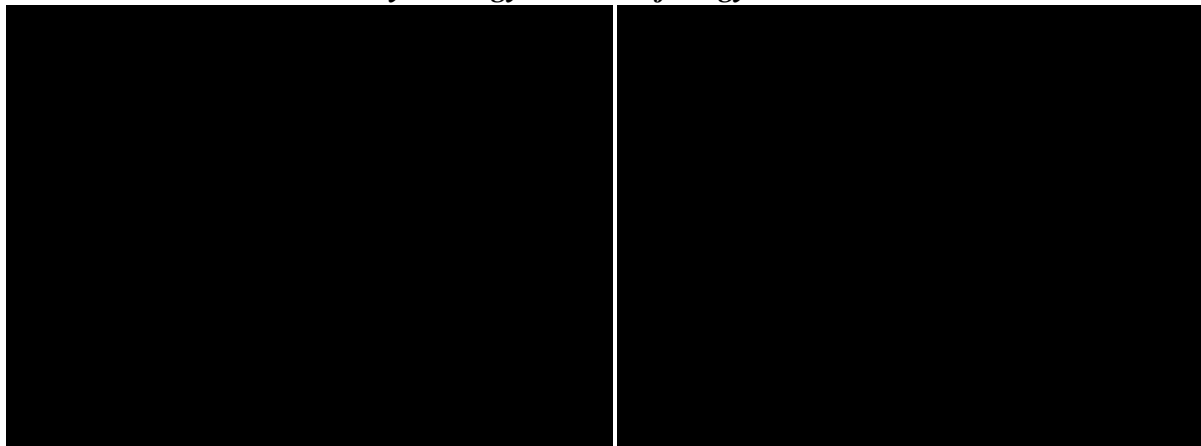
év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	0	7	3
2009	0	7	3
2010	0	7	3
2011	0	7	3
2012	0	7	3

Forrás: Önkormányzati adatok

A hétközi és hétvégi központi ügyeleti ellátást a Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulása látja el Nagyatádon, és a térség 17 településén.

A betöltött védőnői álláshelyek száma 2008-2010-ben 8-8 volt, ez a szám 2011-re 7-re csökkent, 2012-ben pedig már csak 6 betöltött álláshely volt. Ezzel párhuzamosan a védőnők által ellátott 0-3 éves korú gyermekek száma is csökkent: 2008-ban 342 fő, 2009-ben 323 fő, 2010-ben 301 fő, 2011-ben 280, 2012-ben pedig mindössze 130 fő volt a létszámuk. Ez a csökkenés alátámasztja az alacsony születésszámból és magas halálozási számból adódó negatív természetes szaporodást, és az elöregedő társadalom képét. Az egy védőnőre jutó átlagos gyermeklétszám a 2008-as 49 főről 2012-re 22 főre csökkent, vagyis több mint a felére esett vissza.

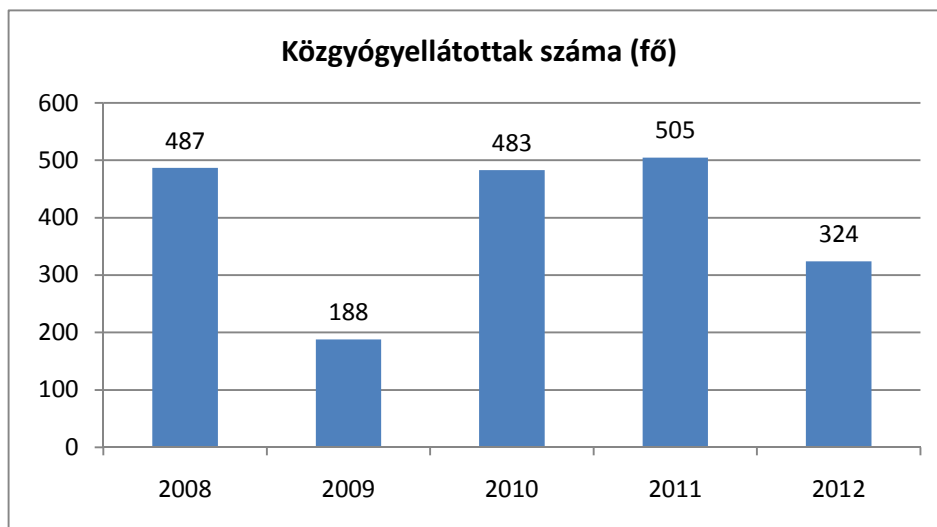
4.3.1. ábra – Védőnői álláshelyek és egy védőnőre jutó gyermekek száma

Forrás: Önkormányzati adatok

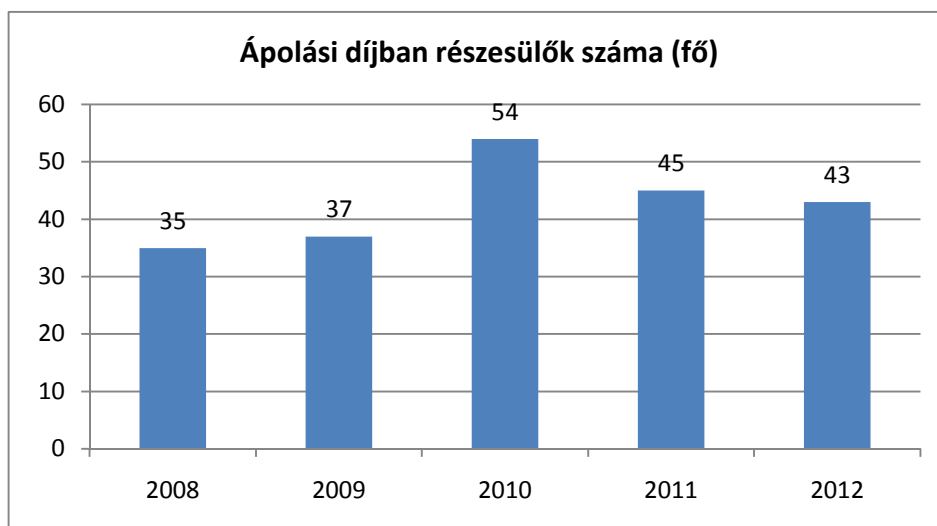
A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások körébe tartozik a közgyógyellátás, és az ápolási díj. A közgyógyellátás egy természetben nyújtott szociális ellátás, a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás. Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ezen adatok változását a 3.6.2. ábra, valamint a 3.6.3. ábra szemlélteti.

3.6.2. ábra - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Helyi adatgyűjtés

3.6.3. ábra – Ápolási díjban részesítettek száma

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Helyi adatgyűjtés

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A koragyermekkor kötelező szűrésekről a családok a védőnői és/vagy házi orvosi szolgáltatáson keresztül értesülnek. Az ezeken való részvétel kötelező, amennyiben mégsem teszik ezt meg, úgy a védőnők teszik meg a szükséges intézkedéseket.

A (felnőtteknek szóló) népegészségügyi szűrőprogramok eseti és önkéntes jellegűek, az ezeken való részvételről adatok nem állnak rendelkezésre. Az egyes betegségek által veszélyeztetett korosztályok, nemek számára ajánlott szűrővizsgálatokról egészségügyi felhívásokban tájékoztatják a lakosságot, de a részvétel csak ajánlott.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés a településen szinte minden célcsoport számára egyenlő mértékben biztosítva van. A rehabilitációs szolgáltatásokat az érintettek a nagyatádi kórházban, annak Ötvöskönyiben (pszichiátriai rehabilitáció) található telephelyén, valamint a Gyógyfürdőben (mozgásszervi) vehetik igénybe. A szolgáltatások OEP által finanszírozottak. A Gyógyfürdőben az akadálymentesítés biztosított, a pszichiátriai rehabilitációnak a fejlesztése, teljes körű akadálymentesítése jelenleg folyamatban van.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Egyes, intézményi kereteken kívül is étkeztetést nyújtó intézmények esetében az alapanyagok beszerzése helyi termelőktől történik. Ezzel biztosított az ellenőrzött körülmények közül származó alapanyagok felhasználása, egyben a helyi termelők előnyben részesítése.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A személyes jólét, egészség megalapozásában, fenntartásában az egészséges táplálkozás mellett fontos része van a sportnak. Az iskolákban a testnevelésórák, valamint a versenyszerűen és szabadidőben végezhető sporttevékenységek az egészséges életmód részei.

Nagyatádon sok sportág gyakorlására van lehetőség. Számos, magas színvonalon működő sportegyesület létezik, melyek eredményeikkel öregbítik a település hírnevét. A teljesség igénye nélkül: Rinyamenti Kézilabda Klub, Nagyatádi Judo Klub, Nagyatádi Ritmikus Gimnasztika Egyesület, Nagyatádi Triatlon és Szabadidősport Egyesület, Nagyatádi Futball Klub. Az elért teljesítmények országos, nemzetközi hírnevet is szereznek a sportágaknak, és ezzel együtt a városnak. Ebből kifolyólag sok a színvonalas, egyre több embert (sportolót és nézőt egyaránt) megmozgató verseny is a településen. Ilyenek pl.: Extrememan Hosszútávú Országos Triatlonbajnokság; ritmikus gimnasztika területi és országos versenyek. Az egyesületek nagy hangsúlyt fektetnek a tehetséggondozásra, utánpótlás nevelésre, így eredményességük hosszú távon biztosított.

A sportprogramok lebonyolításához sokrétű infrastruktúra áll rendelkezésre. 2001-ben került átadásra az ezer fő befogadására alkalmas sportcsarnok, melynek küzdőtere szinte minden teremsport számára alkalmas. A Nagyatád olimpiikonjáról elnevezett Mudin Imre Sportcentrum atlétikai versenyek, testnevelésórák, futballtornák, a megyei bajnokságban szereplő nagyatádi futballcsapat mérkőzéseinek színhelye. 1968-ban épült az intézmény, melyet 2006-ban újjítottak fel. A városközpont felújításának keretében kialakításra került egy kerékpáros és gördeszkás pálya, mely szabadon elérhető a sportág kedvelőinek.

A szervezett sportprogramokhoz való hozzáférés bárki számára biztosított. Vannak belépőjegy vásárlásával megtekinthető programok (pl.: kézilabda, vagy futball mérkőzések), de számos program ingyenes.

Sportolási lehetőségek:

Tanuszoda: a Termál Strandfürdő közvetlen szomszédságában elhelyezkedő, egész évben üzemelő létesítmény 25 méteres úszómedencével, tanmedencével, szaunával és a hozzá tartozó merülő medencével rendelkezik. További szolgáltatások: büfé, tornaszoba, a galériaszinten lelátó. A Tanuszoda a gyermekek úszásoktatását és az úszósportot szolgálja. 2009-ben (működésében első évében) az uszodát 22.538 fő látogatta.

Városi Sportcsarnok: a Szent István Parkban elhelyezkedő multifunkcionális sportlétesítmény nézőtere 1000 fő befogadására alkalmas. A 45x24 méteres, európai szabványoknak megfelelő küzdőtérrel szinte valamennyi teremsport üzhető, hitelesített kézilabda, röplabda, kosárlabda és

tenispálya áll rendelkezésre, de alkalmas teremlabdarúgó bajnokságok és tollaslabda versenyek rendezésére is. A sportcsarnokban hat öltöző, kondicionáló terem, sportolói klub áll a sportolni vágyók rendelkezésére. A sportcsarnokot a délelőtti órákban a városi iskolák használják testnevelésórák tartására, a délutáni időszakban a városban működő versenysportágak edzéseinek, valamint versenyek lebonyolításának ad helyet. Emellett a városi lakosság szabadidősport gyakorlásának, illetve egyéb kulturális rendezvények helyszínéül szolgál. Az épületben működő Vencel Söröző és Étterem a napi vendéglátás mellett a nagy rendezvények teljes körű kiszolgálását is biztosítja. Tekepálya is működik a létesítményben. A Sportcsarnok éves átlagos látogatóinak, használóinak száma mintegy 68.400 fő.

Mudin Imre Sportcentrum: a város egyetlen minősített pályája, amely körzeti, megyei, regionális – főként labdarúgó és atlétikai – sportrendezvényeknek, iskolai testnevelő óráknak, valamint korlátozottabb mértékben a helyi lakosok szabadidős célú sportolásának ad helyet.

Helyi sportegyesületek, sportszervezetek: a városban számos sportegyesület, sportszervezet működik:

- Nagyatádi Női Kézilabda Klub (NB I/B)
- Rinyamenti Kézilabda Klub (NB I/B)
- Nagyatádi Futball Club (NB III)
- Nagyatádi Judo Club
- Városi Szabadidősport Egyesület
- Nagyatádi Triatlon és SzabadidőSport SE
- Nagyatádi Úszó és Kerékpáros Sportegyesület
- Nagyatádi Jazz-balett és Ritmikus Gimnasztika Sport Egyesület
- EEE Teke Klub (NB II)
- Nagyatádi Sakk Egylet (OB II)
- Öregfiúk FC
- Rinyamenti Szabadidősport Egyesület Asztalitenisz Szakosztály
- Rinyamenti Szabadidősport Egyesület Kosárlabda Szakosztály
- Rinyamenti Szabadidősport Egyesület Kötélugró Szakosztály
- Vitalitás Mozgáskorlátozottak Nagyatádi Sportegyesülete
- Utánpótlás csapatok

Kiemelkedő, rendszeresen megrendezett sportesemények

- Hosszútávú Triatlon Bajnokság, eXtremeMan

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások (1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet): étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, családsegítés, falugondnoki, tanyagondnoki szolgáltatás, támogató szolgáltatás, közösségi ellátások. Nagyatád városban ezen szolgáltatások elérhetőek, szervezésüket a Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ végzi. A szolgáltatásokat rászorultság esetén, megfelelő feltételek fennállása mellett lehet kérelmezni.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A Helyi Esélyegyenlőségi Program készítésekor folytatott adatgyűjtés során nem merült fel a szolgáltatások igénybevételekor észlelt hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Nem releváns.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai

A nagyatádi közösségi élet sokszínű, civil egyesületek, érdekvédelmi szervezetek képviselik magukat benne. Összefogásukban fontos szerepe van a Nagyatádi Művelődési és Sport Központnak, a szervezetek egymással való kapcsolattartásának. A Művelődési Központ infrastruktúra biztosítása mellett (pl. terem, egyéb eszközök) rendezvények szervezésében tud segítséget nyújtani. A közösségi élet szinterei, fórumai minden ember számára egyformán elérhető.

Kultúra, közművelődés:

Városi Könyvtár: a kistérség legnagyobb gyűjtőkörű nyilvános könyvtára, a könyvtári állomány – a látogatók igényeinek figyelembevételével – évről-évre növekszik (2010-ben 93.656 könyv és más dokumentum állt az olvasók rendelkezésére). A beiratkozott olvasók száma évente mintegy 2.100 fő. A könyvtárban alkalmanként olvasáshoz kapcsolódó rendezvényeket, író-olvasó találkozót, könyvbemutatókat is szerveznek, illetve kiállításokat is rendeznek. Az intézmény 13 településen biztosít mozgókönyvtári ellátást.

Városi Múzeum: a Városi Múzeum a Művelődési Központ tagintézménye. A múzeum több mint 9000 tárgyból, dokumentumból, fényképből álló gyűjteménye Nagyatád és térségének történeti, néprajzi és képzőművészeti értékeit mutatja be, emellett változatos tematikájú időszaki kiállítások tekinthetők meg. A szakmai fejlesztés egyik fő iránya az oktatási intézményekkel együttműködve a közös múzeumpedagógiai tevékenység erősítése. A múzeum kiállításai programot adhatnak a nagyatádiaknak, térségi iskolai csoportoknak, illetve az idelátogató turistáknak.

Nagyatádi Művelődési Központ:

- A művelődési központ közösségi színteret, helyszínt biztosít a kulturális csoportoknak, közösségeknek, civil kluboknak, az önkormányzati intézmények kulturális bemutatóinak, iskolai ünnepeinek.
- Felnőtt- és gyermekszínházi előadásokat, könnyűzenei koncerteket, kiállításokat szervez.
- Városi ünnepek, egyéb rendezvények megszervezését végzi (pl. Simongáti Leányvásár, Töklámpás Fesztivál, Nagyatádi Tavasz Fesztivál, Magyar Dalok Versenye, Múzeumok éjszakája, Nagyatádi Szüreti Fesztivál, Város napja, Majális, Városi farsang, nemzeti ünnepi műsorok, sportversenyek, stb.).
- A Nagyatádi Városi Televíziót működteti, amely közműsor szolgáltató funkciót tölt be: heti egyszeri egy órás hírműsort szolgáltató és ezt kiegészítő magazinműsorokat készít, valamint a testületi üléseket közvetíti.

A Művelődési Központ a 2009-es évben 278 rendezvényt, eseményt, kiállítást, programot szervezett, amelyeken 47.470 regisztrált látogató vett részt.

A Nagyatádi Művelődési Központ külső és belső felújítása, új funkcióinak kialakítása jelenleg zajlik a városrehabilitációs projekt keretében: megvalósul a színházterem székeinek és technikájának cseréje, a kiállító helyiség, klubhelyiségek, szakköri terem, irodák felújítása, a városi TV stúdiójának áthelyezése, próbatermek kialakítása, vizesblokkok cseréje, valamint egy kávéház kialakítása.

Programok, rendezvények: a helyi programok túlnyomó többségét a Művelődési Központ szervezi (ld. Előző pont), átlagosan havonta 1 nagyobb és 2-3 kisebb program valósul meg. A művelődési ház felújítási munkálatainak idején, a rendezvények helyszínei legtöbbször a sportlétesítmények, iskolák, valamint a város közterületei. Az eddigi színes rendezvénykínálat az önkormányzati források szűkülésére való tekintettel várhatóan csökkenni fog az idei évtől. Az utóbbi években – elsősorban a gazdasági válság hatására – csökkent a rendezvények, programok iránti helyi kereslet (jelenleg kéthavonta tud a Művelődési Központ 1-1 fizetős programot megrendezni, 4-500 jegy értékesítésével, a 2000Ft feletti belépőjegyár jelentősen visszaveti egy-egy program látogatottságát).

A Rinyamenti Térségi Nemzetiségi Nap keretében a Városi Könyvtárban megrendezésre kerül a Roma Költők Napja, ahol a gyermekek roma költők verseit adják elő, ezzel is elősegítve a roma kultúra, hagyományok megtartását, megismerését és megismertetését. Ezen a rendezvény kívül a településen a roma kultúra és hagyományok ápolása érdekében megtartásra kerül a Kisebbségi Cigány Nap, a Romanap.

Szórakozási lehetőségek, közösségi élet:

Szórakozási lehetőségek: bár a településen színvonalas vendéglátóhelyek működnek, a kisgyermekes családok, illetve a fiatalok (tizen- és huszonevesek) számára nagyon korlátozottak a helyi szórakozási lehetőségek.

Nagyatádon 2 diszkó (1 diszkó, illetve egy vendéglátóhely, ahol kéthetente diszkót szerveznek) működik, tekepálya (szintén egy vendéglátóhelyen), néhány kávézó, valamint kondi-és edzőterem működik, amely a fiatalok szabadidő eltöltését szolgálhatja. Egyéb igényesebb szórakozási lehetőség, sem a fiatalabbak, sem a középkorúak számára nem áll rendelkezésre.

Közösségi élet: a településen élénk közösségi élet folyik, számos egyesület, klub, civil szerveződés működik. Nagyatádon működő alkotó, művészeti közösségek:

- Czindery Szépmíves Céh
- Haditechnikai Park
- Képeslapgyűjtők Baráti Köre
- Nagyatádi Bélyeggyűjtők Baráti Köre
- Nagyatádi Fürjecske Néptánc Egyesület
- Nagyatádi Obsitos Dalárda
- Nagyatádi Vegyeskar
- SZÍN-FOLT Kör
- Vadvirág Néptáncsoport
- Fúvószenekar

A városi civil szervezetek tevékenysége, rendezvényei több száz nagyatádi embernek adnak rendszeres elfoglaltságot, programot, illetve biztosítják érdekvédelmüket. Néhány nagyatádi civil szervezet (a teljesség igénye nélkül):

- Őszi Napfény Nyugdíjas Klub
- Cérnagyári Nyugdíjas Klub
- Aranykör Nyugdíjas Klub
- Konzervgyári Nyugdíjas Klub
- Rendőrkapitányság Nyugdíjas Klubja
- Őszi Napfény Nyugdíjas Egyesület
- ÁFÉSZ Nyugdíjas Klub
- Városi Polgárőr Egyesület
- Kanizsai Dorottya Honvéd Nőegylet
- 69. Harckocsi Ezred Baráti Köre Egyesület
- Bajtársi Egyesület

- 56-os Szövetség Nagyatádi Szervezete
- Városszépítő Egyesület
- Nagyatádi Erdélyi Kör
- Mozgáskorlátozottak Nagyatádi Csoportja
- Cukorbeteg Nagyatádi Egyesülete
- Vakok és Gyengénlátók Nagyatádi Csoportja
- Rákellenes Liga Nagyatádi Szervezete
- Nagyatádi Szív Egyesület
- Nagyatádi Kertbarátkör
- MEOE Nagyatádi Szervezete
- Galamb,- Díszmadár és Kisállattenyésztők Egyesülete
- Természet és Állatvédő Egyesület

Az önkormányzat rendszeresen segíti az önszerveződő művészeti, művelődő csoportok tevékenységét (pl. működési támogatás, rendezvényeken bemutatkozási lehetőség biztosítása), illetve támogatja a városban működő civil szervezeteket.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A településen etnikai konfliktusok nem jellemzőek, a közösségi együttélés normális.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Nagyatád Város Önkormányzata a Civil szervezetekkel való együttműködés keretében támogatási rendszert működtet számukra, melynek feltételrendszerét egy ÁROP szervezetfejlesztési pályázat keretében dolgozta ki.

A civil szervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel a település társadalmi összképének fejlesztéséhez járulnak hozzá. Az Önkormányzat pályázati lehetőségek biztosításával, rendszeres tájékoztatással és folyamatos párbeszéd fenntartásával segíti munkájukat. Működnek civil szervezetek kifejezetten a családok segítésére (pl. Pro Família Alapítvány), de önkéntes munkájuk is fontos a város életében (pl. városi gyermeknap szervezése: Nagyatáért Egyesület, Nők Nagyatáért Egyesület, Nagyatádi Városszépítő Egyesület).

A szolidaritás és felelősségvállalás mind magánszemélyekben, mind a településen működő gazdasági szervezetekben jelen van. Jótékonyági események szervezése rendszeres.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nagyatád Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzata fontos kapocs a cigányság és a települési önkormányzat között. A város által bonyolított foglalkoztatási programok során együttműködik a foglalkoztatottak kiválasztásában, a munkafolyamatok ellenőrzésében, az esetleges konfliktusok kezelésében. A cigányság körében is fontos, hogy bizalommal fordulhatnak a saját, választott képviselőik felé, problémáik megoldásában segítségükre lehetnek. Nagyatád Város Önkormányzata a városban megvalósuló projektek tervezésekor bevonja a roma lakosság képviselőit a projektek tervezésében. Nagyatád Város Önkormányzata és a roma lakosság képviselői a projekthez kapcsolódóan együttműködési megállapodás formájában rögzítik az együttműködés tényét.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas a 8 általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma	Szakmai képzés szervezése, 8 általános iskolai végzettség megszerzésének lehetősége, képzési programok kialakításában való együttműködés
Magas az alacsonyan képzett munkanélküliek száma.	Alacsony képzettségű munkanélküliek részére olyan képzések indítása, mely a munkaerő piacon tartós elhelyezkedést biztosít.
Magas a tartósan munka nélkül lévők száma.	Munkanélküliek kedvezményes foglalkoztatási lehetőségeinek feltérképezése, „kijánlásuk” a munkaadók felé.
Nincs az oktatásból a munkaerő piacra történő átlépést segítő program.	Oktatási intézmények, foglalkoztatók bevonásával gyakornoki programok, pályakezdők foglalkoztatása lehetőségeinek kidolgozása.
Kevés a helyi kezdeményezésű egészségügyi szűrőprogram.	Mélyszegénységben élők egészségügyi helyzetének javítására helyi kezdeményezésű szűrőprogramok szervezése az egészségügyi ellátás és a szociális ellátás szakembereinek segítségével.
Nincs piacképes tudást biztosító képzési program.	Romák, mélyszegénységben élő lakosság részére olyan képzések indítása, mely a munkaerő piacon tartós elhelyezkedést biztosít, felnőttképzésen való részvétel ösztönzése, felnőttképzés szervezése érdekében a TKKI Pécsi Igazgatóságával történő együttműködés
Mélyszegénységben élők számáról nincs pontos adat.	Érintett partnerek bevonásával adatgyűjtés, helyzetfeltárás, a kapott eredmény alapján pénzügyi, életviteli tanácsadás, munkahelyi elhelyezkedést elősegítő foglalkozások, önálló életviteli képesség erősítése, rendszeres jövedelem megszerzésének elősegítése, nevelési tanácsadás biztosítása.
Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók létszáma és a 8. évfolyamot eredményesen végzettek számára vonatkozó adathiány	Érintett partnerek bevonásával adatgyűjtés, helyzetfeltárás, képzések, átképzések szervezése, oktatási intézményekkel való együttműködés
Adathiány a felnőttoktatásban résztvevők számáról középfokú iskolában	Érintett partnerek bevonásával adatgyűjtés, helyzetfeltárás, felnőttképzés szervezése érdekében a TKKI Pécsi Igazgatóságával történő együttműködés
Mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatásának adathiánya	Érintett partnerek bevonásával adatgyűjtés, helyzetfeltárás, pénzügyi, életviteli tanácsadás, munkahelyi elhelyezkedést elősegítő foglalkozások, önálló életviteli képesség erősítése, rendszeres jövedelem megszerzésének elősegítése, nevelési tanácsadás biztosítása.
A veszélyeztetett lakhatási helyzetek és a	Érintett partnerek bevonásával adatgyűjtés,

hajléktalanságra vonatkozó adatok pontatlansága	helyzetfeltárás, elégtelen lakhatási körülmények számának feltárása, a feltárt problémára megoldási javaslat készítése, a probléma megoldásának ösztönzése tanácsadással, esetleges pályázati források bevonásával, önkéntesség lehetőségének biztosításával.
A roma gyermekek lakókörnyezete nem minősül szegregátumnak, azonban a lakóhelyük környezetében az infrastrukturális feltételek (út- és járdaviszonyok) nem megfelelőek (CKÖ tájékoztatása alapján)	Állapotfelmérés, elégtelen lakhatási körülmények feltárása, út- és járdaviszonyok állapotának és a kialakítás szükségességének felmérése, a felmérés eredménye alapján biztonságos közlekedési feltételek megteremtése pályázati lehetőségek, támogatások, források bevonásával, felhasználásával
Esélyegyenlőség bemutatásának hiánya a település honlapján	A www.nagyatad.hu oldalon link vagy alpont kerül kialakításra „Esélyegyenlőség” cím alatt, amelyen információt szolgáltatunk az egyenlő bánásmódról, a diszkriminációval kapcsolatos kérdésekről, az Egyenlő Bánásmód Hatóság eljárásáról, egyéb jogsegélyek lehetőségeiről, szervezetekről, továbbá az elkészült HEP is ezen pont alá feltöltésre kerül, hogy mindenki számára biztosítsuk az elérhetőségét.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

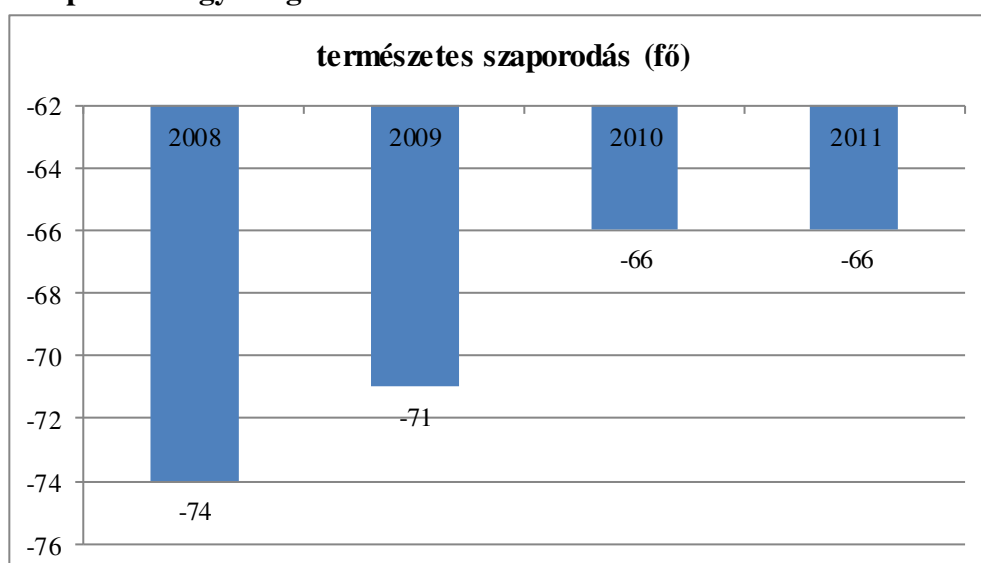
A gyerekszegénység egyik kiemelt oka a szülők munkanélkülisége. A szegény gyermekek 60%-a inaktív, illetve alacsony munkaintenzitású családokban él. A társadalmi juttatások szegénység csökkentő hatását tekintve uniós összehasonlításban igen jól áll Magyarország. A pénzügyi juttatásoknak Magyarországon jelentős jövedelemkiegészítő hatásuk van. Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzügyi juttatások rendszereiből.

A Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A Nemzeti Stratégia minden gyermekre kiterjed, de a hátrányos helyzetű gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akik érdekei a legjobban sérülnek.

2013. január 1-én Nagyatádon a gyermekek létszáma az alábbiak szerint alakult:

- 0-3 évesek: 263 fő;
- 4-6 évesek: 235 fő;
- 7-10 évesek: 376 fő;
- 11-14 évesek: 408 fő;
- 15-18 évesek: 405 fő.

Természetes szaporodás egyenlege

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás tekintetében a halálozások száma jóval meghaladja az élve születések számát, igaz a száma 2008 óta folyamatosan csökken, azonban az élve születések száma az elmúlt 3 évben stagnált. A születésszám növelésére, a gyermekvállalás ösztönzése, elősegítése országos beavatkozást igényel.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A gyermekvédelmi törvény alapján a veszélyeztettség olyan – magatartás, mulasztás, vagy körülmény következtében kialakult – állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza.

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztettségét az alapellátások önkéntes igénybevételel megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a járási gyámhivatal intézkedik a gyermek védelembe vétele ügyében. A gyámhivatal a jogszabályban meghatározott szervek, személyek jelzése, kezdeményezése, javaslata alapján köteles a védelembe vétel iránti eljárást hivatalból lefolytatni. A járási gyámhivatal a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembe vételével, a tárgyalást követően dönt a védelembe vétel elrendeléséről.

A veszélyeztettség olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

4.1.1. táblázat – Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	19	22	155
2009	32	9	194
2010	23	18	198
2011	15	18	204

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Látható, hogy a védelembe vett gyermekek száma összességében csökkent, viszont a veszélyeztetett gyermekeké nőtt. Ez valószínűleg magyarázható a romló gazdasági helyzet okozta csökkenő életszínvonallal. A korábban is alacsony életszínvonalon, vagy akár szegénységben élő szülők tovább romló gazdasági helyzetük miatt nem képesek megfelelő szinten ellátni gyermekeiket.

A veszélyeztető kategóriákban változatlanul vezető tényező az anyagi veszélyeztettség, amely magába foglalja a súlyos nélkülözést. A gyermekek elégtelen mennyiségű és minőségű táplálását, a zsúfolt, gyakran fűtés és áram nélküli lakókörülményeket, a gyermek fejlődéséhez, tanulásához szükséges tárgyi eszközök, játékok hiányát, a szabadidő eltöltésének egysíkúságát éppúgy, mint dolgozó szegények, vagy az egyre inkább lecsúszó középosztály relatív szegénységét, a fontos fogyasztások elmaradását, a kielégítő gyermekkorhoz szükséges kiadások visszaszorulását jelenti a súlyos nélkülözés.

A jövedelmi szegénység stresszt jelent a családok számára, ami gyakran a szülők párkapcsolati konfliktusával, esetleg válásával jár, valamint az időszakosan megjelenő szülői elhanyagolást, a gyermekkel szembeni rossz bánásmód epizodikus kríziseit, majd tartósan destruktív megküzdési stratégiákat eredményezhet. Az anyagi/szociális veszélyeztető tényezők egyszerre okok és következmények tehát, és tartós csökkentésükhöz ma szinte minden forrás hiányzik.

Összetettebb problémakört takar a gyermek, a szülő magatartásából eredő veszélyeztető ok. Az esetek többségében régi eredetű, és megoldatlan családi konfliktusok, működési anomáliák erősödnek fel a család különféle válsághelyzeteiben. Hiányosak vagy kevésnek bizonyulnak a megküzdéshez szükséges készségek, szülői minták, nevelési megoldások. Tapasztalat az, hogy a családok magukra maradnak, mert általában hiányoznak a képessé tevő szolgáltatások, a különféle gyermekintézmények a család rossz működési módját képesek csak beazonosítani, arra azonban kevés figyelmet tudnak fordítani, hogy a változást elősegítő megoldásokkal álljanak elő.

Hasonlóan súlyos helyzetet hoz létre a különféle szenvedélybetegséggel küzdő egyének, köztük kamaszok ellátása. A szenvedélybetegségekre specializálódott szolgáltatások egyre szűkülő kínálata figyelhető meg, ezért nehéz alkalmas, megbízható és eredményes szolgáltatásokat találni.

Hasonlóan nehéz ellátási, szolgáltatási megoldásokat találni a pszichiátriai problémákkal küzdő szülőknek, kamaszkorú gyerekeknek. A felnőttek esetében a betegségtudat hiánya gyakran végül gyermekvédelmi intézkedéssé transzformálódik, miközben a szülő rendben tartott, kezelt pszichiátriai problémája önmagában nem szükségszerűen vezetne a gyermekvédelmi intézkedéshez. Mindkét problématerületen az időtényezőnek kiemelt szerepe van a kezelés eredményesség szempontjából, azaz minél később jutnak el az érintettek a megfelelő szolgáltatásokba, annál kétségesebb a kezelés eredményessége.

A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermekek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a Járási Gyámhivatal a gyermeket védelembe veszi.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult:

- a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének,
- természetbeni támogatásnak (július, november hónapban)
- az ingyenes tankönyvnek az igénybevételére.

4.1.2. táblázat – Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	330	n.a	n.a	n.a	93
2009	353	n.a	n.a	n.a	216
2010	391	n.a	n.a	n.a	170
2011	428	n.a	0	n.a	114

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve a nagykorú személy a lakóhelye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjénél kérheti. A jegyző a támogatásra való jogosultságot 1 év időtartamra állapítja meg. A jegyző annak a gyermeknek állapítja meg a jogosultságát,

- akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 140 %-át (2013-ban 39.900,- Ft) ha
- a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy
- a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
- a nagykorúvá vált gyermek esetén, ha megfelel az egyéb feltételeknek vagy

- a fentiekbe nem tartozó esetekben annak a gyermeknek, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-át (2013-ban 37.050,- Ft) feltéve,
- hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg a törvényben meghatározott értéket.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Az Önkormányzat annak a gyermeknek állapíthat meg rendkívüli gyermekvédelmi támogatást, akinek a családja időszakosan létfenntartási gondokkal küzd vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került.

Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma:

- 2008: 93 fő,
- 2009: 216 fő,
- 2010: 170 fő,
- 2011: 114 fő.

Ezen adatok folyamatos növekedést mutatnak

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.3. táblázat – Kedvezményes óvodai – iskolai juttatásokban részesülők száma, aránya

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma
2008	51	n.a
2009	49	4
2010	62	6
2011	65	9
2012	63	10

Forrás: Önkormányzati adatok

Az óvodai étkeztetésben megfigyelhető, hogy az ingyenesen étkezők száma emelkedett az elmúlt években, továbbá ugyan ezen tendencia jellemző az óvodáztatási támogatásban részesülők száma esetében is. Az iskolai étkezésben részesül számára vonatkozóan jelenleg nem áll rendelkezésünkre adat.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Nagyatádon magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nem él.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

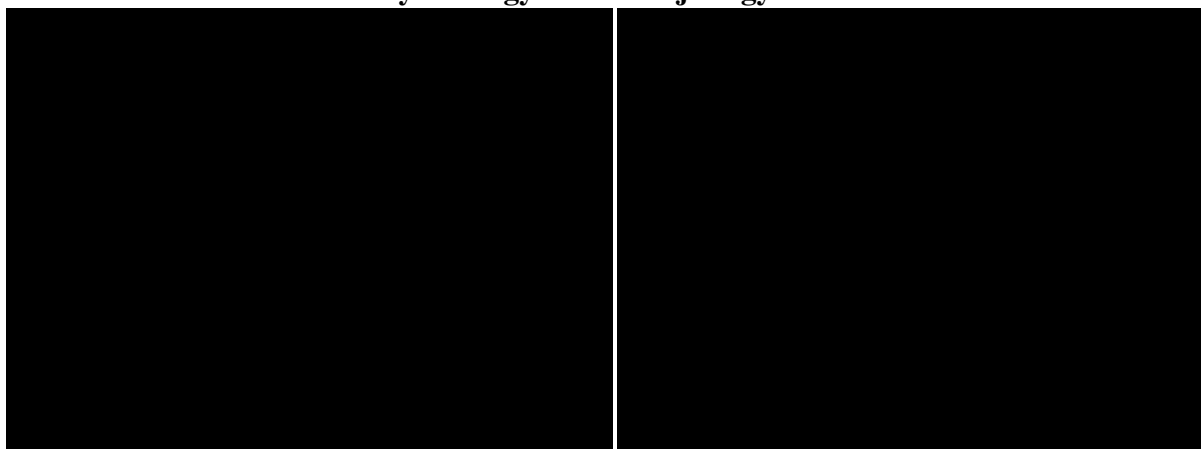
Mivel a településen nincs szegregált lakókörnyezet, a pont nem releváns. (A 3.5.c) fejezetben leírt területeken a nemzetiségi önkormányzat becsült adatai szerint kb. 350 fő 0-14 éves korú gyermek él.)

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A betöltött védőnői álláshelyek száma 2008-2010-ben 8-8 volt, ez a szám 2011-re 7-re csökkent, 2012-ben pedig már csak 6 betöltött álláshely volt. Ezzel párhuzamosan a védőnők által ellátott 0-3 éves korú gyermekek száma is csökkent: 2008-ban 342 fő, 2009-ben 323 fő, 2010-ben 301 fő, 2011-ben 280, 2012-ben pedig mindössze 130 fő volt a létszámuk. Ez a csökkenés alátámasztja az alacsony születésszámból és magas halálozási számból adódó negatív természetes szaporodást, és az elöregedő társadalom képét. Az egy védőnőre jutó átlagos gyermeklétszám a 2008-as 49 főről 2012-re 22 főre csökkent, vagyis több mint a felére esett vissza.

4.3.1.ábra – Védőnői álláshelyek és egy védőnőre jutó gyermekek száma

Forrás: Önkormányzat adatai

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Nagyatádon két gyermekorvosi praxisban folyik a gyermekek ellátása. Betöltetlen gyermekorvosi praxis nincs. A városi kórházban gyermekosztály nincs, az legközelebb a megyeszékhelyen található.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi- szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ működteti Nagyatád (és a térség) egyetlen bölcsődéjét. Az intézmény 2010-ben került felújításra, pályázati támogatásból. A bölcsődében mozgásfejlesztő torna és gyógypedagógiai szolgáltatás egészíti ki a napi ellátási feladatokat.

4.3.3.táblázat – Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

év	bölcsődék száma	bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	1	79	10	50
2009	1	70	11	50
2010	1	56	19	50
2011	1	59	11	50
2012	1	n.a.	12	72

Forrás: TeIR, Helyi adatok

A bölcsődébe beíratott gyermekek számában az elmúlt években csökkenés, a szociális szempontból felvett gyermekek száma alapján stagnálás mutatkozik. Az összes férőhely száma a 2012.évre emelkedett meg az intézmény felújítását, és szükséges bővítését követően.

4.3.4. táblázat – Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

év	családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	7	0
2011	12	0

Forrás: TeIR, Helyi adatok

A szülőknek a településen lehetőségük van arra, hogy a gyermekeiket családi napköziben helyezték el, igaz a férőhelyek száma csekély mértékű, továbbá térítésköteles.

A Nagyatádi Közoktatási Intézmény keretein belül pedagógiai szakszolgálat működik. Itt lehetőség van az óvodába, általános iskolába járó gyermekek számára logopédiai fejlesztésre, gyógytestnevelési foglalkozásra.

d) gyermekjóléti alapellátás

A Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatót biztosít, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgálat keretében az intézmény:

- folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
- a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése,

- a gyermeki jogokról és a gyermekek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezése,
- a szabadidős programok szervezése,
- a hivatalos ügyek intézésének segítése,
- a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése,
- a gyermekek problémáinak rendezése, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozása,
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
- meghallgatja a gyermekek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést.

e) gyermekvédelem

A gyermekvédelmi rendszer fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A gyermekek nappali ellátása (bölcsőde), kötelező nevelési, oktatási intézmények (óvoda, általános iskola) rendelkezésre állnak, ezekben helyhiány miatt senkit nem kellett elutasítani.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások: Szociális Szolgáltató Központ családsegítő és gyermekjóléti szolgálat; Magyar Vöröskereszt Családok Átmeneti Otthona.

Nagyatádon a Családok Átmeneti Otthona családi házas övezetben, kertes családi házban került kialakításra. Az Otthon ellátási területe országos hatókörű. Az otthon elsősorban a szervezett ellátási szerződést kötött kistérségi települések számára biztosít ellátást, de az üresen maradó férőhelyekre fogad az intézmény más településekről is családokat.

Az otthon igénybevétele önkéntes.

Az otthon célja, hogy megakadályozza a gyermekek családjuktól történő elszakítását, biztosítsa a családok egyben tartását, elősegítse a családok társadalmi reintegrációját, a pszichoszociális képességeinek fejlesztését, erősítse azok munka-erőpiaci helyzetét, valamint a kohéziót.

Az otthon célcsoportját az alábbi személyek vehetik igénybe:

- Átmeneti jelleggel lakhatási krízishelyzetbe került családok
- Bántalmazott anyák és gyermekei
- Volt állami gondozott gyermekes családok
- Terhesség miatt válsághelyzetbe került várandós anyák
- Fiatalkorú (16-18 éves) anyák
- Elemi csapás miatt otthontalanná vált családok
- Válás után otthontalanná vált szülő gyermekkel

Az otthonban az alábbi szolgáltatások állnak a lakók rendelkezésére:

- A szükségleteikhez igazodó információs szolgáltatások.
- Tanácsadások. (Életvezetési, szociális, gyermeknevelési, jogi, pszichológiai, orvosi, stb.)
- Ügyintézkések, Az érdekérvényesítés segítése, jogsegélyszolgálat.

- Mentálhigiénés konzultáció, családterápia, egyéni pszichoterápia.

Külső intézményi kapcsolatok:

- a./Gyermekjóléti szolgálatok
- b./ Családsegítő szolgálatok
- c./ A családok lakóhelye szerinti önkormányzatok
- d./ Mindazon állami és civil szervezetek, amelyek ellátásokat, szolgáltatásokat tudnak biztosítani.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Az óvodai, iskolai nevelés során fontos cél a gyerekek egészségre nevelés, környezettudatos gondolkodásmódjuk megalapozása. Az egyes nevelési években rendszeres programot jelent az egészségét; az óvodák egyes intézményegységei mind valamilyen speciális területre koncentrálnak fő nevelési irányukat, pl. sport, környezeti nevelés, stb. természetesen minden intézményben teljes a nevelési területek jelenléte, az egyes intézményegységek a saját szakterületükkel referencia intézményként működnek.

A gyermekek felzárkóztatása mellett nagy gondot fordítanak a tehetséggondozásra is: zeneovi, néptánc, úszás, képzőművészet területén.

Az óvodás, iskolás gyerekek számára a szünidőben táborok keretében biztosított a programokhoz való hozzáférés: iskolai napközi tábor, úszótábor, lovas tábor, stb. ezek általában térítés ellenében vehetőek igénybe.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Nagycsaládosok, gyermeküket egyedül nevelő, egyéb okból rászorultak jogosultak ingyenes, vagy kedvezményes iskolai tankönyvvásárlásra. Az erre jogosultak köréről pontos adat nem áll rendelkezésre.

Az önkormányzat néhány éven keresztül a nyári szünidő alatt is biztosított étkeztetést a rászoruló gyerekek számára, de ez a szolgáltatás ma már anyagi okokból nem elérhető.

Hétvégi étkeztetés nincs a nevelési, oktatási intézmények tanulói számára.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Az adatgyűjtés során gyermekekkel kapcsolatos hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése nem merült fel. Erre utaló önkormányzati adat, vagy civil szervezet által tett észrevétel nem volt.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Nem releváns.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Intézményeink kiemelkedő figyelmet fordítanak a hátrányos, a halmozottan hátrányos, a sajátos nevelési igényű valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek óvodai ellátására, nevelésére. Óvodáink többsége önként vállalt feladatként foglalkozik a különböző fogyatékossgal élő gyermekekkel.

Az önkormányzat által fenntartott Nagyatádi Óvoda 2013. július 1-ét követően 6 telephelyen működik 340 férőhellyel, 14 csoport üzemeltetésével 30 fő óvodapedagógussal működik. A fenntartó önkormányzat az óvodai elhelyezés iránti igényeket ki tudja elégíteni. Helyhiány miatt gyermek az elmúlt 5 évben nem került elutasításra.

Az óvoda 3 éves kortól a családi neveléssel együtt megalapozza a gyerekek személyiségének és képességének fejlődését. Gondoskodik a nevelésről és felkészíti a gyermekeket az iskolai életmódra. Az iskolába lépés időpontjának megállapításához véleményezi a gyermekek fejlettségét. Az óvoda a gyermekek számára háromszori étkezést biztosít a jogszabályban meghatározott térítési díj ellenében. Integrált nevelés keretében sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését biztosítja. Az óvodai nevelés felzárkóztató program keretében kiterjed a cigány kisebbségi hagyományok, szokások továbbörökítésére és a kisebbségi identitás megalapozására, fejlesztésére. Nemzeti etnikai kisebbségi nevelést folytat a kisebbségi oktatás irányelve alapján elkészített nevelési program szerint.

4.4.1. táblázat – Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	6	
Hány településről járnak be a gyermekek	2	
Óvodai férőhelyek száma	340	
Óvodai csoportok száma	14	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6:30-17:30	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	4 nap (teljes leállás)	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	30	Nem releváns
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	29	Nem releváns
Gyógypedagógusok létszáma	0	Nem releváns
Dajka/gondozónő	14	Nem releváns
Kisegítő személyzet	21	Nem releváns

Forrás: Helyi óvoda

4.4.3. táblázat – Óvodai nevelés adatai (3)

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	378	14	420	6	351	0
2009	371	14	420	6	376	0
2010	363	14	420	6	328	0
2011	348	14	420	6	302	0
2012	327	14	420	6	286	0

Forrás: Helyi óvoda

A beíratott hátrányos helyzetű gyerekek száma 2012/2013. adatszolgáltatás alapján 63 fő, a beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek száma pedig 14 fő.

A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek korcsoportonkénti megoszlása változó képet mutat, azonban meghatározó problémaként jelentkezik, hogy a hátrányos helyzetű gyermekek magas arányt képviselnek a 3-5 éves korosztály körében. A hátrányos helyzetű gyerekek számához viszonyítva alacsony a halmozottan hátrányos gyermekek száma.

4.4.4. táblázat – Az óvodai ellátás igénybevétele

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
székhely	(fő)	(fő)	(fő)	(fő)	(fő)	(fő)
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	52	86	86	61	1	286
Más településről bejáró gyermekek létszáma	0	0	0	2	0	2
A beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	13	18	19	12	1	63
A beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	1	5	3	4	1	14

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés, Nagyatádi Óvodák

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nyomon követése már 3 éves kortól szükséges, ezeknek a gyermekeknek a korai óvodáztatása alapfeltétele az oktatási esélyegyenlőségek biztosításához.

Az óvodai nevelési évben az év végére 9 fő SNI-s és 20 fő BTM-s gyermekük lett a bevizsgálások után. A fejlesztéseket a Nevelési Tanácsadóban (általában 6 foglalkozáson), és óvodán belül kapták meg a gyerekek. Településen kívüli ellátást 1 főnek kellett igénybe vennie (Barcs). Hátrányos helyzetű gyerek 68 fő, ebből halmozottan hátrányos helyzetű 12 fő, védelembevett 1 fő. Ezek a számok napi változásban vannak a Családok Átmeneti Otthonába történő be- és kiköltözések miatt.

A városban a nevelést - oktatást végző intézmények minden szintje megtalálható, az óvodai neveléstől a középfokú oktatásig 5 **közoktatási** intézmény működik a településen:

- Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Nagyatádi Tankerületének fenntartásában lévő Nagyatádi Közoktatási Intézmény (NKI), az Ady Endre Gimnázium és Szakközépiskola és a József Attila Kollégium.

- Megyei fenntartású az Duráczy József Óvoda, Általános Iskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Nevelési Tanácsadó és Diákotthon Éltes Mátyás Intézmény, a Nagyatádi Szakképző Iskola, valamint középfokú oktatást folytat még a TIT Alapítványi Közép és Szakiskola.

Az NKI tagintézményei:

- Árpád Fejedelem Általános Iskola,
- Bárdos Lajos Általános és Sport Iskola, Zeneiskola
- Pedagógiai Szakszolgálat és Nevelési Tanácsadó

4.4.7. táblázat – Általános iskolában tanuló száma

Tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulóinak száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulóinak száma	Általános iskolások száma	Napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	521	555	1076	741	68,9%
2011/2012	505	560	1065	704	66,1%
2012/2013	494	553	1047	694	66,3%

Forrás: KIK

Az általános iskolák tanulói, valamint a napközis tanulók létszámában a tanéveket vizsgálva csekély mértékű csökkenés volt tapasztalható, amely elsődlegesen az egyre csökkenő gyereklétszám eredménye. A 4.4.7. táblázat a városban található Árpád Fejedelem, Bárdos Lajos Általános és Sport Iskola, valamint az Éltes Mátyás Intézmény növendékei kerültek feltüntetésre.

4.4.8. táblázat – Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	20	21	41	5	5	10	4
2011/2012	20	21	41	5	5	10	3
2012/2013	20	21	41	4	5	9	3

Forrás: KIK, Oktatási intézmények

Az elmúlt három tanévben az összesített általános iskolai osztályok vonatkozásában az adatok nem változtak, az gyógypedagógiai oktatásban 1-4. évfolyamon csökkent az osztályok száma. A 2011/2012-es tanévben a feladat-ellátási helyek száma 4-ről 3-ra változott, amelynek elsődleges oka az intézmények költséghatékony működésének biztosítása volt. Nagyatád Város Önkormányzata 2011. év áprilisában fejezte be a Bárdos Lajos Általános Iskola, mint mikrotérségi oktatási központ

felújítását, ezért az intézmény integrálását, beolvadását követően a férőhelyekben csökkenés nem mutatkozott.

A településen élő általános iskolás korú gyermekek összlétszáma 708 fő körül alakul, amelyből a HH-s gyermekek száma 294 fő, míg a HHH-s gyermekek létszáma 176 fő. A más településről bejáró általános iskolások száma 243 fő.

4.4.12. táblázat – A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	fő	%
2010/2011	135	100
2011/2012	132	100
2012/2013	136	100

Forrás: KIK, Oktatási intézmények

A fenti táblázat adataiból látható, hogy a nappali rendszerű oktatásban az elmúlt három tanév esetében a 8. évfolyamot minden tanuló befejezte, 100 %-ban megvalósult.

4.4.15. táblázat – Továbbtanulási mutatók középfokra nappali tagozaton (Integrált oktatási intézmény vonatkozásában)

tanév	Gimnázium (%)		Szakközépiskola (érettségit adó képzés) (%)		Szakiskolai képzés (%)	
	összlétszám on belül	HHH-tanulók körében	összlétszám on belül	HHH-tanulók körében	összlétszám on belül	HHH-tanulók körében
2008/2009	36	33	41	38	23	44
2009/2010	44	14	38	29	18	57
2010/2011	44	0	26	20	30	36
2011/2012	37	5	27	0	36	95

Forrás: KIK

A továbbtanulási mutatók alapján látható, hogy a középfokú képzésen továbbtanuló HHH-tanulók aránya az elmúlt években jelentős mértékben megemelkedett a szakiskolai képzésen, azonban az érettségit adó szakközépiskolai és gimnáziumi képzésben a részvételük jelentős mértékben lecsökkent, amely az esetleges szakmaszerzés mellett a későbbi elhelyezkedés során problémát vehet fel. A szakiskolai képzésen való részvétel növekedése figyelhető meg az összes tanuló viszonylatában is, a gimnáziumi képzésben a 2008-as és a 2011-es tanéveket vizsgálva stagnálás, míg az érettségit adó szakközépiskolai képzésen 14 %-os csökkenés jellemző. A városban működő Éltes Mátyás Általános Iskolában az elmúlt években a nyolcadik évfolyamot befejező tanulók esetében pozitív eredmény, hogy nappali oktatásban - elsődlegesen szakiskolában - továbbtanulnak, szakmát szereznek és esetenként leérettségiznek.

4.4.16. táblázat – Lemorzsolódási mutatók az általános iskolában (Integrált oktatási intézmény)

tanév	Évfolyamismétlők aránya (%)		Magántanulók aránya (%)		Az előző tanévben 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2008/2009	0,15	1,5	0,15	0	0,47	0,5
2009/2010	0,4	1,37	0,4	0,5	0	0
2010/2011	1,2	2,8	0,17	0,67	0,3	2,1
2011/2012	0,5	2,23	0,18	0,83	0,15	1,4
országos átlag 2011/2012	2,1 %		0,8 %		0,8 %	

Forrás: KIK, NKI

Az integrált oktatási intézményben (NKI) az évfolyamismétlők összlétszámán belül, az elmúlt két tanévben csökkenés mutatkozik. Ezen adatok esetében a HHH-tanulók körében a 2010/2011-es tanévig növekedést mutat, azonban a 2011/2012-es tanévben csökkenő tendenciával az országos átlag felé közelít. A magántanulók aránya az összlétszámon belül nem jelentős mértékű, bár a HHH-tanulók körében szinte megegyezik az országos átlaggal. A 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya a HHH-tanulók esetében magas, majdnem eléri az országos átlag kétszeresét.

Az oktatási intézmények speciális feladatokat látnak el a hátrányos helyzetű, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók esetében. Ezen speciális feladatok a következők:

Hátrányos helyzetű tanulók:

- A hátrányos szociokulturális környezetből érkező tanulók felzárkóztatása, az eltérő előzményekből, körülményekből és egyéni sajátosságokból eredő különbözőségek kiegyenlítésére való törekvés.
- Az alulreprezentált, marginalizálódott, az átlagosnál szegényebb családi környezet miatt keletkezett szociális, kulturális és nyelvi hátrányok kompenzálása.
- A fejlesztés tervezése tanórai keretek között és felzárkóztató foglalkozások keretében, továbbá egyéni és csoportos fejlesztő tevékenység speciális pedagógiai segítségnyújtással.

Sajátos nevelési igényű tanulók:

- Az integrált sajátos nevelési igényű tanulók számára speciális pedagógiai segítségnyújtás.
- A sajátos nevelési igényű tanulók folyamatos és szakszerű fejlesztése.
- A fejlesztés tervezése tanórai keretek között egyéni fejlesztéssel, rehabilitációs- rehabilitációs foglalkozások keretében gyógypedagógus szakemberrel, továbbá egyéni és csoportos fejlesztő tevékenység speciális pedagógiai segítségnyújtással.
- Szakszolgálatok igénybe vétele a rendellenességek sérülés-specifikus korrekciójára (logopédia, gyógytestnevelés).
- Megfelelő tanulásszervezési formákkal és módokkal biztosítani, hogy a tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységben érvényesüljön a differenciált és egyéniesített fejlesztés.
- A tanulók tevékenységére, interaktivitására lehetőséget adó tanítási stratégiák, módszerek megismerése, alkalmazása.

Az általános iskolában a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek az alábbiak szerint vettek részt a speciális oktatásban, és az iskolán kívül szervezett programokon.

4.4.17. táblázat – Hátránykompenzáló programok (Integrált oktatási intézmény)

Tanév	Nyári tábor (fő)	HH/ HHH tanulók létszáma (fő)	Alapfokú művészetoktatás (fő)	HH/ HHH tanulók létszáma (fő)
2008/2009	52	5/0	373	61/3
2009/2010	164	33/1	444	100/6
2010/2011	277	44/4	450	96/12
2011/2012	320	45/6	465	101/11

Forrás: KIK, NKI

A fenti táblázatból látható, hogy az elmúlt években az Nagyatádi Közoktatási Intézmény tanulóinak száma mind a nyári táborban, mind az alapfokú művészetoktatásban résztvevők esetében emelkedett. A hátránykompenzáló programokon a HH/HHH tanulók száma arányaiban véve szintén növekedést mutat, azonban ezen arányok további növelése szükséges. Az Éltés Mátyás Általános Iskolában hátránykompenzáló programok nem kerültek megvalósításra.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Óvodán belüli fejlesztéseket 1 fejlesztő pedagógus, 1 gyógypedagógus, külső szakemberként 2 fő logopédus és 1 fő gyógytornász látta el. 68 gyermek járt logopédiára, és 1 fő vette igénybe a gyógytornász által vezetett foglalkozást.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyermekek közoktatásban való részvétele kapcsán hátrányos megkülönböztetés, jogellenes elkülönítés nem történt. Az oktatási intézmények az esélyegyenlőség elvét érvényesítik mind a tanulóik, mind a munkavállalóik vonatkozásában. Az intézmények pedagógiai programjukban is kitérnek az esélyegyenlőség elvének, a másság megismertetésének, elfogadtatásának, befogadásának fontosságára. Az oktatási intézmények különös hangsúlyt fektetnek a hátrányos helyzetű tanulók integrációs esélyeinek, egyéni és társas kompetenciáinak növelésére, a preventív és intervenciók célú programokkal hátrányaik kompenzálására, devianciájuk csökkentésére, társadalmi szocializációjuk, iskolai karrierjük, a munka világára való felkészülésük segítésére, továbbá a sajátos nevelési igényű tanulók esetében az elfogadó környezet kialakítására a fogyatékossg különleges gondozási igénye és az egész személyiség fejlesztése céljából. A város iskoláiban az Éltés Mátyás Általános Iskola kivételével integrált nevelés folyik.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Nagyatád városban a Nagyatádi Közoktatási Intézmény keretein belül történik az alapfokú oktatás, vagyis egy intézmény keretében, így összehasonlításra nincs mód.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Rászorulóknak, jogosultaknak:

- kedvezményes óvodai, iskolai étkeztetés,
- ingyenes, vagy kedvezményes tankönyvvásárlás.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nő a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma.	Érintett családok problémáinak feltárása a szociális ellátás, érintett civil szervezetek, nemzetiségi önkormányzatok munkatársai segítségével, családgondozó, gyámhatóság bevonásával, problémakezelő eljárások kidolgozása. Gyermek- és ifjúságvédelem hatékonyabb feladatellátása, adatok folyamatos figyelése, szükséges beavatkozások időben történő megtétele
Mélyszegénységben élő gyermekek számáról nincs pontos adat.	A szociális ellátás, érintett civil szervezetek, nemzetiségi önkormányzatok munkatársai segítségével legalább megközelítő felmérés elvégzése. A helyzetfeltárásból adódóan szociális hátrányok enyhítése, a változások követése a potenciális partnerek bevonásával (iskolák gyermek és ifjúságvédelmi felelőse, gyermekjóléti szolgálat, Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ). Városi Vöröskereszt segítségével ruha, játék, könyvgyűjtés.
A településen magas a 0-6 éves korúak aránya	helyzetfeltárás, adatgyűjtés a nemzetiség és hátrányos helyzet megoszlására vonatkozóan, kezelésére például Biztos Kezdet Program megalapozása, indítása a családok komplex támogatása érdekében
A CKÖ becsült adatai alapján magas a 0-14 éves roma gyermekek száma (lakókörnyezetük nem minősül szegregátumnak)	helyzetfeltárás, lakhatási körülmények megismerése, felmérése, szociális hátrányok kompenzálása, programok szervezése (kulturális, egészségmegőrzés, sport), családi közös programok, pályázati lehetőségekből kulturális, hagyományörző rendezvények, roma kultúra és hagyományok ápolása, pl.: Kisebbségi Cigány Nap, Rinyamenti Térségi Nemzetiségi Nap - Roma Költők Napja keretében versmondó verseny a Városi Könyvtárban, Romanap
A roma gyermekek lakókörnyezete nem minősül szegregátumnak, azonban a lakóhelyük környezetében az infrastrukturális feltételek (út- és járdaviszonyok) nem megfelelőek (CKÖ tájékoztatása alapján)	állapotfelmérés, biztonságos közlekedési feltételek megteremtése pályázati lehetőségek, támogatások, források bevonásával, felhasználásával
A 0-14 éves korosztályban magas a HH/HHH gyermekek száma	helyzetfelmérés, szülők iskolai végzettsége, munkavállalási

	adatai, képzések/átképzések a szülők számára, munkavállalás ösztönzése, szociális hátrányok kompenzálása, a HH/HHH helyzetű gyermekek esélynövelésére irányuló differenciált fejlesztés, továbbtanulási esélyek növelése, továbbtanuláshoz szükséges készségek, képessegek, kompetenciák fejlesztése
A tanulók érettségire adó gimnáziumi és szakközépiskolai középfokú oktatásban való részvétele jelentős mértékben csökkenő tendenciát mutat, amely alacsony iskolai végzettséget eredményez	továbbtanulás ösztönzése, esélyek növelése továbbtanulás irányítása, segítése pályaválasztási tanácsadás együttműködés az oktatási intézményekkel (TIT, gimnázium, szakközépiskola)
A HHH tanulók aránya magas az évfolyamismétlők és a 250 óránál többet hiányzó tanulók körében	szociális hátrányok kompenzálása, családdal kapcsolat felvétele, a tanuló családban állandó feladattal történő megbízása, családgondozó bevonása, a HH/HHH helyzetű gyermekek esélynövelésére irányuló differenciált fejlesztés (sikerélményhez juttatni), hiányzások és az évfolyamismétlők számának csökkentése a tanulók ösztönzésével tanórán kívüli fejlesztő foglalkozások, színhátszás, sport, egyes kezek szakkör, érdeklődésének megfelelő területre bevonni,
Hátránykompenzáló programokon való HH/HHH tanulók részvételi aránya az összlétszámhoz viszonyítva alacsony, illetve a szegregált intézményben a teljes hiánya tapasztalható	részvételi arány növelése, részvételi lehetőség biztosítása, támogatása – ösztöndíj rendszer pályázati lehetőségekből, pályázati források bevonásával
Esélyegyenlőség bemutatásának hiánya a település honlapján	A www.nagyatad.hu oldalon link vagy alpont kerül kialakításra „Esélyegyenlőség” cím alatt, amelyen információt szolgáltatunk az egyenlő bánásmódról, a diszkriminációval kapcsolatos kérdésekről, az Egyenlő Bánásmód Hatóság eljárásáról, egyéb jogsegélyek lehetőségeiről, szervezetekről, továbbá az elkészült HEP is ezen pont alá feltöltésre kerül, hogy mindenki számára biztosítsuk az elérhetőségét.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

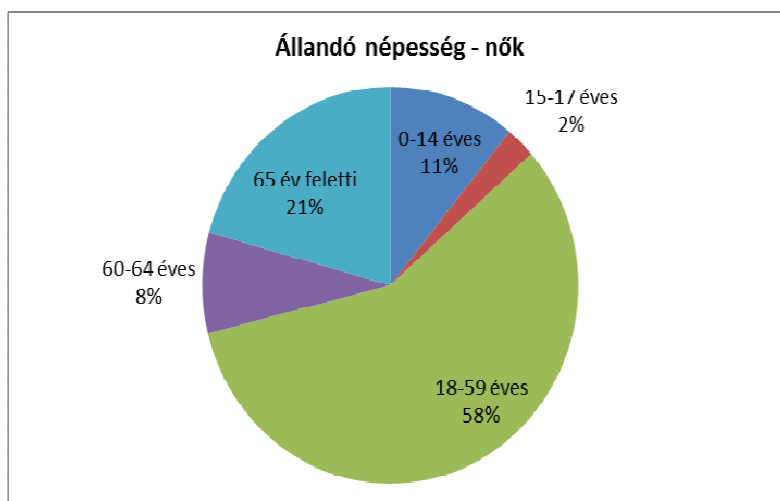
A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést néhány jogszabály tiltja ugyan, (ezek között is kiemelt szerepet foglal el az Alaptörvény 66. § és 70. § és a Munka Törvénykönyv 5. §) de a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását és persze felszámolását nem írja elő jogszabály. A nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenség minden bizonnyal a legmélyebben gyökerező, legnehezebben tetten érhető, a társadalom részéről leginkább, a legtisztább lelkiismerettel támogatott igazságtalanság.

Az esélyegyenlőség megteremtése szempontjából a nőket szintén kiemelt célcsoportként kell kezelni. Női szerepükből adódóan különböző problémákkal találkoznak, úgyis mint a családon belüli szerepek, feladatok egyenlőtlen felosztása, munkahelyről való hosszabb távolmaradás gyermekszülés esetén, egyenlőtlen jövedelmi viszonyok.

Az állandó népességen belül a nők minden korosztályban többségben vannak, mint ahogy az az alábbi táblázat is szemlélteti.

2011. év	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	6020	5183	11203	54%	46%
0-2 évesek			191		
0-14 éves	658	624	1282	51%	49%
15-17 éves	155	143	298	52%	48%
18-59 éves	3467	3286	6753	51%	49%
60-64 éves	493	398	891	55%	45%
65 év feletti	1247	732	1979	63%	37%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Esélyegyenlőségi problémák, amelyekkel a nők találkozhatnak:

- az egyenlőtlen családi feladatmegosztás
- a 45 év felettiak esetében a változó képzettségi követelményeknek való megfelelés,
- a pályakezdők szakmai tapasztalatának hiánya,
- a munkahelyről a hosszabb idejű távolmaradás (gyermekvállalás, szakmai ismeretek frissítése),

- a jövedelmek, a munkahelyi előmenetel lehetőségének egyenlőtlensége,
- szolgáltatási hiányosságok (bölcsőde, óvoda)

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők foglalkoztatási szintje Magyarországon jelentős mértékben elmarad az Unió átlagától. Míg az Unió átlaga a nők foglalkoztatási arányát tekintve átlaga 58,2 %, addig Magyarországon ugyanez az érték csak 50,6% volt. Az Unió 20 tagországában 2010-re elérték azt a célkitűzést, hogy a nők foglalkoztatási szintje elérje a 60%-ot, Magyarország jelentős mértékben elmaradt ettől a célkitűzéstől. Magyarországon 2011-ben a nők 15-64 éves népességen belüli aránya 51%-os, míg a foglalkoztatottakon belüli arányuk mindössze 46%-ot tesz ki. Az aktív korú inaktívak körében a nők aránya 59%-os, vagyis jelentősen meghaladja a férfiak reprezentáltságát. Míg a 15-64 éves népesség körében a férfiak foglalkoztatási rátája 60,4% volt, addig a nőké csak 50,6%.

5.1.1. táblázat – Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma (fő)		Munkanélküliek száma (fő)		Munkanélküliek aránya (fő)	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	4022	4317	401	305	10%	8,5%
2009	3211	4273	383	292	9,1%	8,0%
2010	3939	4199	385	273	9,8%	8,1%
2011	3838	4188	325	280	8,3%	7,5%
2012	3827	4115	n.a	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, Helyi adatgyűjtés

A foglalkoztatottak számára vonatkozóan az Önkormányzatnak nem áll adat a rendelkezésére, csak a munkavállalási korúak, valamint a munkanélküliek számáról. Mivel a nők minden korosztályban többségben vannak a férfiakkal szemben, értelemszerűen a munkavállaló korúak között is az ő számuk magasabb.

Fontos kiemelni, hogy Nagyatád Város Önkormányzata külön figyelmet fordít azon női munkatársaival a folyamatos kapcsolattartásra, akik szülési szabadságon (GYED, GYES, stb.) kisgyermeküket otthon nevelik. A folyamatos tájékoztatásukat a hivatali munkarendben, szervezetben bekövetkezett változásukról a Polgármesteri Hivatal munkatársai végzik.

Míg az összes regisztrált munkanélküli között magasabb arányban vannak jelen a férfiak, addig a nők szempontjából kedvezőtlenebb adat, hogy a 180 napnál régebben regisztráltak között ők magasabb aránnyal képviseltetik magukat:

Év	Nő	Férfi	Összesen
2008	54,1%	55,6%	55,0%
2009	56,8%	52,5%	54,4%
2010	55,7%	52,5%	53,8%
2011	48,2%	41,5%	44,6%
2012	53,5%	45,6%	49,3%

Forrás: TeIR, KSH-Tstar

Tehát, ha a nők kikerülnek a munka világából, nehezebben találnak újra állást maguknak.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A foglalkoztatást segítő képzési programokban való részvételről nem áll rendelkezésre adat.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

5.1.4. táblázat – Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

év	munkanélküli nők száma (fő)	8 általánosnál alacsonyabb végzettségű (fő)	8 általános (fő)	szakiskola/szakmunkásképző (fő)	gimnázium (fő)	érettségi (fő)	főiskola (fő)	egyetem (fő)
2008	294	5	72	93	50	59	11	4
2009	292	3	77	79	49	48	25	11
2010	273	6	75	73	41	57	13	8
2011	280	8	78	69	47	53	15	10
2012	316	4	77	96	63	58	11	7

Forrás: TeIR

Látható, hogy a legnagyobb számban a 8 általános osztályt végeztek, illetve a szakiskolát, szakközépiskolát végeztek vannak. A 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűek kor szerinti megoszlásáról nem áll rendelkezésre adat, de valószínűsíthető, hogy azért ilyen alacsony a számuk, mert egyre kevesebben vannak általában azok, akik nem végzik el a 8 osztályt.

Azonban ha ezt megteszik, és szakma nélkül maradnak, akkor – az adatok tükrében – kevés az esélyük az elhelyezkedésre. A középfokú, szakmát adó képzésben részesültek magas száma azzal magyarázható, hogy a megszerzett képzettség nem felel meg a piaci igényeknek, nem a munkáltatók által keresett szakmákkal rendelkeznek.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Az egyenlő munkáért egyenlő bért elv megvalósulása a nők számára kiemelten fontos, hiszen általános megállapítás, hogy ők kevesebbet bért kapnak hasonló munkakörökben, mint a férfiak. Erre vonatkozó, a helyi adatokat feldolgozó felmérés nem készült, de tervezett intézkedésként fontos ennek elkészítése ahhoz, hogy a nők pontos munkaerő piaci helyzetét lássuk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Ahhoz, hogy az anyák gyermekszülés után visszatérhessenek munkahelyükre, a gyermekek nappali ellátását szolgáló intézményekre van szükség. Nagyatádon egy önkormányzati bölcsőde, valamint egy családi napközi működik erre a célra. A bölcsőde 75 férőhelyes, a családi napközi 12 férőhelyen várja a gyermekeket.

5.2. táblázat – A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

év	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközis száma	férőhelyek száma családi napköziben	férőhelyek összesen
			önkormányzati	egyéb			
2008	342	1	50	0	0	0	50
2009	323	1	50	0	0	0	50
2010	301	1	50	0	1	7	57
2011	280	1	50	0	1	12	62
2012	130	1	75	0	1	12	87

Forrás: TeIR

A bölcsőde hosszabbított nyitva tartással fogadja a gyerekeket, igazodva a szülők munkaidejéhez. Külön kérésre gyermekfelügyeletre is van lehetőség, díjazás ellenében.

Óvodai ellátás Nagyatádon az Önkormányzat fenntartásában történik, 6 telephellyel. Az összes óvodai férőhely száma 420, helyhiány miatt 2008-2012 között senkit nem kellett elutasítani. Az óvodák nyitva tartása szintén figyelembe veszi a korai munkakezdést, illetve a késői munka befejezést: 6.30-tól 17.30-ig tartanak nyitva. Ennek megfelelően a gyermekek napközbeni ellátása biztosított a településen, amely kedvezően hozzájárulhat a nők munkaerő-piaci esélyeinek javításához, valamint a családvállaláshoz.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

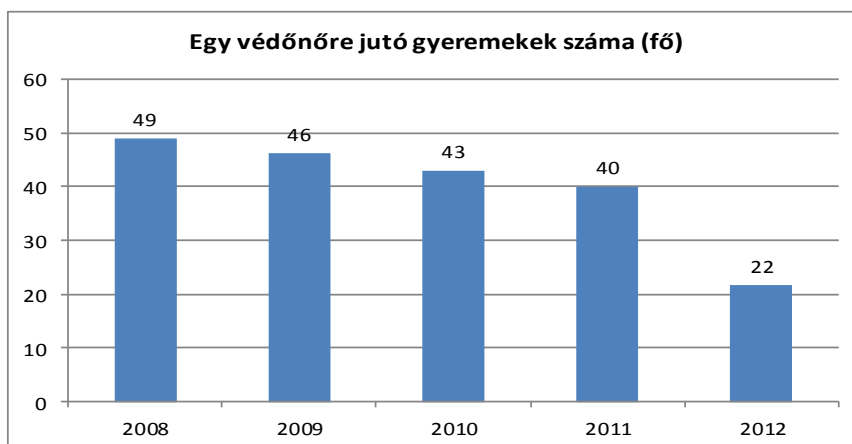
A védőnői hálózat feladata a családtervezés, anya- és gyermekgondozás. A leendő szülők számára a védőnők a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Mivel a nagyatádi kórházban a szülészeti osztály 2012-ben megszűnt, gyermekszülésre csak más városban van lehetőség. A legtöbben a megyei kórház, Szigetvár, vagy Pécs klinikáit választják. A védőnők szerepe ezzel még inkább felértékelődik, hiszen a nem helybeli kezelőorvosok miatt szorosabb kapcsolatba kerülhetnek a várandós anyákkal.

5.3. táblázat – Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (fő)	0-3 év közötti gyermekek száma (fő)	átlagos gyermekszám védőnőnként (fő)
2008	7	342	49
2009	7	323	46
2010	7	301	43
2011	7	280	40
2012	6	130	22

Forrás: TeIR, Helyi adatok

5.3. ábra – Egy védőnőre jutó gyermekek száma

Forrás: TeIR, Helyi adatok

Nagyatádon a 2008 és 2011 között 7 védőnő látta el a feladatát, ez a szám 2012-re 1 fővel lecsökkent. A 0-3 év közötti gyermekek számában, továbbá a védőnönkénti gyerekszámában is folyamatos csökkenés mutatkozik. Az adatokból megállapítható, hogy az egy védőnőre jutó gyermekszám igen alacsony.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A nőket érő erőszakról, családon belüli erőszakról nem áll rendelkezésre adat.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Nagyatádon a Magyar Vöröskereszt Somogy Megyei Szervezete működteti a Családok Átmeneti Otthonát. Az intézmény országos hatókörű, de elsősorban a szervezettel ellátási szerződést kötött térségi településekről fogad ellátottakat. Az otthonban egyéni esetkezelés, gyermekek gondozása fejlesztése, egyéni gondozási terv készítése, pénzügyi válságkezelő program, szociális csoportmunka, foglalkoztatás, képzést elősegítő tanácsadás segíti az érintett családok helyzetük megoldásában, kapcsolatrendszerük helyreállításában, a normál életbe való visszatérésre.

A Családok Átmeneti Otthona családi házas övezetben, kertes családi házban került kialakításra. Az Otthon ellátási területe országos hatókörű. Az otthon elsősorban a szervezettel ellátási szerződést kötött kistérségi települések számára biztosít ellátást, de az üresen maradó férőhelyekre fogad az intézmény más településekről is családokat. Az otthon igénybevétele önkéntes.

Az otthon célja, hogy megakadályozza a gyermekek családjuktól történő elszakítását, biztosítsa a családok egyben tartását, elősegítse a családok társadalmi reintegrációját, a pszichoszociális képességeinek fejlesztését, erősítse azok munka-erőpiaci helyzetét, valamint a kohéziót.

Az otthon célcsoportját az alábbi személyek vehetik igénybe:

- Átmeneti jelleggel lakhatási krízishelyzetbe került családok
- Bántalmazott anyák és gyermekei
- Volt állami gondozott gyermekes családok
- Terhesség miatt válsághelyzetbe került várandós anyák
- Fiatalkorú (16-18 éves) anyák
- Elemi csapás miatt otthontalanná vált családok
- Válás után otthontalanná vált szülő gyermekkel

Az otthonban az alábbi szolgáltatások állnak a lakók rendelkezésére:

- A szükségleteikhez igazodó információs szolgáltatások.
- Tanácsadások. (Életvezetési, szociális, gyermeknevelési, jogi, pszichológiai, orvosi, stb.)
- Ügyintézkedések, Az érdekvérvényesítés segítése, jogsegélyszolgálat.
- Mentálhigiénés konzultáció, családterápia, egyéni pszichoterápia.

Az otthonban lakók szociális munkát végeznek, a cél a családok önálló életviteli képességének erősítése, az otthonból való kikerülés elősegítése. A lakókkal egyénre szabottan helyzetértékelést készítenek, stratégiát dolgoznak ki a problémák megoldására, egyéni esetkezeléseket alkalmaznak a családok helyzetének helyreállítására, önálló életviteli képesség erősítése, lakhatási megoldás iránti motivációs folyamat fenntartása. Az otthonban a lakók pénzügyi, háztartásvezetési ismereteket sajátíthatnak el, továbbá a foglalkoztatás elősegítése érdekében munkahelyi elhelyezkedést elősegítő foglalkozásokon, átképzéseken való részvétel. Az otthonon belül rendszeres elfoglaltságot biztosítanak a lakóknak, illetve egyéb speciális jártasságok – számítógép használat, varrótanfolyam – megszerzését segítik elő.

Külső intézményi kapcsolatok

a./Gyermekjóléti szolgálatok

b./ Családsegítő szolgálatok

c./ A családok lakóhelye szerinti önkormányzatok:

d./ Mindazon állami és civil szervezetek, amelyek ellátásokat, szolgáltatásokat tudnak biztosítani.

A krízishelyzetben lévő nők a Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ Gyermekjóléti Szolgáltatását is igénybe veheti. Ezen intézmény olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatást biztosít, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatást igénybe vehetik a gyermeket nevelő szülő(k), nagyszülő(k), valamint a gyermekek. A gyermekjóléti szolgálat az alábbi szolgáltatásokat biztosítja:

- folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
- a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése,
- a gyermeki jogokról és a gyermekek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezése,
- a szabadidős programok szervezése,
- a hivatalos ügyek intézésének segítése,
- a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése,
- a gyermekek problémáinak rendezése, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozása,
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
- meghallgatja a gyermekek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést.

A Gyermekjóléti Szolgálaton kívül a családsegítést is igénybe vehetik az arra rászorulóknak. A Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ a családsegítő szolgáltatás keretében a szociális és mentális problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok

életvezetési képességének megőrzését, az ilyen helyzetekhez vezető okok megelőzését, valamint a krízishelyzet megszüntetését segíti elő. Ennek érdekében személyes kapcsolat révén családgondozói feladatokat látnak el, ellátásokat közvetítenek, hivatalos ügyeket intéznek, pszichológiai, jogi, és egyéb tanácsadást szerveznek. A családgondozó szolgálat azoknak nyújt segítséget, aki szociális és mentálhigiénés problémái, vagy krízishelyzete miatt segítséget igényel. A családsegítő szolgálatok az alábbi szolgáltatásokat biztosítják:

- a krízishelyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése,
- információ biztosítása,
- jogi, pszichológiai, orvosi tanács nyújtása,
- munkaközvetítésben való közreműködés,
- hivatalos ügyek intézésének segítése,
- életvezetési tanácsadás egyéneknek és családoknak,
- egyéni, pár- és családterápia,
- speciális támogató és önszorgító csoportok szervezése.

Nagyatádon anyaotthon nem található, azonban szükség esetén a megyeközpontban, a várostól 50 kilométeres távolságban helyezkedik el a Borostyán Anyaotthon, amelyet az azt igénylők igénybe tudnak venni.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Önkormányzatnál és a város intézményeinél magas a női vezetők aránya. Az önkormányzat szervezetén belül 4 iroda működik, ebből három vezetője nő. Az intézmények közül például a Városgondnokság, a Nagyatádi Közoktatási Intézmény, a József Attila Kollégium, az Ady Endre Gimnázium, a Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ vezetője is nő. A képviselő testületben jelenleg egy nő van, de számos egyesület, alapítvány munkáján keresztül jelen vannak a közéletben (pl. Nők Nagyatáért Egyesület, Nagyatádi Városszépítő Egyesület, Pro Família Alapítvány).

5.6. táblázat – A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja	
	Férfi (fő)	Nő (fő)
2008.	15	2
2009.	15	2
2010. (októberig)	10	1
2010. (októbertől)	10	1
2011	10	1
2012	10	1

Forrás: Önkormányzati adatok (www.nagyatad.hu)

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nők a tradicionális normák szerint elsősorban a családfenntartásban játszanak szerepet: gondoskodnak a gyerekekről, háztartásról. Ez a tevékenység „munkaként” még kevésbé elismert, pedig idő és energiaráfordításban hasonló terhelést jelent. Ráadásul a családok általános gazdasági helyzete megkívánja, hogy két kereső legyen a családban, azaz a nőknek az otthon mellett a munkahelyen is helyt kell állniuk. A családbarát munkahelyi megoldások egyelőre ritkának

számítanak (pl. munkahelyi gyermekmegőrzés, távmunka, rugalmas munkaidő szervezés), ezek bevezetése, elterjesztése fontos feladat lehet az elkövetkező időkben.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Preventív és szűrőtevékenységek a magas előfordulású megbetegedésekre	Prevenációs szemlélet erősítése, szűrővizsgálatok biztosítása, Városi Kórházzal, házi orvosokkal, civil egyesületekkel együttműködve
A népességen belül magas a nők aránya	Női civil szervezet létrehozása vagy a jelenleg meglévő civil szervezet tevékenységének bővítése, a nők véleményének megjelenítése, érvényesítése, programok szervezése például „Nőnap másképpen” - minden, nőket érintő társadalmi probléma megjelenése
A népességen belül magas az idős nők aránya, előfordulhat a magány, kiszolgáltatottság megjelenése	Bevonásuk elősegítése a civil, nyugdíjas szervezetekbe, a városi programokba, akár önkéntesség lehetőségének biztosításával. „Pót nagy” program megalapozása, igény felmérése, szükség esetén ennek elindítása. Szomszédi figyelőszolgálat kialakítása, erősítése.
Egyenlő munkáért egyenlő bér elv megvalósulásának feltérképezése	Helyi munkaadók minél szélesebb körű bevonásával felmérés kidolgozása, elkészítése. Workshopok szervezése a munkáltatóknak a munkahelyi diszkriminációról, az egyenlő bánásmód elvének megismertetéséről, törvényi szabályozásról.
Magas a gimnáziumi, szakközépiskolai, valamint a szakiskolai képzettségű munkanélküli nők aránya	Hiany szakmák felmérése a területen, a kapott eredménynek megfelelően képzések, szakképzések, átképzések szervezése a gimnáziumi, szakközépiskolai és a szakiskolai végzettségű munkanélküliek számára a TIT, TKKI együttműködésével
Sok a szakképzett, de nem piacképes tudással rendelkező női munkanélküli	Kifejezetten nők számára indított átképzési, képzési programok kidolgozása potenciális partnerek bevonásával.
Kevés a családbarát munkahelyi megoldás	Érintettek bevonásával a lehetséges megoldások, kedvezmények összeírása, kiajánlása a munkaadók felé, workshopok, előadások szervezése a munkáltatóknak.
A nők szerepe a helyi közéletben viszonylag alacsony	Szemléletváltó programok kialakítása, tájékoztatások, a nagyobb női részvételi arány elősegítése a döntéshozatalban
Nehéz a visszatérés, a munkába állás a gyermeket vállaló anyák esetében	Gyes-en/gyed-en lévő anyákkal az önkormányzat és intézményei vonatkozásában folyamatos kapcsolattartás, tájékoztatás a változásokról, képzési lehetőségekről, amely elősegíti a visszailleszkedést.

	Segítő programok kidolgozása nők számára, korszerű ismeretek megszerzését célzó képzések felmérése, szervezésének elősegítése, önkéntes munka lehetőségének biztosítása.
Esélyegyenlőség bemutatásának hiánya a település honlapján	A www.nagyatad.hu oldalon link vagy alpont kerül kialakításra „Esélyegyenlőség” cím alatt, amelyen információt szolgáltatunk az egyenlő bánásmódról, a diszkriminációval kapcsolatos kérdésekről, az Egyenlő Bánásmód Hatóság eljárásáról, egyéb jogsegélyek lehetőségeiről, szervezetekről, továbbá az elkészült HEP is ezen pont alá feltöltésre kerül, hogy mindenki számára biztosítsuk az elérhetőségét.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az idős korú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az idős korúak aránya a népességben belül 17%, a 65 év felettiak 63%-a nő, 37%-a férfi. Az öregedési index a vizsgált időszak minden évében 100% feletti, és emelkedik, vagyis túlsúlyban vannak az idősök. A demográfiai szerkezet elöregedő, összhangban az országos átlaggal, az aktív korú népességre egyre több idős korú eltartott jut. Generációjuk aktív időszakában a nyugdíj, nyugdíjszerű ellátások még megfelelően biztosítottak voltak, az öngondoskodásra még nem voltak felkészítve/rákényszerülve. Az általános gazdasági helyzet eredményeként ellátásuk mértéke nem tud megfelelő mértékben emelkedni.

Az idős kori demográfiai folyamat jellemzői:

- növekszik az idősök aránya országosan és a településen is,
- az átlagéletkor várhatóan nő,
- nők élettartama lényegesen hosszabb.

6.1.1. táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	1469	2312	3781
2009	1453	2260	3713
2010	1476	2217	3693
2011	1459	2313	3772

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásáról nem áll rendelkezésre adat.

b) tevékeny idős kor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A tevékeny idős kor programlehetőségei (foglalkoztatási program, kifejezetten számukra indított képzések, stb.) a településen nem állnak rendelkezésre. Ezek a lehetőségek pedig segítenék a jó mentális állapot minél tovább fennmaradását, a jó közérzet kialakítását, fenntartását (társaságba járás, új ismeretek megszerzése, stb.). A szociális intézményekben elhelyezett, vagy azokkal kapcsolatban álló idősök számára az intézmény szervez különböző programokat, de a „külsősök” számára ez vagy nem elérhető, vagy nem is tudnak ezekről. Az intézmények által szervezett programok jó alapot adhatnak ezen rendszer kidolgozására.

A nyugdíjasok foglalkoztatási lehetőségeit figyelembe véve jellemző, hogy a munkaadók a munkavállalókat az életkor előrehaladtával egyre kevésbé alkalmazzák. A nyugdíjasok jövedelmi helyzetükre tekintettel szívesen létesítenének munkahelyet, végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre az esély csekély, kivéve, ha speciális tudással, gyakorlattal rendelkeznek, amelyet a munkaadó nem tud más személy foglalkoztatásával megoldani.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Hazai viszonylatban jellemző, hogy a vállalkozások, intézmények nem aknázzák ki az idősebb munkaerő tudásátadással kapcsolatos hasznosságát. Az idősödő munkavállalók munkavállalással, munkavégzéssel kapcsolatos esélyegyenlőtlenségét főként a romló egészségi állapotból és a képzettségbeli hiányosságokból eredő problémákra vezetik vissza a munkaadók, amely problémák költségessé teszik az idősödő munkavállalók alkalmazását. Ugyanakkor a munkaadók keveset tesznek az idősödő munkavállalók képzettségi szintjének és egészségügyi állapotának javítása érdekében.

6.2.3. táblázat – Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	fő	%	fő	fő	%
2008	691	39	6%	358	n.a.	n.a.
2009	675	36	5%	342	18	5%
2010	658	4	1%	313	21	7%
2011	605	47	8%	235	26	11%
2012	667	58	9%	329	39	12%

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

A fenti táblázatban látható, hogy a regisztrált munkanélküliek számán belül az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma nem jelenik meg kiemelkedően magas arányban, ennek ellenére a számuk kisebb-nagyobb változásokkal 2008 óta növekszik. Ugyan ezen tendencia mondható el a tartós munkanélküliek számához viszonyított 55 év feletti tartós munkanélküliek száma esetében is. A foglalkoztatást, az elhelyezkedést pályázatokkal, foglalkoztatást elősegítő programokkal ösztönözni szükséges.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés a település és a térség lakossága számára egyformán elérhető. A kormányablakok indításával elindulhat egy pozitív folyamat. A városban a közösségi közlekedés lehetősége (helyi járat) működik. Ezen kívül, mivel a Tesco a település ipari területén helyezkedik el, ezért a megközelíthetőség biztosítása érdekében a városból járatokat indít, amelyek hozzáférhetősége mindenki számára egyaránt biztosított.

Az önkormányzat saját honlapot üzemeltet, ahol a településünket érintő friss hírek, információk is elérhetők. A honlapon elérhetők és letölthetők az egyes területekhez kapcsolódó ügyintézéshez szükséges dokumentumok, ezen kívül a közösségi élet gyakorlását biztosító információik elérhetősége is biztosított az önkormányzat, a Művelődési Központ honlapján és a Városi Televízióban. Az oldalakon megtalálhatóak a nyugdíjas szervezetek, civil szervezetek, sportolási, kulturális lehetőségek. A városban több nyugdíjas szervezet is működik, amelyek aktívan tevékenykednek a településünk programjain.

A településen élénk közösségi élet folyik, számos egyesület, klub, civil szerveződés működik. Nagyatádon működő alkotó, művészeti közösségek: Czindery Szépmíves Céh, Haditechnikai Park, Képeslapgyűjtők Baráti Köre, Nagyatádi Bélyeggyűjtők Baráti Köre, Nagyatádi Obsitos Dalárda, Nagyatádi Vegyeskar, SZÍN-FOLT Kör. A városi civil szervezetek tevékenysége, rendezvényei több száz nagyatádi embernek adnak rendszeres elfoglaltságot, programot, illetve biztosítják

érdekvédelmüket. Néhány nagyatádi civil szervezet (a teljesség igénye nélkül): Őszi Napfény Nyugdíjas Klub, Cérnagyári Nyugdíjas Klub, Aranykör Nyugdíjas Klub, Konzervgyári Nyugdíjas Klub, Rendőrkapitányság Nyugdíjas Klubja, Őszi Napfény Nyugdíjas Egyesület, ÁFÉSZ Nyugdíjas Klub, Kanizsai Dorottya Honvéd Nőegylet, 69. Harckocsi Ezred Baráti Köre Egyesület, Bajtársi Egyesület, Városszépítő Egyesület, Nagyatádi Erdélyi Kör, Mozgáskorlátozottak Nagyatádi Csoportja, Cukorbetegek Nagyatádi Egyesülete, Vakok és Gyengénlátók Nagyatádi Csoportja, Rákellenes Liga Nagyatádi Szervezete, Nagyatádi Szív Egyesület, Nagyatádi Kertbarátkör, Természet és Állatvédő Egyesület.

Az önkormányzat rendszeresen segíti az önszerveződő művészeti, művelődő csoportok tevékenységét (pl. működési támogatás, rendezvényeken bemutatkozási lehetőség biztosítása), illetve támogatja a városban működő civil szervezeteket.

6.3.1. táblázat – 64 évesnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
		fő	%
2008	1928	54	3%
2009	1938	56	3%
2010	1953	54	3%
2011	1944	64	3%
2012	1979	62	3%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nagyatádon a 64 évnél idősebb lakosok számának 3%-a részesül nappali ellátásban. A nappali ellátásban részesülő időskorúak száma a 2008-2011 közötti időszakban csekély mértékű növekvő tendenciát mutat.

Az időskorúak járadékában részesülők száma a rendelkezésre álló adatok alapján elenyésző mértékű, 2011. évre 1 főre csökkent.

6.3.2. táblázat – Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma (fő)
2008	2
2009	2
2010	2
2011	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idős embereknek az életkor előrehaladásából természetesen fakadó egészségügyi problémái különösen indokolják, hogy számukra kiemelten biztosított legyen az egészségügyi, ápoló-gondozó ellátásokhoz való hozzáférés. Az idős népesség növekedése az egészségügyi és szociális szolgáltatási rendszerre is nagy terhet fog jelenteni. Az idősek szolgáltatásokhoz való hozzáférését,

különösen a bottal, vagy más gyógyászati segédeszközökkel közlekedőket, nagymértékben befolyásolja az épített környezet akadálymentessége.

A helyi közszolgáltatások terén az idősek ellátása magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások a település minden állampolgára részére biztosítottak.

Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező alapszolgáltatási feladatának és emellett önként vállalt feladatokat is biztosítjuk.

Jellemző a települési önkormányzati szolgáltatásokra, hogy egymásra épülnek, az egyes ellátások személyre szabottak és egyéni szükséglet felmérésen alapulnak. A személyre szabott szolgáltatások biztosítását a helyi ellátórendszeren belüli koordináció, együttműködés biztosítja.

Nagyatádon az egészségügyi alap és szakellátás mindenki számára elérhető. A szociális ellátások területén az alábbi - idősek számára fontos - szolgáltatások érhetőek el, a Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ szervezésében:

1. Idősek nappali ellátása, idősek klubja

A Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ biztosítja az önmaguk ellátására részben képes időskorúak számára, akik saját otthonukban élnek, de napközbeni ellátást igényelnek az alapszolgáltatás keretein belül a nappali ellátást. A szolgáltatást igényelheti a szociális és mentális támogatásra szoruló időskorú, illetve az önmaga ellátására képes, vagy részben képes időskorú. A szolgáltatás keretében biztosításra kerül a napi háromszori étkezés, tisztálkodási, mosási lehetőség, hasznos és szórakoztató szabadidős programok, valamint tanácsadás, szociális ügyek intézése.

2. Idősek Otthona

Az intézmény azoknak a nyugdíjkorhatárt, valamint a 18. életévüket betöltött személyeknek az ápolását, gondozását végzi, akiknek egészségi állapota rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényel, de önmagukról betegség miatt vagy más okból időlegesen nem képesek gondoskodni. Ideiglenes jelleggel teljes körű ellátást biztosítanak. Az Idősek Otthonába jelentkezhet az aki idős kora, betegsége miatt, vagy más okból otthonában önmagáról gondoskodni nem tud. Az Otthon a napi háromszori étkezést, az egészségügyi ellátást (orvosi, ápolási tevékenység), a gondozási tevékenységet, a nappali, éjjeli felügyeletet, a szociális ügyek intézését, a szabadidős programokat, valamint a pszichés gondozást biztosítja.

3. Házi segítségnyújtás

Az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását, szükségleteinek megfelelően lakásán, lakókörnyezetében biztosítja az intézmény, elvégzik mindazokat a gondozási feladatokat, amelyekre az ellátást igénylő személy nem, vagy csak segítséggel képes.

4. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

Az intézmény segítségkérés lehetőségét biztosítja az akut krízishelyzetben lévők számára. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban az az időskorú személy részesülhet, aki krónikus betegséggel rendelkezik, otthonában egyedül él, továbbá egészségi és szociális állapota miatt krízishelyzet kialakulásának a veszélye fennáll.

5. Étkeztetés

Azoknak a szociálisan rászorultaknak és eltartottjaiknak, illetve azoknak, akiknek kora, egészségi állapota indokolja, az év minden napján napi egyszeri meleg étkezéséről (ebéd) gondoskodik az intézmény.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A városi kulturális programok szervezését a Nagyatádi Művelődési és Sportközpont végzi. A rendezvénynaptárban számos rendszeres, tradicionális esemény szerepel, pl. Simongáti leányvásár, szüreti fesztivál, város napja, tavaszi fesztivál, stb. Ezekben a programokon a nyugdíjas korú művészeti csoportoknak is lehetőségük van a bemutatkozásra. Az idősek részvételével több csoport is működik Nagyatádon: Obsitos dalárda, Őszi Napfény Nyugdíjas Egyesület, stb.

A Művelődési Központ keretein belül működik a Városi Könyvtár, ahol ingyenes internethasználatra is lehetőség van.

6.3.3. táblázat – Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

év	Színház-előadás látogatása	Múzeumi kiállítás megtekintése	Könyvtár látogatása	Közművelődési intézmény rendezvényén részvétel	Sportrendezvényen részvétel
	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom
2008	3	8	310	48	102
2009	4	6	260	40	98
2010	2	7	260	31	104
2011	1	6	255	36	96
2012	1	8	262	32	95

Forrás: Helyi adatgyűjtés, Nagyatádi Művelődési és Sportközpont

A Nagyatádi Művelődési Központ a színház-előadásokat a 2008-2010. közötti években a Művelődési Ház színháztermébe szervezte. A látogatások számában a csökkenés a Művelődési Ház 2010-ben megkezdett és jelenleg is folyamatban lévő felújítása miatt tapasztalható. A Művelődési Ház kivitelezésének befejezését követően várhatóan több színházi előadás, egyéb kulturális, hagyományőrző rendezvény kerülhet megrendezésre a korszerűen felszerelt színházteremben. A felújítás ellenére a Központ dolgozói 1-1 programot szerveztek, amelynek helyszíne a Sportcsarnok volt. Mozi az épületben nem biztosított.

A táblázat adataiból látható, hogy a könyvtár látogatása, a közművelődési intézmény rendezvényein, valamint a sportrendezvényen való részvétele jellemző az időskorúak körében. A templomban történő vallásgyakorlásra nem állnak rendelkezésre konkrét adataink, azonban a szabad vallásgyakorlás lehetősége minden ember számára egyformán biztosított a településen.

c) idősek informatikai jártassága

Az idősek informatikai jártasságát a Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ 2008 és 2012 között körülbelül 255 fő körében mérte fel. A felmérés adataiból megállapítható, hogy 2008-ban a számítógépet és internetet használni tudók aránya megegyezik a 2012-es év arányaival. A megkérdezések alapján megállapítható, hogy a megkérdezettek egyáltalán nem tudják használni a számítógépet, így az internetet sem, tehát nem rendelkeznek informatikai alapismeretekkel. Ezen probléma megoldását képzések szervezésével, valamint önkéntes munkában középiskolás diákok bevonásával lehetne mérsékelni.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Feladatként jelentkezik az egészségfejlesztéshez szükséges szemlélet és tudatosság erősítése. Hangsúlyt kell fektetni az alkalmoszerű szűrések, szervezett, célzott népegészségügyi szűrővizsgálatok biztosítására, a népbetegségnek számító betegségek kiszűrésére, különösen a vércukor, vérnyomás, koleszterin stb.; védőoltások beadására (influenza ellen). Fontosak az idősödő és az idős korosztály számára az életmód tanácsadások, az egészségfejlesztő közösségi programok, szűrővizsgálatok, amelyek lehetőséget biztosítanak az egészséges életmód megismerésére, valamint nagyban hozzájárulnak az elsődleges és másodlagos megelőzéshez, továbbá a testi és lelki egészség megőrzéséhez.

Kifejezetten az idősek igényeinek kielégítésére szolgáló programokat a Szociális Szolgáltató Központ szervez, együttműködve más szervekkel, hatóságokkal. Hatékonyak bizonyul például a rendőrség által készített figyelemfelkeltő kampányok, melyek a trükkös lopásokra hívják fel a figyelmet, tanácsokat adnak az idősek számára, ezek elkerülésére. A tanácsadás történhet személyesen is, csoportos ülések keretében, vagy írásos tájékoztató formában, amelyek terjesztésében a házi gondozók is segítséget tudnak nyújtani.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élő idős emberek arány, amelyen belül főként a nők száma jelentős	Idősek ellátásába a meglévő szociális háló mellett további, esetlegesen önkéntes munkaerő bevonása, pl. civil szervezeteken, iskolákon keresztül. Aktivitást segítő programok szervezése. Számítástechnikai ismeretek oktatása, a távol lévő családtagok elérhetősége, „közelebb hozása” érdekében. Közösségszervezés és -fejlesztés, igényfelméréseket követően „pót nagy” program elindítása, esetleg szomszédi figyelőszolgálat kialakítása, szervezése.
Az 55 év felettiregisztrált munkanélküliek és a tartós munkanélküliek száma emelkedik	A foglalkoztatást, az elhelyezkedést pályázatokkal, foglalkoztatást elősegítő programokkal ösztönözni szükséges.
Elmagányosodás lehetősége	Az elmagányosodás megelőzése érdekében aktivitást megőrző programok szervezése, generációs programok szervezése a gyermekek, családok, idősek bevonásával,
Magasabb számban előfordulhat a megbetegedések száma	Időskori prevenciós szemlélet erősítése, előadások, szűrővizsgálatok lehetőségének biztosítása az egészségügyi, civil szervezetek együttműködésével.
Idősek foglalkoztatásáról nem áll rendelkezésre adat.	Munkáltatók bevonásával felmérés készítése.

Az idősekre jellemző, hogy nem rendelkeznek informatikai jártassággal, ismeretekkel	Számítástechnikai ismeretek oktatása, alap szintű informatikai képzés szervezése, például Idősek Otthonában „közösségi szerepbővítés” keretében a diákok önkéntes munkára való ösztönzése, informatikai ismeretek használatának segítése
Gyakoribb az idősek áldozattá válása	Áldozattá válás megelőzését célzó programok folytatása a rendőrség bevonásával, trükkös lopások megismertetése, fogyasztóvédelmi ismeretek
Tevékeny időskorhoz szükséges programok nem állnak rendelkezésre	Megfelelő, az idősek számára is el-/befogadható módon kialakított oktatási, tevékenységi rendszer kidolgozása. Nyugdíjasok bevonása városi programokba önkéntes munkavállalás keretében.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint 577 ezer fogyatékkal élő személy van Magyarországon, a népesség 5,7 százaléka. A népesség fogyatékoságtípus szerinti megoszlása: mozgáskorlátozottak aránya 43,6 %, látássérült 14,4 %, értelmi fogyatékos 9,9 %, hallássérült 10,5 %, egyéb 21,6 %. A fogyatékos népességen belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport. Jelentősen emelkedett az egyéb, pontosan meg nem határozott fogyatékoságban szenvedők aránya.

A 2011. évi népszámláláskor a somogyi lakosság 18 %-a jelölt meg valamilyen tartós betegséget, közel 5 %-a fogyatékoságot. Minden második fogyatékosággal élő személy mozgássérült volt. Ezen népszámlálás kiegészült a tartós (nem gyógyítható, de kezelhető) betegség tárgykörével. Mindkét terület az ún. érzékeny vagy szenzitív adatok körébe tartozik, amelyről nem szívesen nyilatkoznak sem az érintettek, sem a családtagjaik. Somogy megyében 2011-ben a fogyatékosággal élők száma meghaladta 15 ezer főt, ami a népesség 4,8 %-át jelentette. A megkérdezés során a válaszadók egy része egynél több fogyatékoságot jelölt meg, így 100 főre átlagosan 123 lelki vagy fizikai sérülés jutott. A fogyatékoságban szenvedők 49 %-a volt mozgássérült, 19 %-nak a látásával, 16 %-nak a hallásával voltak problémái, emellett viszonylag magas volt még az értelmi fogyatékosok, a súlyos belszervi fogyatékkal élők és a mentálisan sérültek aránya is. Akárcsak a megye teljes népességének, a fogyatékkal élőknek is 47 %-a volt férfi és 53 %-a nő.

7.1 A településen fogyatékosággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 táblázat – Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásban részesülők száma

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma (fő)	Egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma (fő)
2008	n.a	n.a
2009	n.a	n.a
2010	n.a	n.a
2011	n.a	n.a
2012	7	28

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma valamint az egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma esetében az adatokat a Fészek Lakóotthon szolgáltatta. Sajnálatos módon a 2008-2011 közötti időszakban nem áll rendelkezésünkre adat. A 2012. évben a megváltozott munka képességű személyek ellátásában 7 fő és az egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban 28 fő részesült.

A fogyatékos személyek nappali ellátása elsődlegesen civil fenntartású intézményben történik. A lenti táblázat alapján 2008 és 2012 között 10 fővel történt emelkedés tapasztalható.

7.1.2. táblázat – Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (fő)		
	Önkormányzati fenntartású intézményben	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2008	n.a	0	20
2009	n.a	0	32
2010	n.a	0	30
2011	n.a	0	31
2012	n.a	0	30

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékosokkal kapcsolatos információ szolgáltatásban a Mozgáskorlátozottak Somogy Megyei Egyesülete által működtetett Fészek Szociális Szolgáltató Központ és Lakóotthon volt segítségünkre, amely intézmény a településen a legszorosabb kapcsolatban van a fogyatékkal élőkkel, hiszen speciálisan az ő ellátásukra szakosodott.

A Lakóotthon adatszolgáltatása szerint a fogyatékosok foglalkoztatása szociális foglalkoztatás keretében valósul meg. Az egyesületnél 27 fő vesz részt fejlesztő felkészítésben, munka-rehabilitációs foglalkoztatásban pedig 5 fő. E két foglalkoztatási szolgáltatás az intézmény profiljába tartozik.

Mindkét foglalkoztatási forma esetén kertészeti, papíripari, nyomdai munkákat végeznek az érintettek, valamint felkészítést kapnak a munkavégzésre. Célcsoportjai az enyhe és középsúlyos értelmi fogyatékosok, vakok, enyhe, közepesen és súlyosan mozgáskorlátozottak, Down szindrómások valamint a beszéd fogyatékosok.

A fogyatékosok más területen (közsféra, gazdasági vállalkozások) való foglalkoztatásáról nem áll rendelkezésre adat.

Az érintett személyek foglalkoztatását a megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjáról, valamint a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához nyújtható költségvetési támogatásokról szóló 327/2012. (XI. 16.) Korm. rendelet szabályozza.

A 6/1996.(VII. 16.) MüM rendelet 11. § alapján nyújtható foglalkoztatást bővítő bértámogatás alkalmazásában a rendelet hatályos szövege alapján az a megváltozott munkaképességű személy, aki a) rehabilitációs járadékban részesül, továbbá b) álláskereső és a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához nyújtható költségvetési támogatásról szóló 177/2005. (IX. 2.) Korm. rendelet 2. § e) pontjában meghatározott feltételeknek megfelel (www.afsz.hu).

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A fogyatékkal élők foglalkoztatása során hátrányos megkülönböztetésről nem áll rendelkezésre információnk.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A Fészek Lakóotthonban nappali ellátást nyújtanak az enyhe értelmi fogyatékos, középsúlyos értelmi fogyatékos, gyengén látó, enyhe mozgáskorlátozott, közepesen mozgáskorlátozott, Down-szindrómás, pszichiátriai betegek és beszéd fogyatékosok számára. Foglalkozásaik kiterjednek az egészséges életmódra nevelésre, alkotó tevékenységekre (rajz, festés, szöveg, fonás), mozgásfoglalkozásokra, háztartási ismeretekre, kertészeti foglalkozásokra, szabadidős programok szervezésére, szakmai rendezvények szervezésére, személyi segítségre.

Az intézményben nappali ellátásban részesültek száma:

- 2008.év: 20 fő,
- 2009.év: 32 fő,
- 2010.év: 30 fő,
- 2011.év: 31 fő,
- 2012.év: 30 fő.

Az intézményben továbbá támogató szolgálatot, lakóotthoni szolgáltatást nyújtanak az ellátottak számára. Ezek keretében ápoló-gondozó lakóotthoni ellátás, személyi segítség, szakmai rendezvények szervezése, szabadidős programok szervezése, szállító szolgálat áll az ellátottak rendelkezésére. A lakóotthoni szolgáltatás középsúlyos értelmi fogyatékosok, valamint beszéd fogyatékosok számára biztosítják, a támogató szolgálatot pedig ennél szélesebb körben: enyhe, középsúlyos, súlyos értelmi fogyatékos; gyengén látó; vak; nagyothalló, siket, enyhe, közepesen, súlyosan mozgáskorlátozott; Down-szindrómás, Rett-szindrómás; autista; cerebrális-parézis; Williams-szindróma; MPS; pszichoorganikus szindróma; beszéd fogyatékos; progresszív izomsorvadás betegek számára.

7.1.4. táblázat – A településen élő fogyatékos személyek önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szociális szolgáltatások

	Önkormányzati			Civil		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
étkeztetés	1	1	1			
házi segítségnyújtás	1	1	1			
jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	1	1	1			
családsegítés	1	1	1			
közösségi ellátás pszichiátriai betegek részére	1	1	1			
támogató szolgáltatás	1	1	1	1	1	1
nappali ellátás	2	2	2	1	1	1

Forrás: Helyi adatgyűjtés, Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ, Fészek Lakóotthon

A táblázatban bemutatásra került az önkormányzat, valamint a civil szervezetek által működtetett, biztosított szociális szolgáltatások. Ezen adatokból látható, hogy a szociális szolgáltatások teljes körűen lefedettek a településen. Mind a kettő in

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Fogyatékkal élők pénzbeli és természetbeni ellátásáról nem áll rendelkezésre adat. Foglalkoztatásuk feltétele, hogy rehabilitációs járadékban részesüljenek, így az őket ellátó intézmény segítségével célszerű lenne felmérni az erre vonatkozó információkat.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A települési önkormányzat intézményeinek épülete fizikai akadálymentesítése részben megoldott. A bejutás mozgáskorlátozottak részére majdnem minden intézménybe megoldott, de szélesebb körű akadálymentesítés kevés helyen van. Akadálymentes mosdó a polgármesteri hivatal épületében található, illetve itt kialakításra került egy földszinti irodahelyiség mozgáskorlátozott ügyfelek

fogadására. Az önkormányzat honlapja rendelkezik gyengénlátók számára kialakított kontrasztos változattal is.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A sportcélú intézmények fizikai akadálymentesítése megoldott, infokommunikációs akadálymentesítésük viszont alacsony szintű.

A kulturális élet központja, a művelődési ház jelenleg felújítás alatt áll, a beruházással az akadálymentesítés itt is megvalósul.

Az egészségügyi intézményekben (háziorvosi rendelő, kórház) a fizikai akadálymentesítés megoldott (rámpa, lift), infokommunikációs akadálymentesítés viszont nincs.

A rendőrség épületében kialakításra került indukciós hurok.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Egyéb munkahelyek akadálymentesítésének állapotáról információ nem áll rendelkezésre.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A városban gyalogos közlekedési utak oly módon akadálymentesítettek, hogy a kereszteződéseknel lejtős kialakításúak, így padkák nem akadályozzák pl. a kerekesszékes közlekedést. A közösségi közlekedés nem számottevő, egy helyi járatú autóbusz működik a városban. A közlekedésbe állított autóbusz nem alacsonypadlós, akadálymentes közlekedésre nem alkalmas.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Fogyatékosok nappali és lakóotthoni ellátását biztosító intézmény a Mozgáskorlátozottak Somogy Megyei Egyesülete által működtetett Fészek Lakóotthon.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Pozitív diszkriminációról nem áll rendelkezésünkre adat.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nem teljes körű az intézmények (elsősorban belső) fizikai akadálymentesítése	Akadálymentesítésre fordítható pályázati források feltérképezése, a szükséges mentesítési feladatok összeírása, megvalósításukra ütemterv készítése, pályázati forrásokból komplex akadálymentesítés kivitelezése.
Saját lakást használó személyek adatai nem ismertek	Saját lakást használó fogyatékos személyek felmérése, lakások és azok környezeteinek felmérése, akadálymentesség hiánya esetén komplex akadálymentesítés megvalósításának

	elősegítése pályázati források felhasználásával
Az infokommunikációs akadálymentesítés hiányos	Akadálymentesítésre fordítható pályázati források feltérképezése, a szükséges mentesítési feladatok összeírása, megvalósításukra ütemterv készítése, külső források bevonásával komplex info-kommunikációs akadálymentesítés megvalósítása.
Alacsony foglalkoztatottság	Védett munkahelyek létrehozása, igényfelmérés képzésekre vonatkozóan
Fogyatékosokkal szembeni előítéletesség ismerethiány miatt	Szemléletformáló programok, ismeretek bővítésére irányulóan, az iskolák pedagógiai programjában rögzített esélyegyenlőséggel összhangban, lehetőség biztosítása számukra, hogy beszéljenek magukról, a helyzetükről, a segítségnyújtás módjairól. Bemutató kulturális programok szervezése, általuk létrehozott alkotások bemutatása. érzékenyítés a problémáik iránt, integrált programok szervezése (játékos sport programok például a fogyatékosok világnapján)

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Esélyegyenlőségi célcsoport megnevezése	Célcsoport érdekében létrejött szervezet megnevezése
Romák	Nagyatád Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzata
Nők	Nők Nagyatáért Egyesület, Somogyi Munkanélküliekért Alapítvány
	Vöröskereszt Somogy Megyei Szervezete Családok Átmeneti Otthona
Fogyatékkal élők	Mozgáskorlátozottak Somogy Megyei Egyesülete Nagyatádi Körzeti Csoportja
	Vitalitás Mozgáskorlátozottak Nagyatádi Sportegyesülete Somogyi Munkanélküliekért Alapítvány
Gyermekek	Pro Famíliá Alapítvány
	Vöröskereszt Somogy Megyei Szervezete Családok Átmeneti Otthona
Idősek	Nyugdíjas egyesületek

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az esélyegyenlőségi célcsoportok érdekében végzett, a szektorok közötti közös munka inkább eseti jellegű állandó fórum nincs a felek számára. Későbbi egyeztetés, illetve felmérés tárgyát képezheti az erre vonatkozó igény feltérképezése. Amennyiben a szereplőknek igénye van folyamatos közös munkára, úgy közösen kidolgozhatják az együttműködés részleteit.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A térség önkormányzatai közös feladatellátást folytatnak bizonyos területeken a RInyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulása keretében. Bár a közösen ellátott feladatok száma, az ellátás módja 2013-tól átalakult, az együttműködés alapjai adottak egy esélyegyenlőséggel kapcsolatos együttműködéshez.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Nagyatádon működő Cigány Nemzetiségi Önkormányzat fontos támasza a célcsoport tagjainak. Kérdéseikkel, problémáikkal szívesebben fordulnak, aki közülük való, jobban átlátja helyzetüket, és az adott problémát. Ez a kapocs teszi az esélyegyenlőség megteremtése szempontjából (is) fontos szervezetté a nemzetiségi önkormányzatot.

Nagyatádon horvát nemzetiségi önkormányzat is működik. A horvát nemzetiség tagjai nem küzdenek olyan társadalmi hátrányokkal, mint a romák, de nemzetiségi összetartozásukat jelképezi, érdekeik képviselését ellátja az önkormányzat.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A 8. a) pontban leírt civil szervezetek alapszabályukban, működési szabályzatuknak megfelelően járnak el a célcsoportok ellátásában.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A városban működő vállalkozások a civil szervezetek által szervezett (jótékonyági) programok esetenkénti anyagi támogatásán keresztül veszik ki részüket az esélyegyenlőségi feladatok ellátásából.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Az meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek bevonása a helyi esélyegyenlőségi programba elsőként az adatgyűjtés során lettek bevonva. Az adatszolgáltatás mellett megtették javaslataikat, észrevételeiket, melyeket a program készítése során beépítettünk az intézkedések közé.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az esélyegyenlőségi program elkészülte után nyilvánosságra kerül. A megfogalmazott intézkedések megvalósulását így mind a célcsoportok, mind általában a lakosság nyomon tudja követni. Az önkormányzat esélyegyenlőségi munkatársa felelősége, hogy nyomon kövesse a megvalósulást és tartsa a kapcsolatot a célcsoportok képviselőivel. Fogadja észrevételeiket, esetleges újonnan felmerült javaslataikat.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Magas a 8 általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma	Szakmai képzés szervezése, 8 általános iskolai végzettség megszerzésének lehetősége, képzési programok kialakításában való együttműködés
	Magas az alacsonyan képzett munkanélküliek száma.	Alacsony képzettségű munkanélküliek részére olyan képzések indítása, mely a munkaerő piacon tartós elhelyezkedést biztosít.
	Magas a tartósan munka nélkül lévők száma.	Munkanélküliek kedvezményes foglalkoztatási lehetőségeinek feltérképezése, „kijánlásuk” a munkaadók felé.
	Nincs az oktatásból a munkaerő piacra történő átlépést segítő program.	Oktatási intézmények, foglalkoztatók bevonásával gyakornoki programok, pályakezdők foglalkoztatása lehetőségeinek kidolgozása, pályaaorientációs tanácsadás a munkáltatók bevonásával.
	Kevés a helyi kezdeményezésű egészségügyi szűrőprogram.	Mélyszegénységben élők egészségügyi helyzetének javítására helyi kezdeményezésű szűrőprogramok szervezése az egészségügyi ellátás és a szociális ellátás szakembereinek segítségével.
	Nincs piacképest tudást biztosító képzési program.	Romák, mélyszegénységben élő lakosság részére olyan képzések indítása, mely a munkaerő piacon tartós elhelyezkedést biztosít, felnőttképzésen való részvétel ösztönzése, felnőttképzés szervezése érdekében a TKKI Pécsi Igazgatóságával történő együttműködés.
Mélyszegénységben élők számáról nincs pontos adat.	Érintettek bevonásával adatgyűjtés, helyzetfeltárás, a kapott eredmény	

	<p>Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók létszáma és a 8. évfolyamot eredményesen végzettek számára vonatkozó adathiány.</p> <p>Adathiány a felnőttoktatásban résztvevők számáról középfokú iskolában.</p> <p>Mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati sajtá fenntartású intézményekben történő foglalkoztatásának hiánya.</p> <p>A veszélyeztetett lakhatási helyzetek és a hajléktalanságra vonatkozó adatok pontatlansága.</p> <p>A roma gyerekek lakókörnyezete nem minősül szegregátumnak, azonban a lakóhelyük környezetében az infrastruktúrális feltételek (út- és járdaviszonyok) nem megfelelőek (CKÖ</p>	<p>alján pénzügyi, életviteli tanácsadás, munkahelyi elhelyezkedést elősegítő foglalkozások, önálló életviteli képesség erősítése, rendszeres jövedelem megszerzésének elősegítése, nevelési tanácsadás biztosítása.</p> <p>Érintett partnerek bevonásával adatgyűjtés, helyzetfeltárás, képzések, átképzések szervezése, oktatási intézményekkel való együttműködés.</p> <p>Érintett partnerek bevonásával adatgyűjtés, helyzetfeltárás felnőttképzés szervezése érdekében a TKKI Pécsi Igazgatóságával való együttműködés.</p> <p>Érintett partnerek bevonásával adatgyűjtés, helyzetfeltárás, pénzügyi életviteli tanácsadás, munkahelyi elhelyezkedést elősegítő foglalkozások, önálló életviteli képeség erősítése, rendszeres jövedelem megszerzésének elősegítése, nevelési tanácsadás biztosítása.</p> <p>Érintett partnerek bevonásával adatgyűjtés, helyzetfeltárás, elégtelen lakhatási körülmények számának feltárása, a feltárt problémára megoldási javaslat készítése, a probléma megoldásának ösztönzése, tanácsadással, esetleges pályázati források bevonásával, önkéntesség lehetőségének biztosításával.</p> <p>Állapotfelmérés, elégtelen lakhatási körülmények feltárása, út-és járdaviszonyok állapotának és kialakításának szükségességének felmérése, a felmérés eredménye alapján biztonságos közlekedési feltételek</p>
--	---	--

	<p>tájékoztatása alapján)</p> <p>Esélyegyenlőség bemutatásának hiánya a település honlapján.</p>	<p>megteremtése pályázati lehetőségek, támogatások, források bevonásával, felhasználásával.</p> <p>A www.nagyatad.hu oldalon link vagy alpont kerül kialakításra „Esélyegyenlőség” menüpont alatt, amelyek információt szolgáltatunk az egyenlő bánásmódról, a diszkriminációval kapcsolatos kérdésekről, az Egyenlő Bánásmód Hatóság eljárásairól, egyéb jogsegélyek lehetőségeiről, szervezetekről, továbbá az elkészült HEP is feltöltésre kerül ezen menüpont alá, hogy mindenki számára biztosítva legyen elérhetősége.</p>
<p>Gyermekek</p>	<p>Nő a veszélyeztetett kiskorú gyermekek</p> <p>Mélyszegénységben élő gyermekek számáról nincs pontos adat.</p> <p>A településen magas a 0-6 éves korúak aránya</p>	<p>Érintett családok problémáinak feltárása a szociális ellátás, érintett civil szervezetek, nemzetiségi önkormányzatok munkatársai segítségével, családgondozó, gyámhatóság bevonásával, problémakezelő eljárások kidolgozása. Gyermekek- és ifjúságvédelem hatékonyabb feladatellátása, adatok folyamatos figyelése, szükséges beavatkozások időben történő megtétele.</p> <p>A szociális ellátás, érintett civil szervezetek, nemzetiségi önkormányzatok munkatársai segítségével legalább megközelítő felmérés elvégzése.</p> <p>A helyzetfeltárásból adódóan szociális hátrányok enyhítése, a változások követése a potenciális partnerek bevonásával (iskolák gyermek és ifjúságvédelmi felelőse, gyermekjóléti szolgálat, Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ).</p> <p>Városi Vöröskereszt segítségével ruha, játék, könyvgyűjtés.</p> <p>Helyzetfeltárás, adatgyűjtés a nemzetiség és hátrányos helyzet megoszlására vonatkozóan, kezelésére például Biztos Kezdet Program megalapozása, indítása a családok komplex támogatása érdekében</p>

	<p>A CKÖ becsült adatai alapján magas a 0-14 éves roma gyermekek száma (lakókörnyezetük nem minősül szegregátumnak)</p> <p>A roma gyermekek lakókörnyezete nem minősül szegregátumnak, azonban a lakóhelyük környezetében az infrastrukturális feltételek (út- és járdaviszonyok) nem megfelelőek (CKÖ tájékoztatása alapján)</p> <p>A 0-14 éves korosztályban magas a HH/HHH gyermekek száma</p> <p>A tanulók érettségit adó gimnáziumi és szakközépiskolai középfokú oktatásban való részvétele jelentős mértékben csökkenő tendenciát mutat, amely alacsony iskolai végzettséget eredményez</p> <p>A HHH tanulók aránya magas az évfolyamisméltók és a 250 óránál többet hiányzó tanulók körében</p>	<p>Helyzetfeltárás, lakhatási körülmények megismerése, felmérése, szociális hátrányok kompenzálása, programok szervezése (kulturális, egészségmegőrzés, sport), családi közös programok, pályázati lehetőségekből kulturális, hagyományörző rendezvények, roma kultúra és hagyományok ápolása, pl.: Kisebbségi Cigány Nap, Rinyamenti Térségi Nemzetiségi Nap - Roma Költők Napja keretében versmondó verseny a Városi Könyvtárban, Romanap</p> <p>Állapotfelmérés, biztonságos közlekedési feltételek megteremtése pályázati lehetőségek, támogatások, források bevonásával, felhasználásával</p> <p>Helyzetfelmérés, szülők iskolai végzettsége, munkavállalási adatai, képzések/átképzések a szülők számára, munkavállalás ösztönzése, szociális hátrányok kompenzálása, a HH/HHH helyzetű gyermekek esélynövelésére irányuló differenciált fejlesztés, továbbtanulási esélyek növelése, továbbtanuláshoz szükséges készségek, képességek, kompetenciák fejlesztése</p> <p>továbbtanulás ösztönzése, esélyek növelése továbbtanulás irányítása, segítése pályaválasztási tanácsadás együttműködés az oktatási intézményekkel (TIT, gimnázium, szakközépiskola)</p> <p>Szociális hátrányok kompenzálása, családdal kapcsolat felvétele, a tanuló családban állandó feladattal történő megbízása, családgondozó bevonása, a HH/HHH helyzetű gyermekek esélynövelésére irányuló differenciált fejlesztés (sikerélményhez juttatni),</p>
--	---	---

	<p>Hátránykompenzáló programokon való HH/HHH tanulók részvételi aránya az összlétszámhoz viszonyítva alacsony, illetve a szegregált intézményben a teljes hiánya tapasztalható</p> <p>Esélyegyenlőség bemutatásának hiánya a település honlapján</p>	<p>hiányzások és az évfolyamismétlők számának csökkentése a tanulók ösztönzésével</p> <p>tanórán kívüli fejlesztő foglalkozások, színjátzás, sport, ügyes kezek szakkör, érdeklődésének megfelelő területre bevonni,</p> <p>Részvételi arány növelése, részvételi lehetőség biztosítása, támogatása – ösztöndíj rendszer pályázati lehetőségekből, pályázati források bevonásával</p> <p>A www.nagyatad.hu oldalon link vagy alpont kerül kialakításra „Esélyegyenlőség” cím alatt, amelyen információt szolgáltatunk az egyenlő bánásmódról, a diszkriminációval kapcsolatos kérdésekről, az Egyenlő Bánásmód Hatóság eljárásáról, egyéb jogsegélyek lehetőségeiről, szervezetekről, továbbá az elkészült HEP is ezen pont alá feltöltésre kerül, hogy mindenki számára biztosítsuk az elérhetőségét.</p>
Nők	<p>Preventív és szűrőtevékenységek a magas előfordulású megbetegedésekre</p> <p>A népességben belül magas a nők aránya</p> <p>A népességben belül magas az idős nők aránya, előfordulhat a magány, kiszolgáltatottság megjelenése</p>	<p>Prevenációs szemlélet erősítése, szűrővizsgálatok biztosítása, Városi Kórházzal, házi orvosokkal, civil egyesületekkel együttműködve</p> <p>Női civil szervezet létrehozása vagy a jelenleg meglévő civil szervezet tevékenységének bővítése, a nők véleményének megjelenítése, érvényesítése, programok szervezése például „Nőnap másképpen” - minden, nőket érintő társadalmi probléma megjelenése</p> <p>Bevonásuk elősegítése a civil, nyugdíjas szervezetekbe, a városi programokba, akár önkéntesség lehetőségének biztosításával.</p> <p>„Pót nagy” program megalapozása, igény felmérése, szükség esetén ennek elindítása.</p>

	<p>Egyenlő munkáért egyenlő bér elv megvalósulásának feltérképezése</p> <p>Magas a gimnáziumi, szakközépiskolai, valamint a szakiskolai képzettségű munkanélküli nők aránya</p> <p>Sok a szakképzett, de nem piacképes tudással rendelkező női munkanélküli</p> <p>Kevés a családbarát munkahelyi megoldás</p> <p>A nők szerepe a helyi közéletben viszonylag alacsony</p> <p>Nehéz a visszatérés, a munkába állás a gyermeket vállaló anyák esetében</p> <p>Esélyegyenlőség bemutatásának hiánya a település honlapján</p>	<p>Szomszédi figyelőszolgálat kialakítása, erősítése</p> <p>Helyi munkaadók minél szélesebb körű bevonásával felmérés kidolgozása, elkészítése.</p> <p>Workshopok szervezése a munkáltatóknak a munkahelyi diszkriminációról, az egyenlő bánásmód elvének megismertetéséről, törvényi szabályozásról.</p> <p>Hiányszakmák felmérése a területen, a kapott eredménynek megfelelően képzések, szakképzések, átképzések szervezése a gimnáziumi, szakközépiskolai és a szakiskolai végzettségű munkanélküliek számára a TIT, TKKI együttműködésével</p> <p>Kifejezetten nők számára indított átképzési, képzési programok kidolgozása potenciális partnerek bevonásával.</p> <p>Érintettek bevonásával a lehetséges megoldások, kedvezmények összeírása, kiajánlása a munkaadók felé, workshopok, előadások szervezése a munkáltatóknak.</p> <p>Szemléletváltó programok kialakítása, tájékoztatások, a nagyobb női részvételi arány elősegítése a döntéshozatalban</p> <p>Gyes-en/gyed-en lévő anyákkal az önkormányzat és intézményei vonatkozásában folyamatos kapcsolattartás, tájékoztatás a változásokról, képzési lehetőségekről, amely elősegíti a visszailleszkedést.</p> <p>Segítő programok kidolgozása nők számára, korszerű ismeretek megszerzését célzó képzések felmérése, szervezésének elősegítése, önkéntes munka lehetőségének biztosítása.</p> <p>A www.nagyatad.hu oldalon link vagy alpont kerül kialakításra „Esélyegyenlőség” cím alatt, amelyen információt szolgáltatunk az egyenlő bánásmódról, a diszkriminációval</p>
--	---	--

		kapcsolatos kérdésekről, az Egyenlő Bánásmód Hatóság eljárásáról, egyéb jogsegélyek lehetőségeiről, szervezetekről, továbbá az elkészült HEP is ezen pont alá feltöltésre kerül, hogy mindenki számára biztosítsuk az elérhetőségét.
Idősek	<p>Magas az egyedül élő idős emberek arány, amelyen belül főként a nők száma jelentős</p> <p>Az 55 év felettiregisztrált munkanélküliek és a tartós munkanélküliek száma emelkedik</p> <p>Elmagányosodás lehetősége</p> <p>Magasabb számban előfordulhat a megbetegedések száma</p> <p>Idősek foglalkoztatásáról nem áll rendelkezésre adat.</p> <p>Az idősekre jellemző, hogy nem rendelkeznek informatikai jártassággal, ismeretekkel</p> <p>Gyakoribb az idősek áldozattá válása</p>	<p>Idősek ellátásába a meglévő szociális háló mellett további, esetlegesen önkéntes munkaerő bevonása, pl. civil szervezeteken, iskolákon keresztül. Aktivitást segítő programok szervezése. Számítástechnikai ismeretek oktatása, a távol lévő családtagok elérhetősége, „közelebb hozása” érdekében. Közösségszervezés és -fejlesztés, igényfelméréseket követően „pót nagyfi” program elindítása, esetleg szomszédi figyelőszolgálat kialakítása, szervezése.</p> <p>A foglalkoztatást, az elhelyezkedést pályázatokkal, foglalkoztatást elősegítő programokkal ösztönözni szükséges.</p> <p>Az elmagányosodás megelőzése érdekében aktivitást megőrző programok szervezése, generációs programok szervezése a gyermekek, családok, idősek bevonásával</p> <p>Időskori prevenciók szemlélet erősítése, előadások, szűrővizsgálatok lehetőségének biztosítása az egészségügyi, civil szervezetek együttműködésével</p> <p>Munkáltatók bevonásával felmérés készítése</p> <p>Számítástechnikai ismeretek oktatása, alap szintű informatikai képzés szervezése, például Idősek Otthonában „közösségi szerepbővítés” keretében a diákok önkéntes munkára való ösztönzése, informatikai ismeretek használatának segítése</p> <p>Áldozattá válás megelőzését célzó programok folytatása a rendőrség bevonásával, trükkös lopások</p>

	<p>Tevékeny időskorhoz szükséges programok nem állnak rendelkezésre</p>	<p>megismertetése, fogyasztóvédelmi ismeretek</p> <p>Megfelelő, az idősek számára is el-/befogadható módon kialakított oktatási, tevékenységi rendszer kidolgozása. Nyugdíjasok bevonása városi programokba önkéntes munkavállalás keretében.</p>
Fogyatékkal élők	<p>Nem teljes körű az intézmények (elsősorban belső) fizikai akadálymentesítése</p> <p>Saját lakást használó személyek adatai nem ismertek</p> <p>Az infokommunikációs akadálymentesítés hiányos</p> <p>Alacsony foglalkoztatottság</p> <p>Fogyatékosokkal szembeni előítéletesség ismerethiány miatt</p>	<p>Akadálymentesítésre fordítható pályázati források feltérképezése, a szükséges mentesítési feladatok összeírása, megvalósításukra ütemterv készítése, pályázati forrásokból komplex akadálymentesítés kivitelezése.</p> <p>Saját lakást használó fogyatékos személyek felmérése, lakások és azok környezeteinek felmérése, akadálymentesség hiánya esetén komplex akadálymentesítés megvalósításának elősegítése pályázati források felhasználásával</p> <p>Akadálymentesítésre fordítható pályázati források feltérképezése, a szükséges mentesítési feladatok összeírása, megvalósításukra ütemterv készítése, külső források bevonásával komplex info-kommunikációs akadálymentesítés megvalósítása.</p> <p>Védett munkahelyek létrehozása, igényfelmérés képzésekre vonatkozóan</p> <p>Szemléletformáló programok, ismeretek bővítésére irányulóan, az iskolák pedagógiai programjában rögzített esélyegyenlőséggel összhangban, lehetőség biztosítása számukra, hogy beszéljenek magukról, a helyzetükről, a segítségnyújtás módjairól. Bemutató kulturális programok szervezése, általuk létrehozott alkotások bemutatása. érzékenyítés a problémáik iránt, integrált programok szervezése (játékos sport</p>

		programok például a fogyatékosok világnapján)
--	--	---

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Szakmai képzés szervezése, 8 általános iskolai végzettség megszerzésének lehetősége, képzési programok kialakításában való együttműködés	Polgármester, CKÖ, TIT, TKKI Pécsi Igazgatósága, Munkaügyi Hivatal
	Alacsony képzettségű munkanélküliek részére olyan képzések indítása, mely a munkaerő piacon tartós elhelyezkedést biztosít.	Polgármester, CKÖ, TIT, TKKI Pécsi Igazgatósága, Munkaügyi Hivatal
	Munkanélküliek kedvezményes foglalkoztatási lehetőségeinek feltérképezése, „kiajánlásuk” a munkaadók felé.	Polgármester, Munkaügyi Hivatal, CKÖ,
	Oktatási intézmények, foglalkoztatók bevonásával gyakornoki programok, pályakezdők foglalkoztatása lehetőségeinek kidolgozása, pályaaorientációs tanácsadás a munkáltatók bevonásával.	Polgármester, Munkaügyi Hivatal, KIK Nagyatádi Tankerülete, munkáltatók képviselői
	Mélyszegénységben élők egészségügyi helyzetének javítására helyi kezdeményezésű szűrőprogramok szervezése az egészségügyi ellátás és a szociális ellátás szakembereinek segítségével.	Polgármester Szociális Szolgáltató Központ, Vöröskereszt, Házi orvosi szolgálat, Védőnői szolgálat, Kórház, Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv, CKÖ
	Romák, mélyszegénységben élő lakosság részére olyan képzések indítása, mely a munkaerő piacon tartós elhelyezkedést biztosít, felnőttképzésen való részvétel ösztönzése, felnőttképzés szervezése	Polgármester Munkaügyi Hivatal, TKKI Pécsi Igazgatósága, TIT, CKÖ,
Érintettek bevonásával adatgyűjtés, helyzetfeltárás a mélyszegénységben élő romák számára vonatkozóan. A kapott eredmény alapján pénzügyi, életviteli tanácsadás, munkahelyi elhelyezkedést	Polgármester CKÖ, Szociális Szolgáltató Központ (családsegítő és gyermekjóléti szolgálat) Vöröskereszt, Családok Átmeneti Otthona, Házi orvosi szolgálat, Védőnői szolgálat	

	<p>elősegítő foglalkozások, önálló életviteli képesség erősítése, rendszeres jövedelem megszerzésének elősegítése, nevelési tanácsadás biztosítása.</p> <p>Érintett partnerek bevonásával adatgyűjtés, helyzetfeltárás az általános iskolai oktatásban tanulók létszámára és a 8. évfolyamot eredményesen végzettek számára vonatkozóan. A kapott eredmény alapján képzések, átképzések szervezése, oktatási intézményekkel való együttműködés.</p> <p>Érintett partnerek bevonásával adatgyűjtés, helyzetfeltárás felnőttképzés szervezése</p> <p>Érintett partnerek bevonásával adatgyűjtés, helyzetfeltárás, pénzügyi életviteli tanácsadás, munkahelyi elhelyezkedést elősegítő foglalkozások, önálló életviteli képeség erősítése, rendszeres jövedelem megszerzésének elősegítése, nevelési tanácsadás biztosítása.</p> <p>Érintett partnerek bevonásával adatgyűjtés, helyzetfeltárás, elégtelen lakhatási körülmények számának feltárása, a feltárt problémára megoldási javaslat készítése, a probléma megoldásának ösztönzése, tanácsadással, esetleges pályázati források bevonásával, önkéntesség lehetőségének biztosításával.</p> <p>Állapotfelmérés, elégtelen lakhatási körülmények feltárása, út-és járdaviszonyok állapotának és kialakításának szükségességének felmérése, a felmérés eredménye alapján biztonságos közlekedési feltételek megteremtése pályázati lehetőségek,</p>	<p>Polgármester TIT, TKKI Pécsi Igazgatósága, KIK Nagyatádi Tankerülete, Munkaügyi Hivatal, CKÖ</p> <p>Polgármester TIT, TKKI Pécsi Igazgatósága, KIK Nagyatádi Tankerülete, TISZK Nagyatádi Szakképző Iskola, Munkaügyi Hivatal, CKÖ</p> <p>Polgármester CKÖ, Szociális Szolgáltató Központ, Nagyatádi Polgármesteri Hivatal és intézményei,</p> <p>Polgármester Szociális Szolgáltató Központ (családsegítő szolgálat), CKÖ, Vöröskereszt, Házi- orvosi szolgálat, Védőnői szolgálat, Civil szervezetek,</p> <p>Polgármester Szociális Szolgáltató Központ, CKÖ, Nagyatádi Polgármesteri Hivatal - műszaki és vagyongazdálkodási iroda, pályázati referensek,</p>
--	---	---

	<p>támogatások, források bevonásával, felhasználásával.</p> <p>A www.nagyatad.hu oldalon link vagy alpont kerül kialakításra „Esélyegyenlőség” menüpont alatt, amelyek információt szolgáltatunk az egyenlő bánásmódról, a diszkriminációval kapcsolatos kérdésekről, az Egyenlő Bánásmód Hatóság eljárásairól, egyéb jogsegélyek lehetőségeiről, szervezetekről, továbbá az elkészült HEP is feltöltésre kerül ezen menüpont alá, hogy mindenki számára biztosítva legyen elérhetősége.</p>	<p>Polgármester Nagyatádi Polgármesteri Hivatal esélyegyenlőségi munkatársa</p>
<p>Gyermekek</p>	<p>Érintett családok problémáinak feltárása, problémakezelő eljárások kidolgozása. Gyermek- és ifjúságvédelem hatékonyabb feladatellátása, adatok folyamatos figyelése, szükséges beavatkozások időben történő megtétele.</p> <p>A szociális ellátás, érintett civil szervezetek, nemzeti és önkormányzatok munkatársai segítségével legalább megközelítő felmérés elvégzése a mélyszegénységben élő gyerekek száma vonatkozásában. A helyzetfeltárásból adódóan szociális hátrányok enyhítése, a változások követése a potenciális partnerek bevonásával. Ruha, játék, könyvgyűjtés.</p> <p>Helyzetfeltárás, adatgyűjtés a 0-6 éves korúak körében a nemzeti és hátrányos helyzet megoszlására vonatkozóan, kezelésére például Biztos Kezdet Program megalapozása, indítása a családok komplex támogatása érdekében</p> <p>Helyzetfeltárás, lakhatási körülmények megismerése, felmérése a 0-14 éves korú roma gyerekek körében. A szociális hátrányok kompenzálása, programok szervezése (kulturális,</p>	<p>Polgármester, Szociális Szolgáltató Központ, Pro Famíliá Alapítvány, nevelési, oktatási intézmények, házi orvosi szolgálat, védőnői szolgálat, Vöröskereszt, nevelési, oktatási intézmények gyermek-és ifjúságvédelmi felelőse, Gyámhatóság</p> <p>Polgármester, Szociális Szolgáltató Központ, Pro Famíliá Alapítvány, nevelési, oktatási intézmények, házi orvosi szolgálat, védőnői szolgálat, Vöröskereszt, nevelési, oktatási intézmények gyermek-és ifjúságvédelmi felelőse</p> <p>Polgármester, CKÖ, Szociális Szolgáltató Központ, Pro Famíliá Alapítvány, nevelési, oktatási intézmények, házi orvosi szolgálat, védőnői szolgálat, Vöröskereszt, nevelési, oktatási intézmények gyermek-és ifjúságvédelmi felelőse</p> <p>Polgármester CKÖ, Szociális Szolgáltató Központ, Pro Famíliá Alapítvány, nevelési, oktatási</p>

	<p>egészségmegőrzés, sport), családi közös programok, pályázati lehetőségekből kulturális, hagyományörző rendezvények, roma kultúra és hagyományok ápolása, pl.: Kisebbségi Cigány Nap, Rinyamenti Térségi Nemzetiségi Nap - Roma Költők Napja keretében versmondó verseny a Városi Könyvtárban, Romanap</p> <p>Állapotfelmérés, biztonságos közlekedési feltételek megteremtése pályázati lehetőségek, támogatások, források bevonásával, felhasználásával</p> <p>Helyzetfelmérés, szülők iskolai végzettsége, munkavállalási adatai, képzések/átképzések a szülők számára, munkavállalás ösztönzése, szociális hátrányok kompenzálása, a HH/HHH helyzetű gyermekek esélynövelésére irányuló differenciált fejlesztés, továbbtanulási esélyek növelése, továbbtanuláshoz szükséges készségek, képességek, kompetenciák fejlesztése</p> <p>Továbbtanulás ösztönzése, esélyek növelése, továbbtanulás irányítása, segítése pályaválasztási tanácsadás együttműködés az oktatási intézményekkel</p> <p>Szociális hátrányok kompenzálása, családdal kapcsolat felvétele, a tanuló családban állandó feladattal történő megbízása, családgondozó bevonása, a HH/HHH helyzetű gyermekek esélynövelésére irányuló differenciált fejlesztés (sikerélményhez juttatni), hiányzások és az évfolyamismétlők számának csökkentése a tanulók ösztönzésével tanórán kívüli fejlesztő foglalkozások, színjátésszás, sport, ügyes kezek szakkör, érdeklődésének megfelelő területre bevonni,</p> <p>Hátránykompenzáló programokon részvételi arány növelése, részvételi lehetőség biztosítása, támogatása – ösztöndíj rendszer pályázati</p>	<p>intézmények, háziorvosi szolgálat, védőnői szolgálat, Vöröskereszt, nevelési, oktatási intézmények gyermek-és ifjúságvédelmi felelőse</p> <p>Polgármester Nagyatádi Polgármesteri Hivatal – műszaki iroda munkatársai, pályázati referensek, CKÖ</p> <p>Polgármester CKÖ, nevelési, oktatási intézmények, Szociális szolgáltató Központ, Pedagógiai Szakszolgálat</p> <p>Polgármester CKÖ, nevelési, oktatási intézmények, TIT, Pályaválasztási Tanácsadó,</p> <p>Polgármester Nevelési, oktatási intézmények, CKÖ, Családsegítő Szolgálat, Civil szervezetek, Nagyatádi Kulturális és Sport Központ,</p> <p>Polgármester Nagyatádi Polgármesteri Hivatal – pályázati</p>
--	---	--

	<p>lehetőségekből, pályázati források bevonásával</p> <p>A www.nagyatad.hu oldalon link vagy alpont kerül kialakításra „Esélyegyenlőség” cím alatt, amelyen információt szolgáltatunk az egyenlő bánásmódról, a diszkriminációval kapcsolatos kérdésekről, az Egyenlő Bánásmód Hatóság eljárásáról, egyéb jogsegélyek lehetőségeiről, szervezetekről, továbbá az elkészült HEP is ezen pont alá feltöltésre kerül, hogy mindenki számára biztosítsuk az elérhetőségét.</p>	<p>referensek, CKÖ,</p> <p>Polgármester Nagyatádi Polgármesteri Hivatal esélyegyenlőségi munkatársa</p>
<p>Nők</p>	<p>Prevenációs szemlélet erősítése, szűrővizsgálatok biztosítása</p> <p>Női civil szervezet létrehozása vagy a jelenleg meglévő civil szervezet tevékenységének bővítése, a nők véleményének megjelenítése, érvényesítése, programok szervezése például „Nőnap másképpen” - minden, nőket érintő társadalmi probléma megjelenése</p> <p>Idős nők bevonásának elősegítése a civil, nyugdíjas szervezetekbe, a városi programokba, akár önkéntesség lehetőségének biztosításával. „Pót nagy” program megalapozása, igény felmérése, szükség esetén ennek elindítása. Szomszédi figyelőszolgálat kialakítása, erősítése</p> <p>Helyi munkaadók minél szélesebb körű bevonásával felmérés kidolgozása, elkészítése az „egyenlő munkáért egyenlő bért” elv megvalósulása vonatkozásában.</p> <p>Workshopok szervezése a munkáltatóknak a munkahelyi diszkriminációról, az egyenlő bánásmód elvének megismertetéséről, törvényi szabályozásról.</p>	<p>Polgármester, Szociális Szolgáltató Központ, Nyugdíjas egyesületek, Házorvosi szolgálat, Kórház, Vöröskereszt, Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv</p> <p>Polgármester, Munkáltatók, Nagyatádi Polgármesteri Hivatal esélyegyenlőségi munkatársa, Civil szervezetek,</p> <p>Polgármester Civil szervezetek, Nyugdíjas szervezetek, Szociális Szolgáltató Központ,</p> <p>Polgármester Munkáltatók képviselői, Nagyatádi Polgármesteri Hivatal esélyegyenlőségi munkatársa, Civil szervezetek</p>

	<p>Hiányszakmák felmérése a településen, a kapott eredménynek megfelelően képzések, szakképzések, átképzések szervezése a gimnáziumi, szakközépiskolai és a szakiskolai végzettségű munkanélküliek számára</p> <p>Kifejezetten nők számára indított átképzési, képzési programok kidolgozása potenciális partnerek bevonásával.</p> <p>Érintettek bevonásával családbarát munkahelyre vonatkozó lehetséges megoldások, kedvezmények összeírása, kijelölése a munkaadók felé, workshopok, előadások szervezése a munkáltatóknak.</p> <p>Szemléletváltó programok kialakítása, tájékoztatások, a nagyobb női részvételi arány elősegítése a döntéshozatalban, a helyi közéletben</p> <p>Gyes-en/gyed-en lévő anyákkal az önkormányzat és intézményei vonatkozásában folyamatos kapcsolattartás, tájékoztatás a változásokról, képzési lehetőségekről, amely elősegíti a visszailleszkedést. Segítő programok kidolgozása nők számára, korszerű ismeretek megszerzését célzó képzések felmérése, szervezésének elősegítése, önkéntes munka lehetőségének biztosítása.</p> <p>A www.nagyatad.hu oldalon link vagy alpont kerül kialakításra „Esélyegyenlőség” cím alatt, amelyen információt szolgáltatunk az egyenlő bánásmódról, a diszkriminációval kapcsolatos kérdésekről, az Egyenlő Bánásmód Hatóság eljárásáról, egyéb jogsegélyek lehetőségeiről, szervezetekről, továbbá az elkészült HEP is ezen pont alá feltöltésre kerül, hogy mindenki számára biztosítsuk az elérhetőségét.</p>	<p>Polgármester TIT, TKKI Pécsi Igazgatósága, Munkaügyi Hivatal</p> <p>Polgármester TIT, TKKI Pécsi Igazgatósága, Munkaügyi Hivatal</p> <p>Polgármester Nagyatádi Polgármesteri Hivatal esélyegyenlőségi munkatársa, Munkáltatók képviselői</p> <p>Polgármester Civil szervezetek</p> <p>Polgármester Nagyatád Város Önkormányzata és intézményei, Civil szervezetek, Nagyatádi Polgármesteri Hivatal esélyegyenlőségi munkatársa</p> <p>Polgármester Nagyatádi Polgármesteri Hivatal esélyegyenlőségi munkatársa</p>

<p>Idősek</p>	<p>Idősek ellátásába a meglévő szociális háló mellett további, esetlegesen önkéntes munkaerő bevonása, pl. civil szervezeteken, iskolákon keresztül. Aktivitást segítő programok szervezése. Számítástechnikai ismeretek oktatása, a távol lévő családtagok elérhetősége, „közelebb hozása” érdekében. Közösségszervezés és -fejlesztés, igényfelméréseket követően „pót nagy” program elindítása, esetleg szomszédi figyelőszolgálat kialakítása, szervezése.</p> <p>A foglalkoztatást, az elhelyezkedést pályázatokkal, foglalkoztatást elősegítő programokkal ösztönözni szükséges.</p> <p>Az elmagányosodás megelőzése érdekében aktivitást megőrző programok szervezése, generációs programok szervezése a gyermekek, családok, idősek bevonásával,</p> <p>Időskori prevenciós szemlélet erősítése, előadások, szűrővizsgálatok lehetőségének biztosítása az egészségügyi, civil szervezetek együttműködésével.</p> <p>Munkáltatók bevonásával felmérés készítése.</p> <p>Számítástechnikai ismeretek oktatása, alap szintű informatikai képzés szervezése, például Idősek Otthonában „közösségi szerepbővítés” keretében a diákok önkéntes munkára való ösztönzése, informatikai ismeretek használatának segítése</p> <p>Áldozattá válás megelőzését célzó programok folytatása a rendőrség bevonásával, trükkös lopások</p>	<p>Polgármester Nyugdíjas klubok, Egyesületek, Szociális Szolgáltató Központ, Házi orvosi szolgálat, Kórház, Nagyatádi Kulturális és Sport Központ, Egyházak, Családsegítő Szolgálat, Polgárőrség, Rendőrség, CKÖ, Vöröskereszt, Önkéntesség, Civil szervezetek, nevelési és oktatási intézmények</p> <p>Polgármester Munkaügyi Hivatal, TKKI Pécsi Igazgatósága, Nagyatádi Polgármesteri Hivatal pályázati referensei, munkáltatók képviselői</p> <p>Polgármester Nyugdíjas klubok, Egyesületek, Szociális Szolgáltató Központ, Házi orvosi szolgálat, Kórház, Nagyatádi Kulturális és Sport Központ, Egyházak, Családsegítő Szolgálat, Polgárőrség, Rendőrség, CKÖ, Vöröskereszt, Önkéntesség</p> <p>Polgármester Házi orvosi szolgáltatók, kórház, civil szervezetek</p> <p>Polgármester Munkáltatók képviselői, Munkaügyi Hivatal</p> <p>Polgármester Munkaügyi Központ, Szociális Szolgáltató Központ, önkéntesek, oktatási intézmények</p> <p>Polgármester Nyugdíjas klubok, Egyesületek, Szociális Szolgáltató Központ, Házi orvosi szolgálat,</p>
---------------	--	---

	<p>megismertetése, fogyasztóvédelmi ismeretek</p> <p>Megfelelő, az idősek számára is el/befogadható módon kialakított oktatási, tevékenységi rendszer kidolgozása.</p> <p>Nyugdíjasok bevonása városi programokba önkéntes munkavállalás keretében.</p>	<p>Kórház, Nagyatádi Kulturális és Sport Központ, Egyházak, Családsegítő Szolgálat, Polgárőrség, Rendőrség, CKÖ, Vöröskereszt, Önkéntesség</p> <p>Polgármester Nyugdíjas klubok, Egyesületek, Szociális Szolgáltató Központ, Nagyatádi Kulturális és Sport Központ, Egyházak, önkéntesek</p>
Fogyatékkal élők	<p>Akadálymentesítésre fordítható pályázati források feltérképezése, a szükséges mentesítési feladatok összeírása, megvalósításukra ütemterv készítése, pályázati forrásokból komplex akadálymentesítés kivitelezése.</p> <p>Saját lakást használó fogyatékos személyek felmérése, lakások és azok környezeteinek felmérése, akadálymentesség hiánya esetén komplex akadálymentesítés megvalósításának elősegítése pályázati források felhasználásával</p> <p>Akadálymentesítésre fordítható pályázati források feltérképezése, a szükséges mentesítési feladatok összeírása, megvalósításukra ütemterv készítése, külső források bevonásával komplex info-kommunikációs akadálymentesítés megvalósítása.</p> <p>Védett munkahelyek létrehozása, igényfelmérés képzésekre vonatkozóan</p> <p>Szemléletformáló programok, ismeretek bővítésére irányulóan, az iskolák pedagógiai programjában rögzített esélyegyenlőséggel összhangban, lehetőség biztosítása számukra, hogy beszéljenek magukról, a helyzetükről, a segítségnyújtás módjairól.</p>	<p>Polgármester Szociális Szolgáltató Központ, Nagyatád Város Polgármesteri Hivatal műszaki iroda munkatársa és pályázati referensek</p> <p>Polgármester Szociális Szolgáltató Központ, Nagyatád Város Polgármesteri Hivatal műszaki iroda munkatársa és pályázati referensek, Fészek Lakóotthon</p> <p>Polgármester Nagyatád Város Polgármesteri Hivatal pályázati referensek</p> <p>Polgármester Munkaügyi Hivatal, TKKI Pécsi Igazgatósága, Szociális Szolgáltató Központ</p> <p>Polgármester Kulturális és Sport Központ, Szociális Szolgáltató Központ, nevelési és oktatási intézmények, civil szervezetek</p>

	Bemutató kulturális programok szervezése, általuk létrehozott alkotások bemutatása. érzékenyítés a problémáik iránt, integrált programok szervezése (játékos sport programok például a fogyatékosok világnapján)	
--	--	--

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák életminősége a támogató intézkedések, valamint önálló tevékenységük hatására javul, esélyegyenlőségi helyzetük folyamatosan javuló. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életkörülményei folyamatosan javuljanak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek értelmi, érzelmi, testi fejlődéséhez a megfelelő körülmények megteremtését. Folyamatosan odafigyelünk az idősek jó testi és mentális állapotának fenntartásához szükséges, tevékeny, életkoruknak megfelelő aktivitást adó lehetőségek biztosítását.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a családban és a munkahelyen betöltendő szerepet támogató intézkedések megszervezését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségének biztosítására: akadálymentes életér kialakítására, a társadalom egyenrangú szereplőjeként való életre.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Romák/mélyszegénységben élők

I.

Intézkedés címe:	Szakmai képzés szervezése, 8 általános iskolai végzettség megszerzésének lehetősége, képzési programok kialakításában való együttműködés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Magas a 8 általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A 8 általános iskolai végzettség megszerzéséhez feltételek biztosítása, az érdeklődés felkeltése, a végzettség megszerzésének ösztönzése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Lehetséges célcsoportok feltérképezése, a képzés megszervezése. Az eredmények kiértékelése.
Részvevők és felelős	Polgármester, CKÖ, TIT, TKKI Pécsi Igazgatósága, Munkaügyi Hivatal
Partnerek	CKÖ, TIT, TKKI Pécsi Igazgatósága, Munkaügyi Hivatal

Határidő(k) pontokba szedve	Módszertani előkészítés: 2013. december 31. Megvalósítás: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az intézkedés akkor eredményes, ha az érintettek hajlandóságot mutatnak a programban való részvételre. Eredményességi mutatók: szervezett képzések száma; képzésre beiratkozottak száma; képzést eredményesen elvégzők száma.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Alacsony részvételi hajlandóság, alacsony eredményességi mutató. – Motiváció erősítése.
Szükséges erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek, pénzügyi források biztosítása.

II.

Intézkedés címe:	Alacsony képzettségű munkanélküliek részére olyan képzések indítása, mely a munkaerő piacon tartós elhelyezkedést biztosít.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Magas az alacsonyan képzett munkanélküliek száma.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Munkaerőpiacon történő elhelyezkedés segítése, elhelyezkedésre való hajlandóság ösztönzése. Cél a minél hosszabb időre történő elhelyezkedés segítése. Hosszú távon tudatosítani szükséges a foglalkoztatásban való részvétel fontosságát.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Képzési programok szervezése, eredmények értékelése.
Részvevők és felelős	Polgármester, CKÖ, TIT, TKKI Pécsi Igazgatósága, Munkaügyi Hivatal
Partnerek	CKÖ, TIT, TKKI Pécsi Igazgatósága, Munkaügyi Hivatal
Határidő(k) pontokba szedve	Megvalósítás kezdete: 2013. december 31. Értékelés: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Valamely képzési formába belépők száma; képzést eredményesen elvégzők száma; képzést követően a munkaerő piacon elhelyezkedettek száma; munkába állást követő 1 éven túli foglalkoztatás mértéke.
Kockázatok és csökkentésük	Alacsony részvételi hajlandóság; alacsony elhelyezkedési arány; szemléletformálás nem megfelelő hatékonysága.

eszközei	
Szükséges erőforrások	Pályázati támogatások, személyi és tárgyi feltételek.

III.

Intézkedés címe:	Munkanélküliek kedvezményes foglalkoztatási lehetőségeinek feltérképezése, „kiajánlásuk” a munkaadók felé.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Magas a tartósan munka nélkül lévők száma.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A tartósan munkanélküli személyek foglalkoztatásának biztosítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Kedvezményes foglalkoztatási lehetőségek összesítése, munkáltatókkal történő egyeztetése, eredmények kiértékelése.
Résztevők és felelős	Polgármester, Munkaügyi Hivatal, CKÖ,
Partnerek	Munkaügyi Hivatal, CKÖ,
Határidő(k) pontokba szedve	Módszertani előkészítés: 2013. december 31., Eredmények kiértékelése. 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az intézkedés akkor fenntartható, ha a munkáltatók motiváltak a feltérképezett foglalkoztatási eszközök alkalmazásában, eredményesnek, hatékonynak tartják. Eredményességi mutatók: munkáltatói egyeztetések száma; valamely foglalkoztatási eszközt bevezető/alkalmazó munkáltatók száma; a foglalkoztatási eszközöknek köszönhetően alkalmazott munkavállalók száma.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Munkáltatók részéről alacsony részvételi hajlandóság; intézkedés nem támogatása anyagi okok miatt;
Szükséges erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

IV.

Intézkedés címe:	Oktatási intézmények, foglalkoztatók bevonásával gyakornoki programok, pályakezdők foglalkoztatása lehetőségeinek kidolgozása, pályaorientációs tanácsadás a munkáltatók bevonásával.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nincs az oktatásból a munkaerő piacra történő átlépést segítő program.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az intézkedés célja, hogy a pályaválasztás előtt álló diákok megfelelő információkat kapjanak arról mely oktatási típus képesítést nyújthat hosszú távú foglalkoztatási lehetőségeket számukra. Ezek, valamint az egyéni kompetenciák érdeklődési kör összevetésével megtalálható a megfelelő orientáció a diákok számára. Munkáltatók körében felmérést gyakornoki programok önkéntes munkavégzés lehetőségéről.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályaválasztási tanácsadó, oktatási intézmények bevonásával a tanácsadás módszertanának előkészítése, megvalósítás időbeli ütemezésének kidolgozása, munkáltatók, oktatási intézmények részvételével workshop-ok szervezése a gyakornoki programok, önkéntes munka lehetőségeiről, feltételeiről.
Résztevők és felelős	Polgármester, Munkaügyi Hivatal, KIK Nagyatádi Tankerülete, munkáltatók képviselői
Partnerek	Munkaügyi Hivatal, KIK Nagyatádi Tankerülete, munkáltatók képviselői
Határidő(k) pontokba szedve	Módszertani előkészítés: 2013. december 31., megvalósítás: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Megtartott tanácsadások száma, résztvevő diákok száma, megtartott munkáltatói workshop-ok száma, önkéntes munkát biztosító munkáltatók száma, gyakornoki programot indító munkáltatók száma. Az intézkedés fenntartható, ha a diákok, oktatási intézmények, valamint a munkáltatók is motiváltak alkalmazásában, eredményesnek, hatékonyak tartják.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A munkáltatók részéről alacsony részvételi hajlandóság, az intézkedések nem támogatása anyagi okok, forráshiány miatt.
Szükséges erőforrások	Pályázati források, személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

V.

Intézkedés címe:	Mélyszegénységben élők egészségügyi helyzetének javítására helyi kezdeményezésű szűrőprogramok szervezése az egészségügyi ellátás és a szociális ellátás szakembereinek segítségével.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A mélyszegénységben élők csoportja nem tud, vagy nem akar az általános jó egészségi állapot fenntartásához szükséges szűrővizsgálatokra, pedig alacsony életszínvonaluk miatt (pl. nem megfelelő táplálkozás) számukra ez kiemelten fontos lenne. Kevés a helyi kezdeményezésű egészségügyi szűrőprogram.

Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Mélyszegénységben élők csoportja számára átfogó egészségügyi szűrőrendszer kialakítása, megfelelő időbeli rendszerességgel. Szűréseken való részvétel, vagyis a megelőzés fontosságának tudatosítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Szűrőprogram rendszerének kidolgozása; részvétel dokumentálása.
Résztevők és felelős	Polgármester Szociális Szolgáltató Központ, Vöröskereszt, Háziorvosi szolgálat, Védőnői szolgálat, Kórház, Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv, CKÖ
Partnerek	Szociális Szolgáltató Központ, Vöröskereszt, Háziorvosi szolgálat, Védőnői szolgálat, Kórház, Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv, CKÖ
Határidő(k) pontokba szedve	Módszertani előkészítés: 2013. december 31., megvalósítás: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Kialakított szűrőprogram rendszer; szűréseken részt vevők száma. Az intézkedés akkor eredményes és fenntartható, ha a szűrőprogramot a célcsoport elfogadja, sikerül szemléletváltást elérni a témában, és az önálló életvitelbe is át tudnak ültetni egészségmegőrző tevékenységeket.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Megvalósítás szakmai nehézségei; célcsoport részéről érdektelenség; megvalósításhoz támogató források hiánya.
Szükséges erőforrások	Pályázati források, személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

VI.

Intézkedés címe:	Romák, mélyszegénységben élő lakosság részére olyan képzések indítása, mely a munkaerő piacon tartós elhelyezkedést biztosít, felnőttképzésen való részvétel ösztönzése, felnőttképzés szervezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nincs piacképes tudást biztosító képzési program.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A piacképes tudás megszerzésével a munkaerőpiacon való tartós elhelyezkedés biztosítása, ezáltal a tartós munkanélküliség csökkentése.
Tevékenységek (a beavatkozás	Hiányszakmák feltárása, hozzá kapcsolódó képzések szervezése a érintett partnerekkel való együttműködésben. Képzésen résztvevők részvételre

tartalma) pontokba szedve	való ösztönzése, motiválása. Eredmények kiértékelése.
Részvevők és felelős	Polgármester Munkaügyi Hivatal, TKKI Pécsi Igazgatósága, TIT, CKÖ,
Partnerek	Munkaügyi Hivatal, TKKI Pécsi Igazgatósága, TIT, CKÖ,
Határidő(k) pontokba szedve	Megvalósítás kezdete: 2013. december 31. Tevékenység értékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Indított képzések száma, képzésen résztvevők száma, képzést eredményesen elvégzők száma, a képzés révén elhelyezkedettek száma. Az intézkedés eredményes, ha megfelelő a képzésen való részvételi hajlandóság.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Alacsony részvételi hajlandóság. Potenciális képzésre jelentkezők ösztönzése, motiválása.
Szükséges erőforrások	Pályázati lehetőségek, személyi és tárgyi feltételek

VII.

Intézkedés címe:	Érintettek bevonásával adatgyűjtés, helyzetfeltárás a mélyszegénységben élő romák számára vonatkozóan. A kapott eredmény alapján pénzügyi, életviteli tanácsadás, munkahelyi elhelyezkedést elősegítő foglalkozások, önálló életviteli képesség erősítése, rendszeres jövedelem megszerzésének elősegítése, nevelési tanácsadás biztosítása.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Mélyszegénységben élők számáról nincs pontos adat.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távon: a felmérés előkészítése. Középtávon a felmérés megvalósulása, adatok feldolgozása. Hosszú távon: az eredményekre alapozva életviteli tanácsadás, támogató intézkedések kidolgozása, célcsoport életkörülményeinek nyomon követése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A lehetséges célcsoportok feltérképezése, családsegítő szolgálat és a nemzetiségi önkormányzat munkatársa segítségével. A célcsoport személyes felkeresése, adatgyűjtés, adatok feldolgozása.
Részvevők és felelős	Polgármester CKÖ, Szociális Szolgáltató Központ (családsegítő és gyermekjóléti szolgálat) Vöröskereszt, Családok Átmeneti Otthona, Háziorvosi szolgálat, Védőnői szolgálat

Partnerek	CKÖ, Szociális Szolgáltató Központ (családsegítő és gyermekjóléti szolgálat) Vöröskereszt, Családok Átmeneti Otthona, Háziorvosi szolgálat, Védőnői szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	Előkészítés: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az intézkedés akkor eredményes, ha az érintettek hajlandóságot mutatnak a programban való részvételre, határidőre megvalósul egy olyan adatbázis, melynek segítségével az érintett személyek, családok helyzetéről pontos képet kaphatnak a szakemberek, folyamatos kapcsolattartással nyomon követhető helyzetük. A célcsoport tagjai önálló tevékenységeket végeznek helyzetük javítása érdekében.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Alacsony részvételi hajlandóság a felmérésben. A célcsoportot ismerő velük kapcsolatban állók (pl. családgondozók) bevonása a felmérésbe.
Szükséges erőforrások	Pályázati lehetősége, személyi és tárgyi feltételek biztosítása

VIII.

Intézkedés címe:	Érintett partnerek bevonásával adatgyűjtés, helyzetfeltárás az általános iskolai oktatásban tanulók létszámára és a 8. évfolyamot eredményesen végzettek számára vonatkozóan. A kapott eredmény alapján képzések, átképzések szervezése, oktatási intézményekkel való együttműködés.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók létszáma és a 8. évfolyamot eredményesen végzettek számára vonatkozó adathiány.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A valós helyzet megismerése. A kapott eredmény alapján képzések, átképzések szervezése, oktatási intézményekkel való együttműködés. Továbbképzés lehetőségeiről való tájékoztatás.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Felmérés előkészítése, megvalósítása. Képzési programok kidolgozása, megvalósítása partnerek közreműködésével.
Résztevők és felelős	Polgármester TIT, TKKI Pécsi Igazgatósága, KIK Nagyatádi Tankerülete, Munkaügyi Hivatal, CKÖ
Partnerek	TIT, TKKI Pécsi Igazgatósága, KIK Nagyatádi Tankerülete, Munkaügyi Hivatal, CKÖ

Határidő(k) pontokba szedve	Előkészítés: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Elkészült felmérés, a képzésen résztvevők száma, a partneri együttműködések száma, a képzést eredményesen elvégzettek száma.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Alacsony részvételi hajlandóság, alacsony 8. osztályt sikeresen elvégzettek száma.
Szükséges erőforrások	Pályázati lehetőségek, tárgyi és személyi feltételek biztosítása.

IX.

Intézkedés címe:	Érintett partnerek bevonásával adatgyűjtés, helyzetfeltárás felnőttképzés szervezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Adathiány a felnőttoktatásban résztvevők számáról középfokú iskolában.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A valós helyzet megismerése. A kapott eredmény alapján képzések, átképzések szervezése, oktatási intézményekkel való együttműködés. Továbbképzés lehetőségeiről való tájékoztatás.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Felmérés előkészítése, megvalósítása. Képzési programok kidolgozása, megvalósítása partnerek közreműködésével.
Résztvevők és felelős	Polgármester TIT, TKKI Pécsi Igazgatósága, KIK Nagyatádi Tankerülete, TISZK Nagyatádi Szakképző Iskola, Munkaügyi Hivatal, CKÖ
Partnerek	TIT, TKKI Pécsi Igazgatósága, KIK Nagyatádi Tankerülete, TISZK Nagyatádi Szakképző Iskola, Munkaügyi Hivatal, CKÖ
Határidő(k) pontokba szedve	Előkészítés: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint	Elkészült felmérés, a képzésen résztvevők száma, a partneri együttműködések száma, a képzést eredményesen elvégzettek száma.

fenntarthatósága	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Alacsony részvételi hajlandóság, alacsony 8. osztályt sikeresen elvégzettek száma.
Szükséges erőforrások	Pályázati lehetőségek, tárgyi és személyi feltételek biztosítása.

X.

Intézkedés címe:	Érintett partnerek bevonásával adatgyűjtés, helyzetfeltárás, pénzügyi életviteli tanácsadás, munkahelyi elhelyezkedést elősegítő foglalkozások, önálló életviteli képesség erősítése, rendszeres jövedelem megszerzésének elősegítése, nevelési tanácsadás biztosítása.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatásra vonatkozó adathiány.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A valós helyzet megismerése az együttműködő partnerek közreműködésével.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Felmérés előkészítése, megvalósítása.
Résztevők és felelős	Polgármester CKÖ, Szociális Szolgáltató Központ, Nagyatádi Polgármesteri Hivatal és intézményei,
Partnerek	CKÖ, Szociális Szolgáltató Központ, Nagyatádi Polgármesteri Hivatal és intézményei,
Határidő(k) pontokba szedve	Előkészítés: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az elkészült felmérés.
Kockázatok és csökkentésük	A partnerek részéről az együttműködés nem valósul meg (nincs adat).

eszközei	
Szükséges erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek

XI.

Intézkedés címe:	Érintett partnerek bevonásával adatgyűjtés, helyzetfeltárás, elégtelen lakhatási körülmények számának feltárása, a feltárt problémára megoldási javaslat készítése, a probléma megoldásának ösztönzése, tanácsadással, esetleges pályázati források bevonásával, önkéntesség lehetőségének biztosításával.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A veszélyeztetett lakhatási helyzetek és a hajléktalanságra vonatkozó adatok pontatlansága.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A valós helyzet megismerése. A feltárt problémára megoldási javaslat készítése, a probléma megoldásának ösztönzése, tanácsadással, esetleges pályázati források bevonásával, önkéntesség lehetőségének biztosításával.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A felmérés előkészítése, megvalósítása. Eredmények értékelése, megoldási javaslatok kidolgozása. Segítségnyújtás a gyakorlati megvalósításban.
Résztevők és felelős	Polgármester Szociális Szolgáltató Központ (családsegítő szolgálat) , CKÖ, Vöröskereszt, Háziorvosi szolgálat, Védőnői szolgálat, Civil szervezetek,
Partnerek	Szociális Szolgáltató Központ (családsegítő szolgálat) , CKÖ, Vöröskereszt, Háziorvosi szolgálat, Védőnői szolgálat, Civil szervezetek,
Határidő(k) pontokba szedve	Előkészítés: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az elkészült felmérés, kidolgozott javaslatok száma, a megvalósításban résztvevő partnerek száma, a célcsoportban érintett személyek száma.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség a célcsoport részéről. Motiválása a megoldási javaslatok ismertetésével.

Szükséges erőforrások	Pályázati lehetőségek, személyi és tárgyi feltételek biztosítása
-----------------------	--

XII.

Intézkedés címe:	Állapotfelmérés, elégtelen lakhatási körülmények feltárása, út-és járdaviszonyok állapotának és kialakításának szükségességének felmérése, a felmérés eredménye alapján biztonságos közlekedési feltételek megteremtése pályázati lehetőségek, támogatások, források bevonásával, felhasználásával.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A roma gyerekek lakókörnyezete nem minősül szegregátumnak, azonban a lakóhelyük környezetében az infrastrukturális feltételek (út-és járdaviszonyok) nem megfelelőek (CKÖ tájékoztatása alapján)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az infrastrukturális feltételek felmérése. A biztonságos közlekedési feltételek megteremtése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Felmérés előkészítése, megvalósítása. Pénzügyi és tárgyi feltételek megteremtése. Fizikai megvalósítás.
Résztevők és felelős	Polgármester Szociális Szolgáltató Központ, CKÖ, Nagyatádi Polgármesteri Hivatal - műszaki és vagyongazdálkodási iroda, pályázati referensek,
Partnerek	Szociális Szolgáltató Központ, CKÖ, Nagyatádi Polgármesteri Hivatal - műszaki és vagyongazdálkodási iroda, pályázati referensek,
Határidő(k) pontokba szedve	Előkészítés: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Elkészült felmérés, elkészült műszaki dokumentumok, elkészült infrastruktúra.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi források hiánya. Pályázati lehetőségek figyelése.

Szükséges erőforrások	Pályázati lehetőségek, személyi és tárgyi feltételek biztosítása.
-----------------------	---

XIII.

Intézkedés címe:	A www.nagyatad.hu oldalon link vagy alpont kerül kialakításra „Esélyegyenlőség” menüpont alatt, amelyek információt szolgáltatunk az egyenlő bánásmódról, a diszkriminációval kapcsolatos kérdésekről, az Egyenlő Bánásmód Hatóság eljárásairól, egyéb jogsegélyek lehetőségeiről, szervezetekről, továbbá az elkészült HEP is feltöltésre kerül ezen menüpont alá, hogy mindenki számára biztosítva legyen elérhetősége.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Esélyegyenlőség bemutatásának hiánya a település honlapján.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A link létrehozása, a szükséges információk, dokumentumok hozzáférhetőségének biztosítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Honlapon link létrehozása, dokumentumok, információk feltöltése.
Résztevők és felelős	Polgármester Nagyatádi Polgármesteri Hivatal esélyegyenlőségi munkatársa
Partnerek	Nagyatádi Polgármesteri Hivatal esélyegyenlőségi munkatársa
Határidő(k) pontokba szedve	Előkészítés: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Elkészült link, feltöltött dokumentumok, információk száma. Az intézkedés megvalósulásáért az esélyegyenlőségi munkatársa felel, továbbá ő gondoskodik róla, hogy mindig a legfrissebb, aktuális információk szerepeljenek a linken.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	-
Szükséges erőforrások	Személyi feltételek biztosítása

Gyermekek

I.

Intézkedés címe:	Veszélyeztetettséggel érintett családok problémáinak feltárása, problémakezelő eljárások kidolgozása. Gyermek- és ifjúságvédelem hatékonyabb feladatellátása, adatok folyamatos figyelése, szükséges beavatkozások időben történő megtétele.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nő a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános cél a veszélyeztetett gyerekek számának csökkentése. Veszélyeztetettség felmérése; intézkedési tervek kidolgozása; veszélyeztetett gyerekek számának csökkentése. Folyamatos, dokumentált kapcsolattartás megelőző jelleggel.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Érintett családokkal kapcsolatfelvétel, veszélyeztetettség okainak feltárása; egyéni intézkedési tervek kidolgozása. Veszélyeztetettség határán lévő gyerekek felkutatása, megelőző intézkedések bevezetése.
Résztevők és felelős	Polgármester, Szociális Szolgáltató Központ, Pro Família Alapítvány, nevelési, oktatási intézmények, háziorvosi szolgálat, védőnői szolgálat, Vöröskereszt, nevelési, oktatási intézmények gyermek-és ifjúságvédelmi felelőse, Gyámhatóság
Partnerek	Szociális Szolgáltató Központ, Pro Família Alapítvány, nevelési, oktatási intézmények, háziorvosi szolgálat, védőnői szolgálat, Vöröskereszt, nevelési, oktatási intézmények gyermek-és ifjúságvédelmi felelőse, Gyámhatóság
Határidő(k) pontokba szedve	Módszertani előkészítés: 2013. december 31., megvalósítás: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Dokumentált kapcsolatfelvétel; veszélyeztetett gyerekek száma; egyéni intézkedési tervek száma. Az intézkedés akkor eredményes, ha a célcsoport tagjainak részvételi hajlandósága hosszú távon fennmarad, és a szakemberek is hatékonynak ítélik a megvalósulást.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Célcsoport alacsony részvételi hajlandósága; egyéni intézkedési tervben vállaltak nem teljesítése;
Szükséges erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

II.

Intézkedés címe:	A szociális ellátás, érintett civil szervezetek, nemzetiségi önkormányzatok munkatársai segítségével legalább megközelítő felmérés elvégzése a mélyszegénységben élő gyerekek száma vonatkozásában. A helyzetfeltárásból adódóan szociális hátrányok enyhítése, a változások követése a potenciális partnerek bevonásával. Ruha, játék, könyvgyűjtés.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nem áll rendelkezésre megközelítő adat sem a mélyszegénységben élő gyerekek számáról.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Felmérés elkészítése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Felmérés elkészítése.
Résztevők és felelős	Polgármester, Szociális Szolgáltató Központ, Pro Família Alapítvány, nevelési, oktatási intézmények, háziorvosi szolgálat, védőnői szolgálat, Vöröskereszt, nevelési, oktatási intézmények gyermek-és ifjúságvédelmi felelőse
Partnerek	Szociális Szolgáltató Központ, Pro Família Alapítvány, nevelési, oktatási intézmények, háziorvosi szolgálat, védőnői szolgálat, Vöröskereszt, nevelési, oktatási intézmények gyermek-és ifjúságvédelmi felelőse
Határidő(k) pontokba szedve	Megvalósítás kezdete: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Elkészült felmérés.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érintett családok részéről az együttműködés hiánya – lehetséges támogató intézkedések révén motiváció kialakítása.
Szükséges erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

Intézkedés címe:	Helyzetfeltárás, adatgyűjtés a 0-6 éves korúak körében a nemzetiség és hátrányos helyzet megoszlására vonatkozóan
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen magas a 0-6 éves korúak aránya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A hátrányos helyzet javítása érdekében családok komplex támogatása , biztos Kezdet program megalapozása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Felmérés előkészítése, megvalósítása, támogató programok kidolgozása.
Részvevők és felelős	Polgármester, CKÖ, Szociális Szolgáltató Központ, Pro Família Alapítvány, nevelési, oktatási intézmények, háziorvosi szolgálat, védőnői szolgálat, Vöröskereszt, nevelési, oktatási intézmények gyermek-és ifjúságvédelmi felelőse
Partnerek	CKÖ, Szociális Szolgáltató Központ, Pro Família Alapítvány, nevelési, oktatási intézmények, háziorvosi szolgálat, védőnői szolgálat, Vöröskereszt, nevelési, oktatási intézmények gyermek-és ifjúságvédelmi felelőse
Határidő(k) pontokba szedve	Megvalósítás kezdete: 2013. december 31. Eredmények értékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Elkészült felmérés; felmérésbe bevont családok száma; kidolgozott programok száma; programokba bevont családok száma.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Célcsoport részéről érdektelenség - szakemberek által nyújtott megoldások által motiváció.
Szükséges erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

IV.

Intézkedés címe:	Helyzetfeltárás, lakhatási körülmények megismerése, felmérése a 0-14 éves korú roma gyerekek körében.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A CKÖ becsült adatai alapján magas a 0-14 éves roma gyermekek száma (lakókörnyezetük nem minősül szegregátumnak)

Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A szociális hátrányok kompenzálása, programok szervezése (kulturális, egészségmegőrzés, sport), családi közös programok, pályázati lehetőségekből kulturális, hagyományörző rendezvények, roma kultúra és hagyományok ápolása, pl.: Kisebbségi Cigány Nap, Rinyamenti Térségi Nemzetiségi Nap - Roma Költők Napja keretében versmondó verseny a Városi Könyvtárban, Romanap
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Helyzetfelmérés elkészítése, programok szervezése.
Résztevők és felelős	Polgármester CKÖ, Szociális Szolgáltató Központ, Pro Família Alapítvány, nevelési, oktatási intézmények, háziorvosi szolgálat, védőnői szolgálat, Vöröskereszt, nevelési, oktatási intézmények gyermek-és ifjúságvédelmi felelőse
Partnerek	CKÖ, Szociális Szolgáltató Központ, Pro Família Alapítvány, nevelési, oktatási intézmények, háziorvosi szolgálat, védőnői szolgálat, Vöröskereszt, nevelési, oktatási intézmények gyermek-és ifjúságvédelmi felelőse
Határidő(k) pontokba szedve	Megvalósítás kezdete: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Elkészült felmérés, kidolgozott, szervezett programok száma, programokon résztvevők száma. Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha a célcsoport tagjai a társadalmi, kulturális hovatartozásukat pozitívumként élik meg, és a társadalomban esélyegyenlőségi helyzetük folyamatosan javuló tendenciát mutat.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Programokon alacsony részvételi hajlandóság; társadalom részéről negatív hozzáállás.
Szükséges erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

V.

Intézkedés címe:	Állapotfelmérés, biztonságos közlekedési feltételek megteremtése pályázati lehetőségek, támogatások, források bevonásával, felhasználásával
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A roma gyermekek lakókörnyezete nem minősül szegregátumnak, azonban a lakóhelyük környezetében az infrastrukturális feltételek (út- és járdaviszonyok) nem megfelelőek (CKÖ tájékoztatása alapján)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú	Az infrastrukturális feltételek felmérése. A biztonságos közlekedési feltételek megteremtése.

időegységekre bontásban	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Felmérés előkészítése, megvalósítása. Pénzügyi és tárgyi feltételek megteremtése. Fizikai megvalósítás.
Résztevők és felelős	Polgármester Nagyatádi Polgármesteri Hivatal – műszaki iroda munkatársai, pályázati referensek, CKÖ
Partnerek	Nagyatádi Polgármesteri Hivatal – műszaki iroda munkatársai, pályázati referensek, CKÖ
Határidő(k) pontokba szedve	Megvalósítás kezdete: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Elkészült felmérés, kidolgozott közlekedési intézkedési intézkedések száma, kidolgozott műszaki dokumentáció száma, fizikailag megvalósult intézkedések száma.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi feltételek hiánya - pályázati lehetőségek nyomon követése.
Szükséges erőforrások	Pályázati támogatások, személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

VI.

Intézkedés címe:	Helyzetfelmérés, szülők iskolai végzettsége, munkavállalási adatai, képzések/átképzések a szülők számára, munkavállalás ösztönzése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A 0-14 éves korosztályban magas a HH/HHH gyermekek száma.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános cél a szociális hátrányok kompenzálása, a HH/HHH helyzetű gyermekek esélynövelésére irányuló differenciált fejlesztés, továbbtanulási esélyek növelése, továbbtanuláshoz szükséges készségek, képességek, kompetenciák fejlesztése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Helyzetfelmérés elkészítése, adatok kiértékelése, intézkedési terv kidolgozása.
Résztevők és felelős	Polgármester CKÖ, nevelési, oktatási intézmények, Szociális szolgáltató Központ, Pedagógiai Szakszolgálat
Partnerek	CKÖ, nevelési, oktatási intézmények, Szociális szolgáltató Központ, Pedagógiai Szakszolgálat

Határidő(k) pontokba szedve	Megvalósítás kezdete: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Elkészült felmérés, kidolgozott intézkedési tervek száma, a célcsoport intézkedések által érintett tagjainak száma. Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha a célcsoport tagjait megfelelően sikerül motiválni a részvételre, általános szemléletformálást sikerül elérni életszemléletükben.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Célcsoport részéről érdektelenség, eredménytelen intézkedési tervek - alapos, mindenre kiterjedő helyzetfelmérés, a célcsoporttal napi kapcsolatban álló segítők bevonása a megvalósításba.
Szükséges erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

VII.

Intézkedés címe:	Továbbtanulás ösztönzése, esélyek növelése, továbbtanulás irányítása, segítése pályaválasztási tanácsadás együttműködés az oktatási intézményekkel
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A tanulók érettségire adó gimnáziumi és szakközépiskolai középfokú oktatásban való részvétele jelentős mértékben csökkenő tendenciát mutat, amely alacsony iskolai végzettséget eredményez.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Pályaválasztási tanácsadással a tanulók megfelelő orientációjának megfelelő képzési forma kiválasztása, a piacképes szakképesítés és a hosszútávú elhelyezkedés biztosítása érdekében.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Tanácsadások szervezése, egyéni kompetenciák felmérése, partneri együttműködéssel.
Részvevők és felelős	Polgármester CKÖ, nevelési, oktatási intézmények, TIT, Pályaválasztási Tanácsadó
Partnerek	CKÖ, nevelési, oktatási intézmények, TIT, Pályaválasztási Tanácsadó
Határidő(k) pontokba szedve	Megvalósítás kezdete: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Partneri együttműködések száma, megtartott csoportos és egyéni tanácsadások száma, továbbtanulásra jelentkező diákok száma, középiskolába felvett diákok száma. Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha a célcsoport hasznosnak, hatékonyak ítéli, a továbbtanulásra jelentkezők száma az elvárt mértékben emelkedik.

Kockázatok és csökkentésük eszközei	Célcsoport részéről érdektelenség, alacsony továbbtanulási hajlandóság - oktatási intézmények részéről diákok motiválása.
Szükséges erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

VIII.

Intézkedés címe:	Szociális hátrányok kompenzálása, családdal kapcsolat felvétele, a tanuló családban állandó feladattal történő megbízása, családgondozó bevonása.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A HHH tanulók aránya magas az évfolyamismétlők és a 250 óránál többet hiányzó tanulók körében.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A HH/HHH helyzetű gyermekek esélynövelésére irányuló differenciált fejlesztés (sikerélményhez juttatni), hiányzások és az évfolyamismétlők számának csökkentése a tanulók ösztönzésével tanórán kívüli fejlesztő foglalkozások, színjátás, sport, ügyes kezek szakkör, érdeklődésének megfelelő területre bevonni.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Helyzetfelmérés, partneri együttműködések kialakítása, fejlesztő foglalkozások kidolgozása.
Résztevők és felelős	Polgármester Nevelési, oktatási intézmények, CKÖ, Családsegítő Szolgálat, Civil szervezetek, Nagyatádi Kulturális és Sport Központ,
Partnerek	Nevelési, oktatási intézmények, CKÖ, Családsegítő Szolgálat, Civil szervezetek, Nagyatádi Kulturális és Sport Központ,
Határidő(k) pontokba szedve	Megvalósítás kezdete: 2013. december 31. Eredmények kiértékelés: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Elkészült felmérés, partneri együttműködések száma, kidolgozott programok száma, programokon résztvevők száma, évfolyamismétlők számának csökkenése, hiányzások csökkenésének mértéke. Az intézkedés akkor eredményes és fenntartható, ha hatására az elvárt mértékben csökken az évfolyamismétlők, illetve a hiányzások száma a célcsoportban.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érintett családok, személyek részéről érdektelenség.
Szükséges erőforrások	Pénzügyi, személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

IX.

Intézkedés címe:	Hátránykompenzáló programokon részvételi arány növelése, részvételi lehetőség biztosítása, támogatása – ösztöndíj rendszer pályázati lehetőségekből, pályázati források bevonásával
------------------	---

Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Hátránykompenzáló programokon való HH/HHH tanulók részvételi aránya az összlétszámhoz viszonyítva alacsony, illetve a szegregált intézményben a teljes hiánya tapasztalható.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A tervezett programok megvalósításával a HH/HHH tanulók számára az esélyegyenlőség megteremtése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Hátránykompenzáló programok kidolgozása, ösztöndíjprogram kidolgozása, adatok kiértékelése.
Résztevők és felelős	Polgármester Nagyatádi Polgármesteri Hivatal – pályázati referensek, CKÖ
Partnerek	Nagyatádi Polgármesteri Hivatal – pályázati referensek, CKÖ
Határidő(k) pontokba szedve	Megvalósítás kezdete: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Kidolgozott programok száma, kidolgozott ösztöndíj rendszer, megvalósításba bevont tanulók száma.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány - pályázati lehetőségek nyomon követése.
Szükséges erőforrások	Pályázati források, személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

X.

Intézkedés címe:	A www.nagyatad.hu oldalon link vagy alpont kerül kialakításra „Esélyegyenlőség” menüpont alatt, amelyek információt szolgáltatunk az egyenlő bánásmódról, a diszkriminációval kapcsolatos kérdésekről, az Egyenlő Bánásmód Hatóság eljárásairól, egyéb jogsegélyek lehetőségeiről, szervezetekről, továbbá az elkészült HEP is feltöltésre kerül ezen menüpont alá, hogy mindenki számára biztosítva legyen elérhetősége.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Esélyegyenlőség bemutatásának hiánya a település honlapján
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre	A link létrehozása, a szükséges információk, dokumencumok hozzáférhetőségének biztosítása.

bontásban	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Honlapon link létrehozása, dokumentumok, információk feltöltése.
Részvevők és felelős	Polgármester Nagyatádi Polgármesteri Hivatal esélyegyenlőségi munkatársa
Partnerek	Nagyatádi Polgármesteri Hivatal esélyegyenlőségi munkatársa
Határidő(k) pontokba szedve	Előkészítés: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Elkészült link, feltöltött dokumentumok, információk száma. Az intézkedés megvalósulásáért az esélyegyenlőségi munkatársa felel, továbbá ő gondoskodik róla, hogy mindig a legfrissebb, aktuális információk szerepeljenek a linken.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	-
Szükséges erőforrások	Személyi feltételek.

Nők

I.

Intézkedés címe:	Prevenációs szemlélet erősítése, szűrővizsgálatok biztosítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Preventív és szűrőtevékenységek a magas előfordulású megbetegedésekre
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános szemléletté tenni a betegségekkel kapcsolatos megelőzés fontosságát, a szűrőprogramokon való részvétel ösztönzését.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Szemléletformálást célzó tájékoztató anyagok kidolgozása, szűrőprogramok szervezése magas előfordulású megbetegedésekre, veszélyeztetett korosztályoknak megfelelően.
Részvevők és felelős	Polgármester, Szociális Szolgáltató Központ, Nyugdíjas egyesületek, Háziorvosi szolgálat, Kórház, Vöröskereszt, Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv

Partnerek	Szociális Szolgáltató Központ, Nyugdíjas egyesületek, Háziorvosi szolgálat, Kórház, Vöröskereszt, Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv
Határidő(k) pontokba szedve	Megvalósítás kezdete: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Megvalósuló szűrőprogramok száma, szűréseken résztvevők száma, feltárt betegségek száma. Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha a prevenció szükségessége és fontossága általános szemléletté válik, a megelőzés értéke előtérbe kerül a "nemtörődömséggel" szemben.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség a szűrésekkel kapcsolatban - "létfontosság" hangsúlyozása.
Szükséges erőforrások	Pályázati támogatások, személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

II.

Intézkedés címe:	Női civil szervezet létrehozása vagy a jelenleg meglévő civil szervezet tevékenységének bővítése,
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A népességben belül magas a nők aránya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A nők véleményének megjelenítése, érvényesítése, programok szervezése például „Nőnap másképpen” - minden, nőket érintő társadalmi probléma megjelenése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Felmérés arra vonatkozóan, mi módon bővíthető meglévő civil szervezet tevékenysége a nők érdekképviselésével kapcsolatban; kifejezetten női érdekérvényesítő szervezet létrehozása.
Résztvevők és felelős	Polgármester, Munkáltatók, Nagyatádi Polgármesteri Hivatal esélyegyenlőségi munkatársa, Civil szervezetek
Partnerek	Munkáltatók, Nagyatádi Polgármesteri Hivatal esélyegyenlőségi munkatársa, Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	Megvalósítás kezdete: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és	Létrehozott civil szervezetek száma, új civil szervezetbe belépők száma, bővített tevékenységű civil szervezetek száma.

hosszútávon), valamint fenntarthatósága	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség a célcsoport részéről, hosszú távon gyenge érdekérvényesítő képesség.
Szükséges erőforrások	Pénzügyi, személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

III.

Intézkedés címe:	Idős nők bevonásának elősegítése a civil, nyugdíjas szervezetekbe, a városi programokba, akár önkéntesség lehetőségének biztosításával.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A népességben belül magas az idős nők aránya, előfordulhat a magány, kiszolgáltatottság megjelenése
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Egyedül élő, kiszolgáltatott helyzetű idős nők tevékeny bevonása a társadalmi életbe. „Pót nagyi” program megalapozása, igény felmérése, szükség esetén ennek elindítása. Szomszédai figyelőszolgálat kialakítása, erősítése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Felmérés készítése a célcsoportról (számuk, élethelyzetük, stb.), tevékenységek kidolgozása.
Résztvevők és felelős	Polgármester Civil szervezetek, Nyugdíjas szervezetek, Szociális Szolgáltató Központ
Partnerek	Civil szervezetek, Nyugdíjas szervezetek, Szociális Szolgáltató Központ
Határidő(k) pontokba szedve	Megvalósítás kezdete: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Elkészült felmérés, intézkedésbe bevont idős nők száma, programok száma.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség a célcsoport részéről.
Szükséges erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

IV.

Intézkedés címe:	Helyi munkaadók minél szélesebb körű bevonásával felmérés kidolgozása, elkészítése az „egyenlő munkáért egyenlő bért” elv megvalósulása vonatkozásában.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A közszférán kívül nem áll rendelkezésre adat az esélyegyenlőségi szempont megvalósulásáról. Helyi munkaadók minél szélesebb körű bevonásával felmérés kidolgozása, elkészítése.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Felmérés készítése arról, hogy nők és férfiak hasonló munkakörben való foglalkoztatása esetén hogyan alakulnak a bérvizonyok. Workshopok szervezése a munkáltatóknak a munkahelyi diszkriminációról, az egyenlő bánásmód elvének megismertetéséről, törvényi szabályozásról.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Felmérésről munkáltatókkal történő egyeztetés, felmérés elkészítése.
Résztevők és felelős	Polgármester Munkáltatók képviselői, Nagyatádi Polgármesteri Hivatal esélyegyenlőségi munkatársa, Civil szervezetek
Partnerek	Munkáltatók képviselői, Nagyatádi Polgármesteri Hivatal esélyegyenlőségi munkatársa, Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	Megvalósítás kezdete: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Felmérésben részt vevő munkáltatók száma.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Munkáltatók részéről érdektelenség, együttműködés hiánya – előzetes egyeztetés a felmérés fontosságáról, diszkréció biztosítása.
Szükséges erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

V.

Intézkedés címe:	Hiányszakmák felmérése a településen, a kapott eredménynek megfelelően képzések, szakképzések, átképzések szervezése a gimnáziumi, szakközépiskolai és a szakiskolai végzettségű munkanélküliek számára
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Magas a gimnáziumi, szakközépiskolai, valamint a szakiskolai képzettségű munkanélküli nők aránya
Célok - Általános megfogalmazás és	Nők számára indított képzési programokkal olyan hasznosítható tudás megszerzése, mely biztosítja az elhelyezkedés lehetőségét. Cél, hogy a (tartósan) munka nélkül lévő nők száma csökkenjen.

rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Hiányszakmák feltérképezése, képzések feltételrendszerének kidolgozása;
Résztevők és felelős	Polgármester TIT, TKKI Pécsi Igazgatósága, Munkaügyi Hivatal
Partnerek	TIT, TKKI Pécsi Igazgatósága, Munkaügyi Hivatal
Határidő(k) pontokba szedve	Megvalósítás kezdete: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Szervezett képzések száma; képzésen részt vevők száma; képzést eredményesen elvégzők száma; munkaerő piacon elhelyezkedettek száma. Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha sikerül olyan képzési modellt kidolgozni, mely hosszútávon alkalmazható, és biztosítja a munkalehetőséget a résztvevők számára.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Megfelelő képzési modell hiánya; pályázati forrás hiányában nem végrehajtható az intézkedés.
Szükséges erőforrások	Pályázati források; személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

VI.

Intézkedés címe:	Kifejezetten nők számára indított átképzési, képzési programok kidolgozása potenciális partnerek bevonásával.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Sok a szakképzett, de nem piacképes tudással rendelkező női munkanélküli
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Nők számára indított képzési programokkal olyan hasznosítható tudás megszerzése, mely biztosítja az elhelyezkedés lehetőségét. Cél, hogy a (tartósan) munka nélkül lévő nők száma csökkenjen.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Hiányszakmák feltérképezése, képzések feltételrendszerének kidolgozása;
Résztevők és felelős	Polgármester TIT, TKKI Pécsi Igazgatósága, Munkaügyi Hivatal
Partnerek	TIT, TKKI Pécsi Igazgatósága, Munkaügyi Hivatal

Határidő(k) pontokba szedve	Megvalósítás kezdete: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Szervezett képzések száma; képzésen részt vevők száma; képzést eredményesen elvégzők száma; munkaerő piacon elhelyezkedettek száma. Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha sikerül olyan képzési modellt kidolgozni, mely hosszútávon alkalmazható, és biztosítja a munkalehetőséget a résztvevők számára.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Megfelelő képzési modell hiánya; pályázati forrás hiányában nem végrehajtható az intézkedés.
Szükséges erőforrások	Pályázati források; személyi és tárgyi feltételek biztosítása

VII.

Intézkedés címe:	Érintettek bevonásával családbarát munkahelyre vonatkozó lehetséges megoldások, kedvezmények összeírása, kiajánlása a munkaadók felé, workshopok, előadások szervezése a munkáltatóknak.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Jelenleg kevés családbarát munkahelyi intézkedés elérhető, nem általános ezek alkalmazása.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános cél, hogy a munkába visszatérő anyák számára biztosítottak, elérhetőek legyenek olyan szolgáltatások, melyek a munkavállalói és az anya szerepet könnyebben össze tudják egyeztetni. Rövidtávon össze kell foglalni ezeket a lehetséges intézkedéseket, alkalmazási lehetőségeikről tájékoztatni kell a munkáltatókat. Hosszú távon az alkalmazásoknak be kell épülniük a mindennapi életbe.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Megoldások feltérképezése; munkáltatók tájékoztatása, eddigi tapasztalatok megosztása; módszertani kidolgozásban segítségnyújtás a munkáltatók részére.
Résztvevők és felelős	Polgármester Nagyatádi Polgármesteri Hivatal esélyegyenlőségi munkatársa, Munkáltatók képviselői
Partnerek	Nagyatádi Polgármesteri Hivatal esélyegyenlőségi munkatársa, Munkáltatók képviselői
Határidő(k) pontokba szedve	Megvalósítás kezdete: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az intézkedés eredményes, ha a munkáltatók hajlandóságot mutatnak az intézkedések bevezetésére, hosszú távon pedig teljesen hétköznapivá, természetessé válik alkalmazásuk.

Kockázatok és csökkentésük eszközei	Munkáltatók részéről érdektelenség
Szükséges erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások.

VIII.

Intézkedés címe:	Szemléletváltó programok kialakítása, tájékoztatások, a nagyobb női részvételi arány elősegítése a döntéshozatalban, a helyi közéletben
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nők szerepe a helyi közéletben viszonylag alacsony.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Női szempontok, érdekek jobb érvényesülésének elősegítése, közéleti kérdésekben a női szemlélet nagyobb mértékű megjelenésének támogatása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Szemléletváltást segítő intézkedések kidolgozása.
Résztevők és felelős	Polgármester Civil szervezetek
Partnerek	Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	Megvalósítás kezdete: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Kidolgozott intézkedések száma, hosszú távon a női közéleti szereplők számának növekedése.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Új szemlélet el nem fogadása.
Szükséges erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

IX.

Intézkedés címe:	Gyes-en/gyed-en lévő anyákkal az önkormányzat és intézményei vonatkozásában folyamatos kapcsolattartás, tájékoztatás a változásokról, képzési lehetőségekről, amely elősegíti a visszailleszkedést.
------------------	---

Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nehéz a visszatérés, a munkába állás a gyermeket vállaló anyák esetében
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Segítő programok kidolgozása nők számára, korszerű ismeretek megszerzését célzó képzések felmérése, szervezésének elősegítése, önkéntes munka lehetőségének biztosítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Kapcsolattartás módjának kidolgozása, tájékoztatók kidolgozása, folyamatos kapcsolattartás.
Résztevők és felelős	Polgármester Nagyatád Város Önkormányzata és intézményei, Civil szervezetek, Nagyatádi Polgármesteri Hivatal esélyegyenlőségi munkatársa
Partnerek	Nagyatád Város Önkormányzata és intézményei, Civil szervezetek, Nagyatádi Polgármesteri Hivatal esélyegyenlőségi munkatársa
Határidő(k) pontokba szedve	Megvalósítás kezdete: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Kapcsolattartás és annak dokumentálása a kidolgozott módszertan szerint; intézkedésbe bevont munkavállalók száma.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	-
Szükséges erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

X.

Intézkedés címe:	A www.nagyatad.hu oldalon link vagy alpont kerül kialakításra „Esélyegyenlőség” menüpont alatt, amelyek információt szolgáltatunk az egyenlő bánásmódról, a diszkriminációval kapcsolatos kérdésekről, az Egyenlő Bánásmód Hatóság eljárásairól, egyéb jogsegélyek lehetőségeiről, szervezetekről, továbbá az elkészült HEP is feltöltésre kerül ezen menüpont alá, hogy mindenki számára biztosítva legyen elérhetősége.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Esélyegyenlőség bemutatásának hiánya a település honlapján
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre	A link létrehozása, a szükséges információk, dokumentumok hozzáférhetőségének biztosítása.

bontásban	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Honlapon link létrehozása, dokumentumok, információk feltöltése.
Résztevők és felelős	Polgármester Nagyatádi Polgármesteri Hivatal esélyegyenlőségi munkatársa
Partnerek	Nagyatádi Polgármesteri Hivatal esélyegyenlőségi munkatársa
Határidő(k) pontokba szedve	Előkészítés: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Elkészült link, feltöltött dokumentumok, információk száma. Az intézkedés megvalósulásáért az esélyegyenlőségi munkatársa felel, továbbá ő gondoskodik róla, hogy mindig a legfrissebb, aktuális információk szerepeljenek a linken.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	-
Szükséges erőforrások	Személyi feltételek.

Idősek

I.

Intézkedés címe:	Idősek ellátásába a meglévő szociális háló mellett további, esetlegesen önkéntes munkaerő bevonása, Aktivitást segítő programok szervezése. Számítástechnikai ismeretek oktatása, a távol lévő családtagok elérhetősége, „közelebb hozása” érdekében.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Magas az egyedül élő idős emberek aránya, amelyen belül főként a nők száma jelentős
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A magányosan élő idős emberek feltérképezése, önkéntesek (pl. diákok) további bevonása az idősek segítésére. Számítógépes ismeretek nyújtásához kapcsolódó képzés szervezése, szükséges előadások nyújtása. Közösségszervezés és -fejlesztés, igényfelméréseket követően „pót nagy” program elindítása, esetleg szomszédi figyelőszolgálat kialakítása, szervezése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Idős emberek szociális ellátásába önkéntesek, civil segítők bevonása; idősek számára is el- és befogadható programok kialakítása; érdeklődési körökhöz kapcsolódó képzés, előadás szervezése.

Részvevők és felelős	Polgármester Nyugdíjas klubok, Egyesületek, Szociális Szolgáltató Központ, Háziorvosi szolgálat, Kórház, Nagyatádi Kulturális és Sport Központ, Egyházak, Családsegítő Szolgálat, Polgárőrség, Rendőrség, CKÖ, Vöröskereszt, Önkéntesség, Civil szervezetek, nevelési és oktatási intézmények
Partnerek	Nyugdíjas klubok, Egyesületek, Szociális Szolgáltató Központ, Háziorvosi szolgálat, Kórház, Nagyatádi Kulturális és Sport Központ, Egyházak, Családsegítő Szolgálat, Polgárőrség, Rendőrség, CKÖ, Vöröskereszt, Önkéntesség, Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	Megvalósítás kezdete: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Ellátásba bevont önkéntesek száma; új ellátási formába bevont ellátottak száma; idősek számára kidolgozott programok száma; programokon részt vevők száma. Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha az ellátottak elégedettek vele, az önkéntesek hozzáállása megfelelő; a kidolgozott programok kedveltek a részt vevők körében, szívesen vesznek részt rajtuk.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kevés önkéntes; nem megfelelő kidolgozás miatt érdektelenség.
Szükséges erőforrások	Pályázati lehetőségek, személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

II.

Intézkedés címe:	Az idősebb korosztály foglalkoztatását, az elhelyezkedését pályázatokkal, foglalkoztatást elősegítő programokkal ösztönözni szükséges.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek és a tartós munkanélküliek száma emelkedik
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A hiányszakmák figyelembevételével szakmai átképzések, egyéb képzések szervezése az érintett partnerek bevonásával.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A hiányszakmákhoz, átképzésekhez kapcsolódó képzések szervezése.
Részvevők és felelős	Polgármester Munkaügyi Hivatal, TKKI Pécsi Igazgatósága, Nagyatádi Polgármesteri Hivatal pályázati referensei, munkáltatók képviselői

Partnerek	Munkaügyi Hivatal, TKKI Pécsi Igazgatósága, Nagyatádi Polgármesteri Hivatal pályázati referensei, munkáltatók képviselői
Határidő(k) pontokba szedve	Megvalósítás kezdete: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A képzésre jelentezők száma. A képzés szervezésébe bevont partnerek száma. A képzést eredményesen elvégzettek száma. A képzést eredményesen elvégzettek száma. A képzés elvégzését követően a munkaerőpiacon elhelyezkedettek száma.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A résztvevők és a munkáltatók részéről együttműködés hiánya.
Szükséges erőforrások	Pályázati lehetőségek, személyi és tárgyi feltételek.

III.

Intézkedés címe:	Az elmagányosodás megelőzése érdekében aktivitást megőrző programok szervezése, generációs programok szervezése a gyermekek, családok, idősök bevonásával
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Elmagányosodás lehetősége
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az elmagányosodás lehetőségének megszüntetése, csökkentése. A tevékenység megvalósításába szükséges partnerek bevonása. Programok szervezése a szabadidő tevékeny eltöltése céljából.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az elmagányosodás veszélyével érintett idős emberek feltérképezése a megfelelő partnereke bevonásával. A feltérképezést követően partnerek bevonásával programok szervezése.
Résztvevők és felelős	Polgármester Nyugdíjas klubok, Egyesületek, Szociális Szolgáltató Központ, Házi orvosi szolgálat, Kórház, Nagyatádi Kulturális és Sport Központ, Egyházak, Családsegítő Szolgálat, Polgárőrség, Rendőrség, CKÖ, Vöröskereszt, Önkéntesség
Partnerek	Nyugdíjas klubok, Egyesületek, Szociális Szolgáltató Központ, Házi orvosi szolgálat, Kórház, Nagyatádi Kulturális és Sport Központ, Egyházak, Családsegítő Szolgálat, Polgárőrség, Rendőrség, CKÖ, Vöröskereszt, Önkéntesség

Határidő(k) pontokba szedve	Megvalósítás kezdete: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Elmagányosodás veszélyével érintett idős emberek száma. A feltérképezésükbe bevont partnerek száma. A programok szervezésébe bevont partnerek száma. Programok száma.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem sikerül az érintett elmagányosodással érintett idős embereket beazonosítani.
Szükséges erőforrások	Pályázati lehetőségek, személyi, tárgyi eszközök

IV.

Intézkedés címe:	Időskori prevenciós szemlélet erősítése, előadások, szűrővizsgálatok lehetőségének biztosítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Magasabb számban előfordulhat a megbetegedések száma
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A szükséges partnerek bevonásával (házi orvos, civil szervezetek, stb.) előadások, szűrővizsgálatok szervezése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Előadások és szűrővizsgálatok szervezése és a az idős emberek részvételének ösztönzése.
Részvevők és felelős	Polgármester Házi orvosok, kórház, civil szervezetek
Partnerek	Házi orvosok, kórház, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	Megvalósítás kezdete: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Előadások, szűrővizsgálatok száma. Az előadásokon és szűrővizsgálatokon résztvevő idős emberek száma.

Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem sikerül felkelteni az idős emberek érdeklődését az előadásokon és szűrővizsgálatok való részvételre vonatkozóan.
Szükséges erőforrások	Pályázati lehetőségek, személyi és tárgyi feltételek

V.

Intézkedés címe:	Munkáltatók bevonásával felmérés készítése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Idősek foglalkoztatásáról nem áll rendelkezésre adat.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A felmérés elkészítése, megvalósítása. A szükséges partnerek (munkáltatók) bevonása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A felmérés elkészítése. A partnerek bevonásával a felmérés elkészítése. Eredmények kiértékelése.
Résztevők és felelős	Polgármester Munkáltatók képviselői, Munkaügyi Hivatal
Partnerek	Munkáltatók képviselői, Munkaügyi Hivatal
Határidő(k) pontokba szedve	Megvalósítás kezdete: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2014. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az elkészült felmérés. A felmérésben közreműködő partnerek száma.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A munkáltatók nem vesznek részt a felmérésének elkészítésében.
Szükséges erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása

VI.

Intézkedés címe:	Számítástechnikai ismeretek oktatása, alap szintű informatikai képzés szervezése, például Idősek Otthonában „közösségi szerepbővítés” keretében a diákok önkéntes munkára való ösztönzése, informatikai ismeretek használatának segítése
------------------	--

Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az idősekre jellemző, hogy nem rendelkeznek informatikai jártassággal, ismeretekkel
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Számítástechnikai ismereteket nyújtó képzés szervezése, az önkéntesek bevonása a tevékenység megvalósításába. Az idős emberek ösztönzése a képzésen való részvételre. A szükséges partnerek (képzők) bevonása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A szükséges partnerek segítségével a képzés megszervezése. Önkéntes diákok, személyek bevonása a tevékenység megvalósításába. A képzés lebonyolítása. Az eredmények kiértékelése.
Résztevők és felelős	Polgármester Munkaügyi Központ, Szociális Szolgáltató Központ, önkéntesek, oktatási intézmények
Partnerek	Munkaügyi Központ, Szociális Szolgáltató Központ, önkéntesek
Határidő(k) pontokba szedve	Megvalósítás kezdete: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A képzés szervezésében közreműködő partnerek száma. A képzésben közreműködő önkéntesek száma. A képzésen résztvevő idős emberek száma. A képzést eredményesen elvégzők száma.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Alacsony számú idős ember vesz részt a képzésen.
Szükséges erőforrások	Pályázati lehetőségek, személyi és tárgyi feltételek

VII.

Intézkedés címe:	Áldozattá válás megelőzését célzó programok folytatása a rendőrség bevonásával, trükkös lopások megismertetése, fogyasztóvédelmi ismeretek
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Gyakoribb az idősek áldozattá válása
Célok - Általános megfogalmazás és	Az idős emberek tájékoztatása a rájuk leselkedő veszélyekről. Az intézkedés megvalósításához szükséges partnerek bevonása. A bűncselekmények számának csökkentése. Szórányanyagok készítése,

rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	terjesztése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A tájékoztató előadások szervezése A szükséges partnerek bevonása (.pl. Rendőrség). Az előadások lebonyolítása. Szórányanyagok készítése.
Résztevők és felelős	Polgármester Nyugdíjas klubok, Egyesületek, Szociális Szolgáltató Központ, Háziorvosi szolgálat, Kórház, Nagyatádi Kulturális és Sport Központ, Egyházak, Családsegítő Szolgálat, Polgárőrség, Rendőrség, CKÖ, Vöröskereszt, Önkéntesség
Partnerek	Nyugdíjas klubok, Egyesületek, Szociális Szolgáltató Központ, Háziorvosi szolgálat, Kórház, Nagyatádi Kulturális és Sport Központ, Egyházak, Családsegítő Szolgálat, Polgárőrség, Rendőrség, CKÖ, Vöröskereszt, Önkéntesség
Határidő(k) pontokba szedve	Megvalósítás kezdete: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az intézkedés megvalósításába bevont partnerek száma. Az előadások száma. A szórányanyagok száma. Az előadások résztvevő idős emberek száma.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Alacsony számú idős ember vesz részt az előadásokon.
Szükséges erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek

VIII.

Intézkedés címe:	Megfelelő, az idős emberek számára is el-/befogadható módon kialakított oktatási, tevékenységi rendszer kidolgozása. Nyugdíjasok bevonása városi programokba önkéntes munkavállalás keretében.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Tevékeny idős korhoz szükséges programok nem állnak rendelkezésre
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú	A tevékeny idős kor lehetőségének megteremtése a fizikai és mentális állapotuk fenntartásáért. A szükséges partneri együttműködések kialakítása, önkéntesek munka biztosítása.

időegységekre bontásban	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A programok kidolgozása és lebonyolítása, oktatási tevékenységi rendszer kidolgozása önkéntesek, partnerek segítségével.
Résztevők és felelős	Polgármester Nyugdíjas klubok, Egyesületek, Szociális Szolgáltató Központ, Nagyatádi Kulturális és Sport Központ, Egyházak, önkéntesek
Partnerek	Nyugdíjas klubok, Egyesületek, Szociális Szolgáltató Központ, Nagyatádi Kulturális és Sport Központ, Egyházak, önkéntesek
Határidő(k) pontokba szedve	Megvalósítás kezdete: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Megvalósított programok száma. A programokon résztvevő idős emberek száma. A program lebonyolításában közreműködős partnerek, önkéntesek száma.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség az idős emberek részéről.
Szükséges erőforrások	Pályázati források, személyi és tárgyi feltételek.

Fogyatékosok

I.

Intézkedés címe:	Akadálymentesítésre fordítható pályázati források feltérképezése, a szükséges mentesítési feladatok összeírása, megvalósításukra ütemterv készítése, pályázati forrásokból komplex akadálymentesítés kivitelezése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A közintézmények (elsősorban belső) fizikai akadálymentesítése nem teljeskörű.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Közintézmények szükséges fizikai akadálymentesítésének megvalósítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Jelenlegi akadálymentesítési helyzet felmérése; szükséges pótlások megállapítása; fizikai megvalósítás.
Résztevők és felelős	Polgármester Szociális Szolgáltató Központ, Nagyatád Város Polgármesteri Hivatal

	műszaki iroda munkatársa és pályázati referensek
Partnerek	Szociális Szolgáltató Központ, Nagyatád Város Polgármesteri Hivatal műszaki iroda munkatársa és pályázati referensek
Határidő(k) pontokba szedve	Megvalósítás kezdete: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Akadálymentesített közintézmények száma. A kialakított akadálymentes környezet folyamatosan használható, fenntartásában állagmegóvást kell alkalmazni.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázati forrás hiányában fejlesztések elmaradása
Szükséges erőforrások	Pályázati források.

II.

Intézkedés címe:	Saját lakást használó fogyatékos személyek felmérése, lakások és azok környezeteinek felmérése, akadálymentesség hiánya esetén komplex akadálymentesítés megvalósításának elősegítése pályázati források felhasználásával
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Saját lakást használó személyek adatai nem ismertek
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A saját lakást használó fogyatékos személyek életkörülményének felméréssel, tapasztalatainak felhasználásával a jelenleg intézményellátásban részesülő fogyatékosok életvitele önállóbbá válják. A nem megfelelően akadálymentesített saját otthonok komplex akadálymentesítése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Felmérés elkészítése. Felmérés eredményei figyelembevételével az intézkedési tervek kidolgozása
Résztevők és felelős	Polgármester Szociális Szolgáltató Központ, Nagyatád Város Polgármesteri Hivatal műszaki iroda munkatársa és pályázati referensek, Fészek Lakóotthon
Partnerek	Szociális Szolgáltató Központ, Nagyatád Város Polgármesteri Hivatal műszaki iroda munkatársa és pályázati referensek, Fészek Lakóotthon

Határidő(k) pontokba szedve	Megvalósítás kezdete: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az elkészült felmérés. Intézkedési tervek száma.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány.
Szükséges erőforrások	Pályázati lehetőségek, személyi és tárgyi feltételek

III.

Intézkedés címe:	Akadálymentesítésre fordítható pályázati források feltérképezése, a szükséges mentesítési feladatok összeírása, megvalósításukra ütemterv készítése, külső források bevonásával komplex info-kommunikációs akadálymentesítés megvalósítása.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Közüntézmények infokommunikációs akadálymentesítése nem teljes körű, hiányos
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Közüntézmények szükséges infokommunikációs akadálymentesítésének megvalósítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Jelenlegi akadálymentesítési helyzet felmérése; szükséges pótlások megállapítása; fizikai megvalósítás.
Résztevők és felelős	Polgármester Nagyatád Város Polgármesteri Hivatal pályázati referensek
Partnerek	Nagyatád Város Polgármesteri Hivatal pályázati referensek
Határidő(k) pontokba szedve	Megvalósítás kezdete: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak	Akadálymentesített közüntézmények száma. A kialakított akadálymentes környezet folyamatosan használható,

dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	fenntartásában állagmegóvást kell alkalmazni.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázati forrás hiányában fejlesztések elmaradása.
Szükséges erőforrások	Pályázati források.

IV.

Intézkedés címe:	Védett munkahelyek létrehozása, igényfelmérés képzésekre vonatkozóan
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Alacsony foglalkoztatottság
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Védett munkahelyek létrehozásával fogyatékosok foglalkoztatási helyzetének javítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Képzési igények felmérése. Védett munkahelyek létrehozása.
Résztevők és felelős	Polgármester Munkaügyi Hivatal, TKKI Pécsi Igazgatósága, Szociális Szolgáltató Központ
Partnerek	Munkaügyi Hivatal, TKKI Pécsi Igazgatósága, Szociális Szolgáltató Központ
Határidő(k) pontokba szedve	Megvalósítás kezdete: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Képzések száma. Képzésen résztvevők száma. Védett munkahelyek száma. Védett munkahelyen új foglalkoztatottak száma.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Védett munkahely létrehozásához nem állnak rendelkezésre a szükséges feltételek.

Szükséges erőforrások	Pályázati források
-----------------------	--------------------

V.

Intézkedés címe:	Szemléletformáló programok, ismeretek bővítésére irányulóan, az iskolák pedagógiai programjában rögzített esélyegyenlőséggel összhangban, lehetőség biztosítása számukra, hogy beszéljenek magukról, a helyzetükről, a segítségnyújtás módjairól. Bemutakozó kulturális programok szervezése, általuk létrehozott alkotások bemutatása, érzékenyítés a problémáik iránt
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Fogyatékosokkal szembeni előítéletesség ismerethiány miatt
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A fogyatékosokkal szembeni előítéletek csökkentése szemléletformáló programok által.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A fogyatékosokkal szembeni előítéletek csökkentésére vonatkozó programok, előadások szervezése a megfelelő partnerek bevonásával.
Résztevők és felelős	Polgármester Kulturális és Sport Központ, Szociális Szolgáltató Központ, nevelési és oktatási intézmények, civil szervezetek
Partnerek	Kulturális és Sport Központ, Szociális Szolgáltató Központ, nevelési és oktatási intézmények, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	Megvalósítás kezdete: 2013. december 31. Eredmények kiértékelése: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Szemléletformáló programok, előadások száma. A programokon résztvevők száma. A programok szervezésében közreműködő partnerek száma.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Alacsony lesz a programok hatékonysága és nem érik el céljukat.
Szükséges erőforrások	Pályázati lehetőségek, személyi és tárgyi feltételek

Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	8 általános iskolai végzettség megszerzésére vonatkozó képzés szervezése	Magas a 8 általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma	A 8 általános iskolai végzettség megszerzéséhez feltételek biztosítása, az érdeklődés-felkeltése, a végzettség megszerzésének ösztönzése		Lehetséges célcsoportok feltérképezése, a képzés megszervezése. Az eredmények kiértékelése.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Az intézkedés akkor eredményes, ha az érintettek hajlandóságot mutatnak a programban való részvételre. Eredményességi mutatók: szervezett képzések száma; képzésre beiratkozottak száma; képzést eredményesen elvégzők száma.	Személyi és tárgyi feltételek, pénzügyi források biztosítása.	Az intézkedés fenntartható és eredményes, ha az érintettek részt vesznek a képzésen.
2	Alacsony képzettségű munkanélküliek képzések indítása, mely a munkaerőpiacon tartós elhelyezkedést biztosít	Magas az alacsony képzettségű munkanélküliek száma.	Munkaerőpiacon történő elhelyezkedés segítése, elhelyezkedésre való hajlandóság ösztönzése. Cél a minél hosszabb időre történő elhelyezkedés segítése. Hosszú távon tudatosítani		Képzési programok szervezése, eredmények értékelése.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Valamely képzési formába belépők száma; képzést eredményesen elvégzők száma; képzést követően a munkaerőpiacon elhelyezkedettek száma; munkába állást követő 1 éven túli	Pályázati támogatások, személyi és tárgyi feltételek.	Az intézkedés eredménye fenntartható, amennyiben a képzést eredményesen elvégzik a célcsoport tagjai, amely által tartós munkalehetőséghez jutnak.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
			szükséges a foglalkoztatásban való részvétel fontosságát.					foglalkoztatás mértéke.		
3	Munkanélküliek kedvezményes foglalkoztatási lehetőségeinek feltérképezése, „kijánlásuk” munkaadók felé.	Magas a tartósan munka nélkül lévők száma.	A tartósan munkanélküli személyek foglalkoztatásának biztosítása.		Kedvezményes foglalkoztatási lehetőségek összesítése, munkáltatókkal történő egyeztetése, eredmények kiértékelése.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Az intézkedés akkor fenntartható, ha a munkáltatók motiváltak a feltérképezett foglalkoztatási eszközök alkalmazásában, eredményesnek, hatékonynak tartják. Eredményességi mutatók: munkáltatói egyeztetések száma; valamely foglalkoztatási eszközt bevezető/alkalmazó munkáltatók száma; a foglalkoztatási eszközöknek köszönhetően alkalmazott munkavállalók száma.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása.	Az intézkedés akkor fenntartható, ha a munkáltatók motiváltak a feltérképezett foglalkoztatási eszközök alkalmazásában, eredményesnek, hatékonynak tartják.
4	Pályakezdők	Nincs az	Az intézkedés célja,		Pályaválasztási	Ormai István	2018.12.31.	Megtartott	Pályázati	Az intézkedés

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	foglalkoztatási lehetőségeinek kidolgozása, pályaelemzés tanácsadás munkáltatók bevonásával.	oktatásból munkaerő piaca történeti átmeneti segítő program.	ahogy pályaválasztás előtt álló diákok megfelelő információkat kapjanak arról mely oktatási típus képesítést nyújthat hosszú távú foglalkoztatási lehetőségeket számukra. Ezek, valamint az egyéni kompetenciák érdeklődési kör összevetésével megtalálható a megfelelő orientáció a diákok számára. Munkáltatók körében felmérést gyakornoki programok önkéntes munkavégzés lehetőségéről.		tanácsadó, oktatási intézmények bevonásával tanácsadás módszertanának előkészítése, megvalósítás időbeli ütemezésének kidolgozása, munkáltatók, oktatási intézmények részvételével workshop-ok szervezése gyakornoki programok, önkéntes munka lehetőségeiről, feltételeiről.	polgármester		tanácsadások száma, résztvevő diákok száma, megtartott munkáltatói workshop-ok száma, önkéntes munkát biztosító munkáltatók száma, gyakornoki programot indító munkáltatók száma.	források, személyi és tárgyi feltételek biztosítása.	fenntartható, ha a diákok, oktatási intézmények, valamint a munkáltatók is motiváltak alkalmazásában, eredményesnek, hatékonynak tartják.
5	Mélyszegénységben élők egészségügyi helyzetének javítására helyi kezdeményezésű szűrőprogramok szervezése az egészségügyi	Kevés a helyi kezdeményezésű egészségügyi szűrőprogram.	Mélyszegénységben élők csoportja számára átfogó egészségügyi szűrőrendszer kialakítása, megfelelő időbeli rendszerességgel. Szűréseken való		Szűrőprogram rendszerének kidolgozása; részvétel dokumentálása.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Kialakított szűrőprogram rendszer; szűréseken résztvevők száma.	Pályázati források, személyi és tárgyi feltételek biztosítása.	Az intézkedés akkor eredményes és fenntartható, ha a szűrőprogramot a célcsoport elfogadja, sikerül szemléletváltást elérni a témában, és az önálló

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	ellátás és a szociális ellátás szakembereinek segítségével.		részvétel, vagyis a megelőzés fontosságának tudatosítása.							életvitelbe is át tudnak ültetni egészségmegőrző tevékenységeket.
6	Romák, mélyszegénységben élő lakosság részére képzésindítás, amely biztosítja a tartós elhelyezkedést a munkaerőpiacon	Nincs piacképes tudást biztosító képzési program.	A piacképes tudás megszerzésével a munkaerőpiacon tartós elhelyezkedés biztosítása, ezáltal a tartós munkanélküliség csökkentése.		Hiányszakmák feltárása, hozzá kapcsolódó képzések szervezése a érintett partnerekkel való együttműködésben. Képzésen résztvevők részvételre való ösztönzése, motiválása. Eredmények kiértékelése.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Indított képzések száma, képzésen résztvevők száma, képzést eredményesen elvégzők száma, a képzés révén elhelyezkedettek száma.	Pályázati lehetőségek, személyi és tárgyi feltételek	Az intézkedés eredményes, ha megfelelő a képzésen való részvételi hajlandóság.
7	Érintettek bevonásával adatgyűjtés, helyzetfeltárás a mélyszegénységben élő romák számára vonatkozóan és munkahelyi elhelyezkedés segítése	Mélyszegénységben élők számáról nincs pontos adat.	Rövid távon: a felmérés előkészítése. Középtávon a felmérés megvalósulása, adatok feldolgozása. Hosszú távon: az eredményekre alapozva életviteli tanácsadás, támogató intézkedések kidolgozása, célcsoport		A lehetséges célcsoportok feltérképezése, családsegítő szolgálat és a nemzetiségi önkormányzat munkatársa segítségével. A célcsoport személyes felkeresése, adatgyűjtés, adatok	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Az elkészült felmérés. A felmérés elkészítésében résztvevő partnerek. Életviteli tanácsadáson, képzésen résztvevők száma. A tanácsadások, képzések száma.	Pályázati lehetősége, személyi és tárgyi feltételek biztosítása	Az intézkedés akkor eredményes, ha az érintettek hajlandóságot mutatnak a programban való részvételre, határidőre megvalósul olyan adatbázis, melynek segítségével az érintett személyek, családok

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
			életkörülményeinek nyomon követése.		feldolgozása.					helyzetéről pontos képet kaphatnak a szakemberek, folyamatos kapcsolattartással nyomon követhető helyzetük. A célcsoport tagjai önálló tevékenységeket végeznek helyzetük javítása érdekében.
8	Helyzetfeltárás az általános iskolai oktatásban tanulóknak létszámára és a 8. évfolyamot eredményesen végzettek számára vonatkozóan. A kapott eredmény alapján képzések, átképzések szervezése	Általános iskolai felnőttoktatásban tanulóknak létszámára és a 8. évfolyamot eredményesen végzettek számára vonatkozó adathiány	A valós helyzet megismerése. A kapott eredmény alapján képzések, átképzések szervezése, oktatási intézményekkel való együttműködés. Továbbképzési lehetőségeiről való tájékoztatás.		Felmérés előkészítése, megvalósítása. Képzési programok kidolgozása, megvalósítása partnerek közreműködésével.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Elkészült felmérés, a képzésen résztvevők száma, a partneri együttműködések száma, a képzési eredményesen elvégzettek száma.	Pályázati lehetőségek, tárgyi és személyi feltételek biztosítása.	Az intézkedés fenntartható, ha minél többen sikeresen elvégzik a képzést
9	Érintett partnerek bevonásával adatgyűjtés, helyzetfeltárás felnőttképzés szervezése	Adathiány a felnőttoktatásban résztvevők számáról középiskolában.	A valós helyzet megismerése. A kapott eredmény alapján képzések, átképzések szervezése, oktatási intézményekkel való		Felmérés előkészítése, megvalósítása. Képzési programok kidolgozása, megvalósítása	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Elkészült felmérés, a képzésen résztvevők száma, a partneri együttműködések száma, a képzési	Pályázati lehetőségek, tárgyi és személyi feltételek biztosítása.	Az intézkedés eredményes és fenntartható, amennyiben valós képet kapunk a helyzetről, és a képzést a

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
			együttműködés. Továbbképzés lehetőségeiről való tájékoztatás.		partnerek közreműködésével.			eredményesen elvégzettek száma.		célcsoport érintettjei sikeresen elvégezték
10	Helyzetfeltárás, pénzügyi életviteli tanácsadás, munkahelyi elhelyezkedést elősegítő foglalkozások, önálló életviteli képesség erősítése, rendszeres jövedelem megszerzésének elősegítése, nevelési tanácsadás biztosítása.	Mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatásra vonatkozó adathiány.	A valós helyzet megismerése az együttműködő partnerek közreműködésével		Felmérés előkészítése, megvalósítása.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Az elkészült felmérés.	Személyi és tárgyi feltételek	Az intézkedés eredményes és fenntartható, amennyiben megismerjük a valós helyzetet a felmérés során.
11	Helyzetfeltárás, elégtelen lakhatási körülmények számának feltárása, a feltárt problémára megoldási javaslat készítése, probléma megoldásának ösztönzése, tanácsadással,	A veszélyeztetett lakhatási helyzetek és hajléktalanságra vonatkozó adatok pontatlansága.	A valós helyzet megismerése. A feltárt problémára megoldási javaslat készítése, a probléma megoldásának ösztönzése, esetleges pályázati források bevonásával, önkéntesség		A felmérés előkészítése, megvalósítása. Eredmények értékelése, megoldási javaslatok kidolgozása. Segítségnyújtás a gyakorlati megvalósításban.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Az elkészült felmérés, kidolgozott javaslatok száma, a megvalósításban résztvevő partnerek száma, a célcsoportban érintett személyek száma.	Pályázati lehetőségek, személyi és tárgyi feltételek biztosítása	Az intézkedés eredményes és fenntartható, amennyiben elkészül a helyzetfeltárás és kidolgozásra kerülnek a javaslatok a célcsoport érintettjei számára

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	esetleges pályázati források bevonásával, önkéntesség lehetőségének biztosításával.		lehetőségének biztosításával.							
12	Állapotfelmérés, elégtelen lakhatási körülmények feltárása, út-és járdaviszonyok állapotának és kialakításának szükségességének felmérése, felmérés eredménye alapján biztonságos közlekedési feltételek megteremtése pályázati lehetőségek, támogatások, források bevonásával, felhasználásával.	A roma gyerekek lakókönyezetének minősül szegregátumnak, azonban lakóhelyük környezetében az infrastruktúráls feltételek (út-és járdaviszonyok) nem megfelelőek (CKÖ tájékoztatása alapján)	Az infrastrukturális feltételek felmérése. A biztonságos közlekedési feltételek megteremtése.		Felmérés előkészítése, megvalósítása. Pénzügyi és tárgyi feltételek megteremtése. Fizikai megvalósítás.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Elkészült felmérés, elkészült műszaki dokumentumok, elkészült infrastruktúra.	Pályázati lehetőségek, személyi és tárgyi feltételek biztosítása.	Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha elkészül a helyzetfeltárás és megvalósul az infrastrukturális fejlesztés.
13	A www.nagyatad.hu oldalon "Esélyegyenlőség" link vagy alpont	Esélyegyenlőség bemutatásának hiánya a település honlapján. Az intézkedés	A link létrehozása, a szükséges információk, dokumentumok hozzáférhetőségének		Honlapon link létrehozása, dokumentumok, információk feltöltése.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Elkészült link, feltöltött dokumentumok, információk száma.	Személyi feltételek biztosítása	Az intézkedés eredményes és fenntartható, amennyiben kialakításra kerül a

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	kialakítása	megvalósulásáért az esélyegyenlőségi munkatársa felel, továbbá ő gondoskodik róla, hogy mindig a legfrissebb, aktuális információk szerepeljenek a linken.	biztosítása.							link, és folyamatosan frissítik.
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Veszélyeztetettséggel érintett családok problémáinak feltárása, problémakezelő eljárások kidolgozása. Gyermek- és ifjúságvédelem hatékonyabb feladatellátása, adatok folyamatos figyelése, szükséges beavatkozások időben történő megtétele.	Nő és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma	Általános cél a veszélyeztetett gyerekek számának csökkentése. Veszélyeztetettség felmérése; intézkedési tervek kidolgozása; veszélyeztetett gyerekek számának csökkentése. Folyamatos, dokumentált kapcsolattartás megelőző jelleggel.		Érintett családokkal kapcsolatfelvétel, veszélyeztetettség okainak feltárása; egyéni intézkedési tervek kidolgozása. Veszélyeztetettség határán lévő gyerekek felkutatása, megelőző intézkedések bevezetése.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Dokumentált kapcsolatfelvétel; veszélyeztetett gyerekek száma; egyéni intézkedési tervek száma.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása.	Az intézkedés akkor eredményes, ha a célcsoport tagjainak részvételi hajlandósága hosszú távon fennmarad, és a szakemberek is hatékonynak ítélik a megvalósulást.
2	Felmérés elvégzése	Nem áll rendelkezésre	Felmérés elkészítése.		Felmérés elkészítése.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Elkészült felmérés.	Személyi és tárgyi	Az intézkedés eredményes,

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	mélyszegénységben élő gyerekek száma vonatkozásában. A helyzetfeltárásból adódóan szociális hátrányok enyhítése, változások követése potenciális partnerek bevonásával.	megközelítő adatok a mélyszegénységben élő gyerekek számáról.			Segítő tevékenység elvégzése a szükséges partnerek bevonásával				feltételek biztosítása.	amennyiben elkészül a felmérés és a hátrányok csökkentésre kerülnek a segítő tevékenység által
3	Helyzetfeltárás, adatgyűjtés a 0-6 éves korúak körében a nemzetiség és hátrányos helyzet megoszlására vonatkozóan	A településen magas a 0-6 éves korúak aránya	A hátrányos helyzet javítása érdekében családok komplex támogatása, biztos Kezdet program megalapozása.		Felmérés előkészítése, megvalósítása, támogató programok kidolgozása.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Elkészült felmérés; felmérésbe bevont családok száma; kidolgozott programok száma; programokba bevont családok száma.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása.	Fenntartható az intézkedés, amennyiben a szükséges partneri együttműködés által elkészül a felmérés.
4	Helyzetfeltárás, lakhatási körülmények megismerése, felmérése a 0-14 éves korú roma gyerekek körében.	A CKÖ becsült adatai alapján magas a 0-14 éves roma gyermekek száma (lakókörnyezetük nem minősül szegregátumnak)	A szociális hátrányok kompenzálása, programok szervezése (kulturális, egészségmegőrzés, sport), családi közös programok, pályázati		Helyzetfelmérés előkészítése, programok szervezése.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Elkészült felmérés, kidolgozott, szervezett programok száma, programokon résztvevők száma.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása.	Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha a célcsoport tagjai a társadalmi, kulturális hovatartozásukat pozitívként élik meg, és a

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
			lehetőségekből kulturális, hagyományörző rendezvények, roma kultúra és hagyományok ápolása, pl.: Kisebbségi Cigány Nap, Rinyamenti Térségi Nemzetiségi Nap - Roma Költők Napja keretében versmondó verseny a Városi Könyvtárban, Romanap							társadalomban esélyegyenlőségi helyzetük folyamatosan javuló tendenciát mutat.
5	Állapotfelmérés, biztonságos közlekedési feltételek megteremtése pályázati lehetőségek, támogatások, források bevonásával, felhasználásával	A roma gyermekek lakókönyezete nem minősül szegregátumnak, azonban a lakóhelyük környezetében az infrastruktúrális feltételek (út- és járdaviszonyok) nem megfelelőek (CKÖ tájékoztatása alapján)	Az infrastrukturális feltételek felmérése. A biztonságos közlekedési feltételek megteremtése.		Felmérés előkészítése, megvalósítása. Pénzügyi és tárgyi feltételek megteremtése. Fizikai megvalósítás.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Elkészült felmérés, kidolgozott közlekedési intézkedési intézkedések száma, kidolgozott műszaki dokumentáció száma, fizikailag megvalósult intézkedések száma.	Pályázati támogatások, személyi és tárgyi feltételek biztosítása.	Az intézkedés fenntartható és eredményes amennyiben elkészül a felmérés és az infra fejlesztés
6	Helyzetfelmérés, szülők iskolai végzettsége, munkavállalási	A 0-14 éves korosztályban magas a HH/HHH gyermekek száma.	Általános cél a szociális hátrányok kompenzálása, a HH/HHH helyzetű		Helyzetfelmérés elkészítése, adatok kiértékelése,	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Elkészült felmérés, kidolgozott intézkedési tervek	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása.	Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha a célcsoport tagjait

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	adatai, képzések/átképzések a szülők számára, munkavállalás ösztönzése.		gyermekes esélynövelésére irányuló differenciált fejlesztés, továbbtanulási esélyek növelése, továbbtanuláshoz szükséges készségek, képességek, kompetenciák fejlesztése.		intézkedési terv kidolgozása.			száma, a célcsoport intézkedések által érintett tagjainak száma		megfelelően sikerül motiválni a részvétellel, általános szemléletformálást sikerül elérni életszemléletükben.
7	Továbbtanulás ösztönzése, esélyek növelése, továbbtanulás irányítása, segítése pályaválasztási tanácsadás együttműködés az oktatási intézményekkel	A tanulók érettségire adó gimnáziumi és szakközépiskolai középfokú oktatásban való részvétele jelentős mértékben csökkenő tendenciát mutat, amely alacsony iskolai végzettséget eredményez.	Pályaválasztási tanácsadással a tanulók megfelelő orientációjának megfelelő képzési forma kiválasztása, a piacképes szakképesítés és a hosszútávú elhelyezkedés biztosítása érdekében.		Tanácsadások szervezése, egyéni kompetenciák felmérése, partneri együttműködéssel.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Partneri együttműködések száma, megtartott csoportos és egyéni tanácsadások száma, továbbtanulásra jelentkező diákok száma, középiskolába felvett diákok száma.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása.	Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha a célcsoport hasznosnak, hatékonyak ítéli, a továbbtanulásra jelentkezők száma az elvárt mértékben emelkedik.
8	Szociális hátrányok kompenzálása, családdal kapcsolat felvétele, a tanuló családban állandó feladattal történő	A HHH tanulók aránya magas az évfolyamismétlők és a 250 óránál többet hiányzó tanulók körében.	A HH/HHH helyzetű gyermekek esélynövelésére irányuló differenciált fejlesztés (sikerélményhez juttatni), hiányzások és az		Helyzetfelmérés, partneri együttműködések kialakítása, fejlesztő foglalkozások kidolgozása.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Elkészült felmérés, partneri együttműködések száma, kidolgozott programok száma, programokon	Pénzügyi, személyi és tárgyi feltételek biztosítása.	Az intézkedés akkor eredményes és fenntartható, ha hatására az elvárt mértékben csökken az évfolyamismétlők, illetve a

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	megbízása, család gondozó bevonása.		évfolyamismétlők számának csökkentése a tanulók ösztönzésével tanórán kívüli fejlesztő foglalkozások, színjátás, sport, ügyes kezek szakkör, érdeklődésének megfelelő területre bevonni.					résztevők száma, évfolyamismétlők számának csökkenése, hiányzások csökkenésének mértéke.		hiányzások száma a célcsoportban.
9	Hátránykompenzáló programokon részvételi arány növelése, részvételi lehetőség biztosítása, támogatása – ösztöndíj rendszer pályázati lehetőségekből, pályázati források bevonásával	Hátránykompenzáló programokon való HH/HHH tanulók részvételi aránya az összlétszámhoz viszonyítva alacsony, illetve a szegregált intézményben a teljes hiánya tapasztalható.	A tervezett programok megvalósításával a HH/HHH tanulók számára az esélyegyenlőség megteremtése.		Hátránykompenzáló programok kidolgozása, ösztöndíjprogram kidolgozása, adatok kiértékelése.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Kidolgozott programok száma, kidolgozott ösztöndíj rendszer, megvalósításba bevont tanulók száma.	Pályázati források, személyi és tárgyi feltételek biztosítása.	Az intézkedés eredményes és fenntartható amennyiben a programok kidolgozásra kerülnek
10	A www.nagyatad.hu oldalon link vagy alpont kerül kialakításra „Esélyegyenlőség” menüpont alatt	Esélyegyenlőség bemutatásának hiánya a település honlapján. Az intézkedés megvalósulásáért az	A link létrehozása, a szükséges információk, dokumentumok hozzáférhetőségének biztosítása.		Honlapon link létrehozása, dokumentumok, információk feltöltése.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Elkészült link, feltöltött dokumentumok, információk száma. A	Személyi feltételek.	Az intézkedés eredményes és fenntartható, amennyiben kialakításra kerül a link, amely folyamatosan

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		esélyegyenlőségi munkatársa felel, továbbá ő gondoskodik róla, hogy mindig a legfrissebb, aktuális információk szerepeljenek a linken.								frissítve van.
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Prevenációs szemlélet erősítése, szűrővizsgálatok biztosítása	Preventív és szűrőtevékenységek a magas előfordulású megbetegedésekre	Általános szemléletté tenni a betegségekkel kapcsolatos megelőzés fontosságát, a szűrőprogramokon való részvétel ösztönzését.		Szemléletformálást célzó tájékoztató anyagok kidolgozása, szűrőprogramok szervezése magas előfordulású megbetegedésekre, veszélyeztetett korosztályoknak megfelelően.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Megvalósuló szűrőprogramok száma, szűréseken résztvevők száma, feltárt betegségek száma.	Pályázati támogatások, személyi és tárgyi feltételek biztosítása.	Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha a prevenció szükségessége és fontossága általános szemléletté válik, a megelőzés értéke előtérbe kerül a "nemtörődomséggel" szemben.
2	Női civil szervezet létrehozása vagy a jelenleg meglévő civil szervezet tevékenységének bővítése,	A népességben belül magas a nők aránya	A nők véleményének megjelenítése, érvényesítése, programok szervezése például „Nőnap másképpen” - minden, nőket érintő társadalmi probléma megjelenése		Felmérés arra vonatkozóan, mi módon bővíthető meglévő civil szervezet tevékenysége nők érdekképviseletével kapcsolatban; kifejezetten női	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Létrehozott civil szervezetek száma, új civil szervezetbe belépők száma, bővített tevékenységű civil szervezetek száma.	Pénzügyi, személyi és tárgyi feltételek biztosítása.	Az intézkedés fenntartható amennyiben a felmérés megvalósul a közreműködő partnerek bevonásával.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
					érdekérvényesítő szervezet létrehozása.					
3	Idős nők bevonásának elősegítése a civil, nyugdíjas szervezetekbe, a városi programokba, akár önkéntesség lehetőségének biztosításával.	A népességben belül magas az idős nők aránya, előfordulhat magány, kiszolgáltatottság megjelenése	Egyedül élő, kiszolgáltatott helyzetű idős nők tevékeny bevonása a társadalmi életbe. „Pót nagy” program megvalósítása, igény esetén ennek elindítása. Szomszédi figyelőszolgálat kialakítása, erősítése.		Felmérés készítése a célcsoportról (számuk, élethelyzetük, stb.), tevékenységek kidolgozása.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Elkészült felmérés, intézkedésbe bevont idős nők száma, programok száma.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása.	Az intézkedés eredményes és fenntartható, amennyiben elkészül a felmérés és létrejönnek a tervezett együttműködések a lehetséges partnerekkel
4	Helyi munkaadók minél szélesebb körű bevonásával felmérés kidolgozása, az elkészítése az „egyenlő munkáért egyenlő bért” elv megvalósulása vonatkozásában.	A közszférán kívül nem áll rendelkezésre adat az esélyegyenlőségi szempont megvalósulásáról.	Felmérés készítése arról, hogy nők és férfiak hasonló munkakörben való foglalkoztatása esetén hogyan alakulnak a bérvizonyok. Workshopok szervezése a munkáltatóknak a munkahelyi diszkriminációról, az egyenlő bánásmód elvének megismertetéséről, törvényi		Felmérésről munkáltatókkal történő egyeztetés, felmérés elkészítése.	Ormai István	2018.12.31.	Az elkészült felmérés. Felmérésben résztvevő munkáltatók száma.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása.	Az intézkedés eredményes és fenntartható, amennyiben elkészül a felmérés.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
			szabályozásról.							
5	Hiányszakmák felmérése a településen, kapott eredménynek megfelelően képzések, szakképzések, átképzések szervezése gimnáziumi, szakközépiskolai és a szakiskolai végzettségű munkanélküliek számára	Magas a gimnáziumi, szakközépiskolai, valamint a szakiskolai képzettségű munkanélküli nők aránya	Nők számára indított képzési programokkal olyan hasznosítható tudás megszerzése, mely biztosítja az elhelyezkedés lehetőségét. Cél, hogy a (tartósan) munka nélkül lévő nők száma csökkenjen.		Hiányszakmák feltérképezése, képzések feltételrendszerének kidolgozása;	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Szervezett képzések száma; képzésen résztvevők száma; képzést eredményesen elvégzők száma; munkaerő piacon elhelyezkedettek száma.	Pályázati források; személyi és tárgyi feltételek biztosítása.	Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha sikerül olyan képzési modellt kidolgozni, mely hosszútávon alkalmazható, és biztosítja a munkalehetőséget a résztvevők számára.
6	Kifejezetten nők számára indított átképzési, képzési programok kidolgozása potenciális partnerek bevonásával.	Sok a szakképzett, de nem piacképes tudással rendelkező női munkanélküli	Nők számára indított képzési programokkal olyan hasznosítható tudás megszerzése, mely biztosítja az elhelyezkedés lehetőségét. Cél, hogy a (tartósan) munka nélkül lévő nők száma csökkenjen.		Hiányszakmák feltérképezése, képzések feltételrendszerének kidolgozása;	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Szervezett képzések száma; képzésen résztvevők száma; képzést eredményesen elvégzők száma; munkaerő piacon elhelyezkedettek száma.	Pályázati források; személyi és tárgyi feltételek biztosítása	Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha sikerül olyan képzési modellt kidolgozni, mely hosszútávon alkalmazható, és biztosítja a munkalehetőséget a résztvevők számára.
7	Érintettek bevonásával családbarát munkahelyre	Kevés a családbarát munkahelyi megoldás	Általános cél, hogy a munkába visszatérő anyák számára biztosítottak,		Megoldások feltérképezése; munkáltatók tájékoztatása,	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Az intézkedés eredményes, ha a munkáltatók hajlandóságot	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása,	Az intézkedés eredményes, ha a munkáltatók hajlandóságot

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	vonatkozó lehetséges megoldások, kedvezmények összeírása, a kiajánlása a munkaadók felé, workshopok, előadások szervezése a munkáltatóknak.		elérhetőek legyenek olyan szolgáltatások, melyek a munkavállalói és az anya szerepet könnyebben össze tudják egyeztetni. Rövidtávon össze kell foglalni ezeket a lehetséges intézkedéseket, alkalmazási lehetőségeikről tájékoztatni kell a munkáltatókat. Hosszú távon az alkalmazásoknak be kell épülniük a mindennapi életbe.		eddig tapasztalatok megosztása; módszertani kidolgozásban segítségnyújtás a munkáltatók részére.			mutatnak az intézkedések bevezetésére, hosszú távon pedig teljesen hétköznapivá, természetessé válik alkalmazásuk.	pályázati támogatások.	mutatnak az intézkedések bevezetésére, hosszú távon pedig teljesen hétköznapivá, természetessé válik alkalmazásuk.
8	Szemléletváltó programok kialakítása, tájékoztatások, a nagyobb női részvételi arány elősegítése a döntéshozatalban, a helyi közéletben	A nők szerepe a helyi közéletben viszonylag alacsony.	Női szempontok, érdekek jobb érvényesülésének elősegítése, közéleti kérdésekben a női szemlélet nagyobb mértékű megjelenésének támogatása.		Szemléletváltást segítő intézkedések kidolgozása.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Kidolgozott intézkedések száma, hosszú távon a női közéleti szereplők számának növekedése.		Az intézkedés eredményes amennyiben kidolgozásra kerülnek a szemléletváltást elősegítő programok.
9	Gyes-en/gyed-en lévő anyákkal az önkormányzat és intézményei vonatkozásában	Nehéz visszatérés, munkába állás gyermekét vállaló anyák esetében	Segítő programok kidolgozása nők számára, korszerű ismeretek megszerzését célzó		Kapcsolattartás módjának kidolgozása, tájékoztatók kidolgozása,	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Kapcsolattartás és annak dokumentálása a kidolgozott módszertan	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása.	Az intézkedés fenntartható amennyiben kidolgozásra kerülnek a

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	folyamatos kapcsolattartás, tájékoztatás a változásokról, képzési lehetőségekről, amely elősegíti a visszailleszkedést.		képzések felmérése, szervezésének elősegítése, önkéntes munka lehetőségének biztosítása.		folyamatos kapcsolattartás.			szerint; intézkedésbe bevont munkavállalók száma.		kapcsolattartás módjai és folyamatosak.
10	A www.nagyatad.hu oldalon link vagy alpontra kerül kialakításra „Esélyegyenlőség” menüpont alatt	Esélyegyenlőség bemutatásának hiánya a település honlapján	A link létrehozása, a szükséges információk, dokumentumok hozzáférhetőségének biztosítása.		Honlapon link létrehozása, dokumentumok, információk feltöltése.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Elkészült link, feltöltött dokumentumok, információk száma. Az intézkedés megvalósulásáért az esélyegyenlőségi munkatársa felel, továbbá ő gondoskodik róla, hogy mindig a legfrissebb, aktuális információk szerepeljenek a linken.	Személyi feltételek.	Az intézkedés fenntartható, amennyiben a link kialakításra és folyamatosan frissítésre kerül.
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Idősek ellátásában a meglévő szociális háló mellett további	Magas az egyedül élő idős emberek aránya, amelyen belül főként a nők	A magányosan élő idős emberek feltérképezése, önkéntesek (pl.	Nagyatád Város Önkormányzatának Városfejlesztési és Gazdasági	Idős emberek szociális ellátásában önkéntesek, civil	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Ellátásba bevont önkéntesek száma; új ellátási formába bevont	Pályázati lehetőségek, személyi és tárgyi	

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	esetlegesen önkéntes munkaerő bevonása, Aktivitást segítő programok szervezése. Számítástechnikai ismeretek oktatása, a távol lévő családtagok elérhetősége, „közelebb hozása” érdekében.	száma jelentős	diákok) további bevonása az idősök segítésére. Számítógépes ismeretek nyújtásához kapcsolódó képzés szervezése, szükséges előadások nyújtása. Közösségszervezés és -fejlesztés, igényfelméréseket követően „pót nagy” program elindítása, esetleg szomszédai figyelőszolgálat kialakítása, szervezése.	Programja, Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulási Megállapodása	segítők bevonása; idősök számára is elfogadható programok kialakítása; érdeklődési körökhöz kapcsolódó képzés, előadás szervezése.			ellátottak száma; idősök számára kidolgozott programok száma; programokon részt vevők száma. Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha az ellátottak elégedettek vele, az önkéntesek hozzáállása megfelelő; a kidolgozott programok kedveltek a résztvevők körében, szívesen vesznek részt rajtuk.	feltételek biztosítása.	
2	Az idősebb korosztály foglalkoztatását, az elhelyezkedését pályázatokkal, foglalkoztatást elősegítő programokkal ösztönözni szükséges.	Az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek és a tartós munkanélküliek száma emelkedik	A hiányszakmák figyelembevételével szakmai átképzések, egyéb képzések szervezése az érintett partnerek bevonásával.	Nagyatád Város Önkormányzatának Városfejlesztési és Gazdasági Programja, Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulási Megállapodása	A hiányszakmákhoz, átképzésekhez kapcsolódó képzések szervezése.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	A képzésre jelentkezők száma. A képzés szervezésébe bevont partnerek száma. A képzést eredményesen elvégzettek száma. A képzést eredményesen elvégzettek	Pályázati lehetőségek, személyi és tárgyi feltételek.	

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
								száma. A képzés elvégzését követően a munkaerőpiacon elhelyezkedettek száma.		
3	Az elmagányosodás megelőzése érdekében aktivitást megőrző programok szervezése, generációs programok szervezése a gyermekek, családok, idősek bevonásával	Elmagányosodás lehetősége	Az elmagányosodás lehetőségének megszüntetése, csökkentése. A tevékenység megvalósításába szükséges partnerek bevonása. Programok szervezése a szabadidő tevékeny eltöltése céljából.	Nagyatád Város Önkormányzatának AVárosfejlesztési és Gazdasági Programja, Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulási Megállapodása	Az elmagányosodás veszélyével érintett idős emberek feltérképezése a megfelelő partnerek bevonásával. A feltérképezést követően partnerek bevonásával programok szervezése.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Elmagányosodás veszélyével érintett idős emberek száma. A feltérképezésükbe bevont partnerek száma. A programok szervezésébe bevont partnerek száma. Programok száma.	Pályázati lehetőségek, személyi, tárgyi eszközök	
4	Időskori prevenciók szemlélet erősítése, előadások, szűrővizsgálatok lehetőségének biztosítása	Magasabb számban előfordulhat a megbetegedések száma	A szükséges partnerek bevonásával (házi orvos, civil szervezetek, stb.) előadások, szűrővizsgálatok szervezése.	Nagyatád Város Önkormányzatának AVárosfejlesztési és Gazdasági Programja, Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulási Megállapodása	Előadások és szűrővizsgálatok szervezése és a az idős emberek részvételének ösztönzése.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Előadások, szűrővizsgálatok száma. Az előadásokon és szűrővizsgálatokon résztvevő idős emberek száma.	Pályázati lehetőségek, személyi és tárgyi feltételek	
5	Munkáltatók bevonásával	Idősek foglalkoztatásáról	A felmérés elkészítése,	Nagyatád Város Önkormányzatának	A felmérés elkészítése.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Az elkészült felmérés.	Személyi és tárgyi	

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	felmérés készítése.	nem áll rendelkezésre adat.	megvalósítása. A szükséges partnerek (munkáltatók) bevonása.	Városfejlesztési és Gazdasági Programja, Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulási Megállapodása	partnerek bevonásával a felmérés elkészítése. Eredmények kiértékelése.			felmérésben közreműködő partnerek száma.	feltételek biztosítása	
6	Számítástechnikai ismeretek oktatása, alapszintű informatikai képzés szervezése, például Idősek Otthonában „közösségi szerepbővítés” keretében a diákok önkéntes munkára való ösztönzése, informatikai ismeretek használatának segítése	Az idősekre jellemző, hogy nem rendelkeznek informatikai jártassággal, ismeretekkel	Számítástechnikai ismereteket nyújtó képzés szervezése, az önkéntesek bevonása a tevékenység megvalósításába. Az idősek embereket ösztönzése a képzésen való részvételre. A szükséges partnerek (képzők) bevonása.	Nagyatád Város Önkormányzatának Városfejlesztési és Gazdasági Programja, Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulási Megállapodása	A szükséges partnerek segítségével a képzés megszervezése. Önkéntes diákok, személyek bevonása a tevékenység megvalósításába. A képzés lebonyolítása. Az eredmények kiértékelése.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	A képzés szervezésében közreműködő partnerek száma. A képzésben közreműködő önkéntesek száma. A képzésen résztvevő idősek száma. A képzést eredményesen elvégzők száma.	Pályázati lehetőségek, személyi és tárgyi feltételek	
7	Áldozattá válás megelőzését célzó programok folytatása a rendőrség bevonásával,	Gyakoribb az idősek áldozattá válása	Az idősek embereket tájékoztatása a rájuk leselkedő veszélyekről. Az intézkedés megvalósításához	Nagyatád Város Önkormányzatának Városfejlesztési és Gazdasági Programja, Rinyamenti	A tájékoztató előadások szervezése a szükséges partnerek bevonásával (.pl.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Az intézkedés megvalósításába bevont partnerek száma. Az előadások száma. A szóróanyagok	Személyi és tárgyi feltételek	

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	trükkös lopások megismertetése, fogyasztóvédelmi ismeretek		szükséges partnerek bevonása. A bűncselekmények számának csökkentése. Szóróanyagok készítése, terjesztése.	Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulási Megállapodása	Rendőrség). Az előadások lebonyolítása. Szóróanyagok készítése.			száma. Az előadások résztvevő idősek emberek száma.		
8	Megfelelő, az idősök számára is el/befogadható módon kialakított oktatási, tevékenységi rendszer kidolgozása. Nyugdíjasok bevonása városi programokba önkéntes munkavállalás keretében.	Tevékeny idősokorhoz szükséges programok állnak rendelkezésre	A tevékeny idősokor lehetőségének megteremtése a fizikai és mentális állapotuk fenntartásáért. A szükséges partnerek együttműködések kialakítása, önkéntesek munkabiztosítása.	Nagyatád Város Önkormányzatának Városfejlesztési és Gazdasági Programja, Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulási Megállapodása	A programok kidolgozása és lebonyolítása, oktatási tevékenységi rendszer kidolgozása önkéntesek, partnerek segítségével.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Megvalósított programok száma. A programokon résztvevő idősek emberek száma. A program lebonyolításában közreműködős partnerek, önkéntesek száma.	Pályázati források, személyi és tárgyi feltételek.	
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Akadálymentesítésre fordítható pályázati források feltérképezése, a szükséges mentesítési feladatok összeírása, megvalósításukra ütemterv készítése,	A közintézmények (elsősorban belső) fizikai akadálymentesítése nem teljes körű.	Közintézmények szükséges fizikai akadálymentesítések megvalósítása.		Jelenlegi akadálymentesítési helyzet felmérése; szükséges pótlások megállapítása; fizikai megvalósítás.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Akadálymentesített közintézmények száma. A kialakított akadálymentes környezet folyamatosan használható, fenntartásában állagmegóvást kell alkalmazni.	Pályázati források.	Az intézkedés fenntartható amennyiben megvalósul az épületek akadálymentesítése

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	pályázati forrásokból komplex akadálymentesítés kivitelezése.									
2	Saját lakást használó fogyatékos személyek felmérése, lakások és azok környezeteinek felmérése, akadálymentesség hiánya esetén komplex akadálymentesítés megvalósításának elősegítése pályázati források felhasználásával	Saját lakást használó személyek adatai nem ismertek	A saját lakást használó fogyatékos személyek életkörülményének felmérésevel, tapasztalatainak felhasználásával a jelenleg intézményellátásban részesülő fogyatékosok életvitele önállóbbá válják. A nem megfelelően akadálymentesített saját otthonok komplex akadálymentesítése.		Felmérés elkészítése. Felmérés eredményei figyelembevételével az intézkedési tervek kidolgozása	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Az elkészült felmérés. Intézkedési tervek száma.	Pályázati lehetőségek, személyi és tárgyi feltételek	Az intézkedés fenntartható és eredményes amennyiben elkészül a felmérés és az intézkedési tervek kidolgozásra kerülnek.
3	Akadálymentesítésre fordítható pályázati források feltérképezése, ahhoz szükséges mentesítési feladatok összeírása, megvalósításukra ütemterv	Közintézmények infokommunikációs akadálymentesítése nem teljes körű, hiányos	Közintézmények szükséges infokommunikációs akadálymentesítések megvalósítása.		Jelenlegi akadálymentesítési helyzet felmérése; szükséges pótlások megállapítása; fizikai megvalósítás.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Akadálymentesített közintézmények száma. A kialakított akadálymentes környezet folyamatosan használható, fenntartásában állagmegóvást		Az intézkedés eredményes és fenntartható amennyiben megvalósul az infokommunikációs akadálymentesítés.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	készítése, külső források bevonásával komplex info-kommunikációs akadálymentesítés megvalósítása.							kell alkalmazni.		
4	Védett munkahelyek létrehozása, igényfelmérés képzésekre vonatkozóan	Alacsony foglalkoztatottság	Védett munkahelyek létrehozásával fogyatékosok foglalkoztatási helyzetének javítása.		Képzések száma. Képzésen résztvevők száma. Védett munkahelyek száma. Védett munkahelyen új foglalkoztatottak száma.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Képzések száma. Képzésen résztvevők száma. Védett munkahelyek száma. Védett munkahelyen új foglalkoztatottak száma.	Pályázati források	Az intézkedés eredményes és fenntartható amennyiben létrejönnek a védett munkahelyek.
5	Fogyatékosokkal szembeni előítéletesség enyhítése	Fogyatékosokkal szembeni előítéletesség ismerethiány miatt	A fogyatékosokkal szembeni előítéletek csökkentése szemléletformáló programok által	Településfejlesztési Konceptió, Nagyatád Város Önkormányzatának Városfejlesztési és Gazdasági Programja, Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulási Megállapodása	A fogyatékosokkal szembeni előítéletek csökkentésére vonatkozó programok, előadások szervezése megfelelő partnerek bevonásával.	Ormai István polgármester	2018.12.31.	Szemléletformáló programok, előadások száma. A programokon résztvevők száma. A programok szervezésében közreműködő partnerek száma.	Pályázati lehetőségek, személyi és tárgyi feltételek	

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

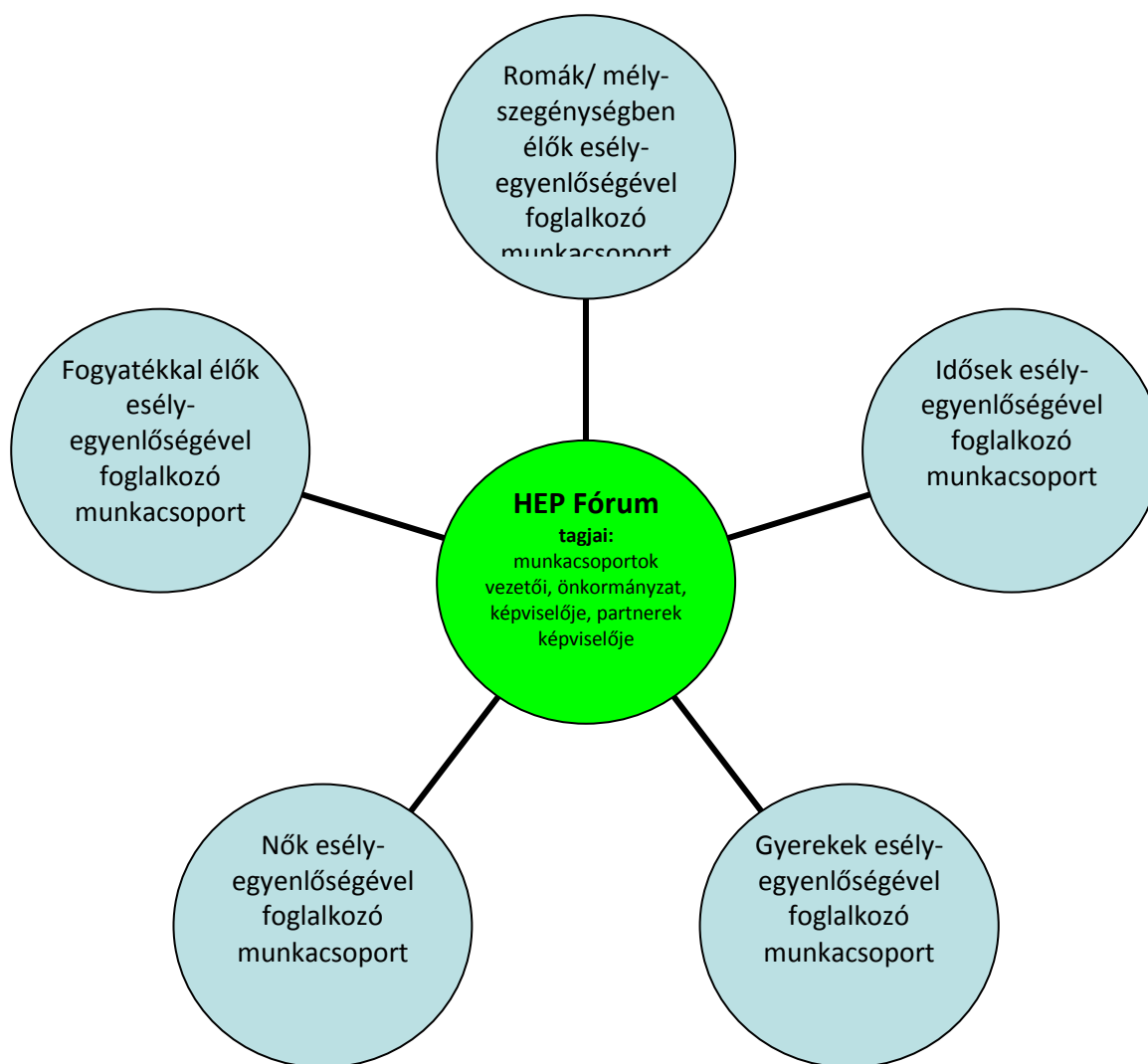
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik. A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül. A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására. A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot a rendelkezésre álló idő rövidege miatt nem volt lehetőségünk összehívni, azonban a potenciális partnerekkel egyeztetést folytattunk a célcsoportok problémáinak feltárására. Az intézkedési terven rögzített feladatok megkezdését megelőzően a HEP Fórumot egyeztetésre összehívjuk. A programot társadalmi egyeztetésre bocsátottuk Nagyatád Város honlapján, melyhez kapcsolódó észrevételeket a programba beépítettük.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a Jegyző által kijelölt személy felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.

- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Nagyatád Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Nagyatád Város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és ..... számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

--

Dátum

Aláírás

Nagyatád Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

--

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

--

HEP elkészítési jegyzék

NÉV	HEP részei					Aláírás
	Mélyszegénységben élők, romák	Nők	Gyermekek	Idősek	Fogyatékosok	
Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Fészek Lakóotthon	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Nagyatád Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzat	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Munkaügyi Hivatal	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Klebsberg Intézményfenntartó Központ (KIK)	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Duráczky József Óvoda, Általános Iskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Nevelési Tanácsadó és Diákotthon Éltés Mátyás Intézmény	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Nagyatádi Óvodák	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Nagyatádi Kulturális és Sportközpont	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Városgondnokság	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	